

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

isiZulu

زولو

مَا لَا يَسَعُ الْمُسْلِمَ جَهْلُهُ

Lokho okungavumelekile kuyiMuslim ukungakwazi

Ikomidi Lezifundo loPhiko Lwezindaba Zenkolo
eMasjid al-Haram naseMasjid an-Nabawi

مَا لَا يَسَعُ الْمُسْلِمَ جَهْلُهُ

Lokho okungavumelekile kuyiMuslim ukungakwazi

اللَّجْنَةُ الْعِلْمِيَّةُ

بِرئاسة الشُّؤْنِ الدِّينِيِّ بِالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ

**Ikomidi Lezifundo loPhiko Lwezindaba Zenkolo
eMasjid al-Haram naseMasjid an-Nabawi**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Lokho okungavumelekile kuyiMuslim ukungakwazi

Isingeniso

Udumo lonke lungoluka-Allah, iNkosi yemihlaba yonke. Ukuthula nezibusiso makube phezu koThunyiweyo, umusa kubo bonke abantu, kanye nomndeni wakhe nabangani bakhe, nalabo abamlandelayo futhi abaholwa isiqondiso sakhe kuze kube uSuku Lokwahlulela. Emva kwalokho:

Lena yincwadi emfingqiwe equkethe okubaluleke kakhulu okudingwa yiSulumane enkolweni yalo, ekukhonzeni kwalo nasekuphatheni kwalo nabanye. Siyihlanganisele izivakashi zesilisa nezesifazane zeziNdawo ezimbili eziNgcwele, ukuze babe nolwazi nokuqonda ngezindaba zenkolo yabo. Sithembele kuMusa oPhakeme ukuthi abayizuze, ayenze ibe yelungile, futhi ayiqondise Kuye yedwa. Ngempela, unguYe omuhle kunabo bonke abacelwayo, noMusa kunabo bonke okuthembelwa kubo.

Egameni lika-Allah, Onomusa, Onesihawu

Isahluko sokuqala:

Okuphathelene nenkolelo

Isihloko sokuqala: Incazelo ye-Islam

nezinsika zayo:

I-Islam: wukuzinikela ku-Allah ngokukholelwa ebunyeni baKhe, nokuzithoba Kuye ngokumlalela, nokuzihlukanisa nobuhedeni nabantu babo.

Futhi izinsika zayo zinhlanu:

Esokuqala: ubufakazi bokuthi akukho ofanele ukukhonzwa ngeqiniso ngaphandle kuka-Allah, nokuthi uMuhammad uyisiThunywa sika-Allah.

Okwesibili: ukumisa umthandazo.

Okwesithathu: Ukukhipha iZakat.

Okwesine: ukuzila kweRamadan.

Okwesihlanu: iHajj yaseNdлу eNgcwele kulowo onamandla okufika kuyo.

Ukubaluleka kweTawheed:

Yazi ukuthi u-Allah oPhezukonke wadala izidalwa ukuze zimkhonze, futhi zingamhlanganisi nalutho. Wathi oPhezukonke:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

"Futhi angiwadalanga amaJinn nabantu ngaphandle kokuthi bangikhonze". [Adh-Dhariyat: 56], Futhi lokhu kukhonza akunakwaziwa

ngaphandle kolwazi, Njengoba Wathi
oPhezukonke:

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مُتَقَلِّبَكُمُ وَمَوَلَّيْكُم﴾ (١٩)

"Khona-ke yazi ukuthi akukho okunokukhonza ngeqiniso ngaphandle kuka-Allah, futhi ucele intethelelo yesono sakho, kanye neyabakholwayo besilisa nabakholwayo besifazane. Futhi u-Allah uyazi ukuhamba-hamba kwenu nendawo yenu yokuphumula." [Muhammad: 19], Waqala ngolwazi ngaphambi kwenkulumo nesenzo. Ngakho-ke into ebaluleke kakhulu okumele iMuslim liyifunde wubunye buka-Allah uMninimandla onke noPhakeme; ngoba yiyo imvelaphi nesisekelo senkolo. Inkolo ayimi ngaphandle kobunye buka-Allah, futhi lokhu kuyisibopho sokuqala kwiMuslim, futhi kuyisibopho sokugcina. Futhi i-Tawhid iyinsika yokuqala yezinsika ze-Islam okufanele wonke amaMuslim ayazi futhi enze ngazo, futhi ziyizinsika ezinhlanu. Njengoba kuveziwe kwi-hadith ka-Abdullah bin 'Umar (u-Allah akajabule ngabo bobabili) wathi: Ngezwa isiThunywa sika-Allah (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye) sithi:

«بُني الإسلام على خمس: شهادة أن لا إله إلا الله وأنَّ مُحَمَّدًا رَسولُ الله، وإِقام الصلاة، وإِيتاء الزَّكاة، وَحَجَّ البَيْتِ، وَصَوْمَ رَمَضَانَ».

«I-Islam yakhiwe phezu kokuhlanu: ukufakaza ukuthi akukho ofanele ukukhonzwa ngeqiniso ngaphandle kuka-Allah nokuthi uMuhammad uyisiThunywa sika-Allah, nokuqhuba iSalāh, nokukhipha iZakat, nokwenza iHajj eNdleni, nokuzila kweRamadhan»¹.

Kuyisibopho kuMuslim ukufunda incazelo yeTawhid; okuwukuthi ukukhonza u-Allah yedwa. Ngakho-ke makungahlanganiswa muntu kanye naye ekukhonzeni kwakhe; kungaba yingelosi eseduze noma umprofethi othunyiwe.

Incazelo yokufakaza ukuthi akukho ofanele ukukhonzwa ngeqiniso ngaphandle kuka-Allah:

Kuwukuba inceku ivume ngokukholwa okuqinisekile ukuthi akekho ofanele ukukhonzwa ngeqiniso ngaphandle kuka-Allah oPhezukonke, Ngakho-ke ukhonza u-Allah yedwa, futhi unikela kuYe oPhezukonke zonke izinhlobo zokukhonza; njengokunxusa, ukwesaba, ithemba, ukuthembela nokunye.

Futhi ubufakazi abufezeki ngaphandle

¹ Kulandiswe ngu-al-Bukhari, ngenombolo (8).

kwezinsika ezimbili:

Okokuqala: ukuphikwa kobunkulunkulu nokukhulekelwa kwanoma yini enye ngaphandle kuka-Allah; kuzo zonke ezinye izimbangi, onkulunkulu, nababusi abangamanga.

Okwesibili: Ukuqinisekisa ubunkulunkulu nokukhonza kweqiniso ku-Allah, yedwa ngaphandle kwakho konke okunye, Wathi oPhezukonke:

{وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...}

"Futhi ngempela sathumela kuso sonke isizwe isithunywa, ukuthi: Khonzani u-Allah, futhi gwemani iTaghut..." [An-Nahl: 36].

Izimisomusho othi (Akekho unkulunkulu ngaphandle kuka-Allah) yilezi:

Elokuqala: Ulwazi oluphikisana nokungazi.

Okwesibili: Ukuqiniseka okuqeda ukungabaza.

Okwesithathu: Ubuqotho obuphikisanayo ne-Shirk.

Okwesine: Ubuqotho obuphikisana namanga.

Okwesihlanu: Uthando oluphikisana nenzondo.

Okwesithupha: Ukulalela okuphikisana nokuyeka.

Okwesikhombisa: Ukwamukela okuphikisana nokwenqaba.

Okwesishiyagalombili: Ukuphika lokho

okukhonzwayo ngaphandle kuka-Allah
oPhezukonke.

Nalezi zimo kumele zilandelwe, futhi
zihlanganiswe emavesini amabili alandelayo:

Ulwazi oluqinisekile, nobuqotho,
nokwethembeka kwakho kanye nothando,
nokuzithoba, nokukwamukela.

Futhi kwengezwa okwesishiyagalombili kwayo,
ukungakholwa kwakho ezintweni ezikhonzwayo
ngaphandle kukankulunkulu.

Futhi ukufeza ubufakazi kuba ngokukhonza u-
Allah oPhezukonke yedwa ongenamhlanganyeli,
kanye nokunikela ukukhonza ku-Allah yedwa
ngobuqotho, Ngakho akakhuleki komunye
ngaphandle kuka-Allah, futhi akathembeli
komunye ngaphandle kuka-Allah, futhi akathembi
komunye ngaphandle kuka-Allah, futhi
akathandazeli omunye ngaphandle kuka-Allah,
futhi akahlabeli omunye ngaphandle kuka-Allah
oPhezukonke.

Lokho okwenziwa abanye abantu
kokuwazungeleza amathuna, nokufuna usizo
kwabalele kuwo, kanye nokubancenga ngaphandle
kuka-Allah; kuyi-Shirk ekukhonzeni, Kufanele
ukuqaphela lokho nokuxwayisa ngakho; ngoba
lokhu kuwuhlobo lwezenzo zalabo abahlanganisa
abanye no-Allah, okungukukhonza izithixo,

namatshe, nezihlahla ngaphandle kuka-Allah Ophakeme, Futhi yikho lokhu kuhlenganisa u-Allah nabanye okwembulwa ngakho izincwadi kwathunyelwa nezithunywa, ukuze kuxwayiswe ngakho futhi kwenqabelwe.

Incazelo yobufakazi bokuthi uMuhammad uyisiThunywa sika-Allah:

Ukumlalela kulokho akuyalile, nokumkholwa kulokho akubikile, nokugwema lokho akwenqabele futhi wakuxwayisa ngakho, nokungamkhonzi u-Allah ngaphandle kwalokho akumisele. IMuslim iyaqinisekisa ukuthi uMuhammad, indodana ka-Abdullah, waseQuraysh nowaseHashim, uyisiThunywa sika--Allah kuzo zonke izidalwa — kumaJinn nakubantu. Njengoba Wathi oPhezukonke:

﴿قُلْ يَتَّيِّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا...﴾

"Ithi, nina bantu! Ngempela mina ngiyisithunywa sika-Allah kunina nonke..." [Al-A'raf: 158].

Nokuthi u-Allah wamthuma ukuze adlulise inkolo Yakhe futhi aqondise abantu, Njengoba wathi oPhezukonke:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا

يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾﴾

"Futhi asikuthumelanga ngaphandle kokuba ube ngumlethi wezindaba ezinhle nomxwayisi kubo bonke abantu, kodwa abantu abaningi abazi." [Saba': 28]. Njengoba Wathi oPhezukonke:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٧﴾﴾

"Futhi asikuthumelanga ngaphandle kokuba ube ngumusa emihlabeni yonke". [Al-Anbiya: 107].

Futhi imfuneko yalobu bufakazi wukungakholelwa ukuthi isiThunywa sika-Allah (ukuthula nezibusiso zika-Allah kube kuye) sinelungelo ebuNkosini nasekuphatheni endaweni yonke, noma ilungelo lokukhonzwa, Kunalokho, yena, ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye, uyinceku engakhonzwa, nesithunywa esingaphikiswa, Futhi akanamandla okuzuzisa noma ukulimaza yena uqobo noma omunye, ngaphandle kwalokho u-Allah akuthandileyo, Njengoba Wathi oPhezukonke:

﴿قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبُ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ ۖ إِن أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ...﴾

"Ithi, angisho kini ukuthi nginengcebo ka-Allah futhi angazi okufihliweyo, futhi angisho kini ukuthi ngiyingelosi; angilandeli lutho ngaphandle kwalokho okwembulwa kimi..." [Al-Ana'am: 50].

Isigaba Sesibili: Incazelo yokholo nezinsika zalo.

Ukukholwa: wukuqinisekisa ngenhliziyo, nokuphimisa ngolimi, nokwenza ngenhliziyo nangezitho, kuyakhula ngokulalela, kunciphe ngokungalaleli.

Ukukholwa kuwumbandela wobuqotho nokwamukelwa kwezinkonzo, Futhi, ukuhlanganyela no-Allah nokungakholwa kwenza ize zonke izenzo zokulalela, Njengoba u-Allah engawamukeli umthandazo ngaphandle kokuhlambuluka, kanjalo akakwamukeli ukukhonza ngaphandle kokholo, Wathi oPhezukonke:

﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾﴾

"Futhi noma ngubani owenza izenzo ezilungileyo, engaba owesilisa noma owesifazane, futhi eyikholwa, ngakho-ke labo bayongena ezulwini, futhi abasoze boniwe nakancane"

[An-Nisā': 124].

Futhi wachaza ukuthi ukwenzela u-Allah abahlanganyeli kuyazichitha izenzo. Njengoba Wathi oPhezukonke:

﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ﴾

"Futhi ngempela kwembulwa kuwe nakulabo ababengaphambi kwakho, ukuthi uma wenzela u-Allah abahlanganyeli, ngempela umsebenzi wakho uyokwenziwa ize, futhi ngokuqinisekile uyokuba ngomunye wabalahlakelweyo". [Az-Zumar: 65].

Izinsika zokukholwa ziyisithupha: ukukholelwa ku-Allah, nokukholelwa eziNgelosini zaKhe, nokukholelwa ezincwadini zaKhe, nokukholelwa ezithunywini zaKhe, nokukholelwa oSukwini Lokugcina, nokukholelwa ekunqunyelweni, kungaba okuhle noma okubi.

1) Ukukholwa ku-Allah oPhezukonke kuhlanganisa izindaba ezintathu:

1- Ukukholwa kubuNkosi baKhe:

Futhi kuwukwenza munye u-Allah oPhezukonke ezenzwini zaKhe; njengokudala, nokondla, nokuphilisa, nokubangela ukufa, Akekho umdali ngaphandle kuka-Allah, futhi akekho umondli ngaphandle kuka-Allah, futhi akekho ophilisa ngaphandle kuka-Allah, futhi akekho obangela ukufa ngaphandle kuka-Allah, futhi akekho ophethe eNdalweni yonke ngaphandle kwaKhe Okhazinyulisiwe Nophakeme.

Akukaze kwaziwe ukuthi kukhona noyedwa ezidalweni owaphika ubukhosi buka-Allah

oPhezukonke, ngaphandle kwalowo onobudlova ongakholelwa kulokho akushoyo. Njengalokho okwehlela uFaro, lapho wathi kubantu bakhe:

{...أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى}

"...NginguNkosi yenu oPhezukonke" [An-Nazi'at: 24], Kodwa lokho akusuki enkolelweni, njengoba asho oPhezukonke ngoMose, ukuthula kube kuye:

{قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي لَأَكْظُمُكَ يَفِرْعَوْنَ مَثْبُورًا ﴿١٢٢﴾}

"Wathi: 'Ngokuqinisekile wazi ukuthi akekho owehlise lezi (zibonakaliso) ngaphandle kweNkosi yamazulu nomhlaba njengobufakazi obusobala, futhi ngempela ngikuthatha njengobhujisiwe, wena Faro.'" [Al-Isra: 102], Wathi oPhezukonke:

{وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا...}

"Futhi baziphika kanti imiphefumulo yabo yayiqinisekile ngazo, ngokungalungi nangokuziphakamisa..." [An-Naml: 14].

Lezi zidalwa kumele zibe noMdali, ngoba akunakwenzeka ukuthi izidale yona ngokwayo; Ngoba into ayizidali yona, futhi kungenakwenzeka ukuba ibe khona ngokuzenzakalela; Ngoba sonke isehlakalo kumele sibe nomenzi waso, Futhi ukuba khona kwayo kulolu hlelo oluhle

ngokumangalisayo nokuvumelana okuphelele, kwenza kungenzeki ukuthi kwavela ngengozi, Kwacaca-ke ukuthi kumele ibe noMdali, ongu-Allah, iNkosi yendalo yonke, Wathi oPhezukonke:

﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾﴾

"Ingabe badalwa bengenamdali, noma yibona abadali? (35)

Noma badala amazulu nomhlaba na; kepha abaqinisekanga." (36) [At-Tur: 35-36].

Futhi abaqambi bezithixo babevuma ubuNkosi buka-Allah oPhezukonke, kanye nokumenzela kwabo abahlanganyeli ekukhonzeni, futhi lokho akubangenisanga enkolweni yobuIslam. Futhi uMprofethi ﷺ walwa nabo, wenza igazi labo nengcebo yabo kwaba semthethweni; ngoba benza ubuhlanganyeli ekukhonzeni, Base bekhonza okunye kanye naye; njengezithixo, namatshe, nezingelosi, nabanye.

2- Ukukholwa kubunkulunkulu bakhe:

Ukukholwa ukuthi Yena Yedwa unguNkulunkulu weqiniso, akanaye umhlanganyeli, Futhi (uNkulunkulu) kusho (Ohlonishwayo), okungukuthi (Okhonzwayo) ngothando nangokumhlonipha nangokuzithoba.

Wathi oPhezukonke:

﴿وَالَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾

"Futhi uNkulunkulu wenu unguNkulunkulu oyedwa, akukho okunokukhonzwa ngaphandle kwakhe, uMusa, uSozincele." [Al-Baqarah: 163].

Futhi umuntu ozithathela unkulunkulu amkhonzayo ngaphandle kuka-Allah, ubunkulunkulu bakhe buyize, Wathi oPhezukonke:

﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ

الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾

"Lokho kungenxa yokuthi u-Allah Nguye oyiQiniso, nokuthi lokho abakukhonzayo ngaphandle kwaKhe kuwubuyize, nokuthi u-Allah Nguye oPhezukonke, oMkhulu." [Al-Hajj: 62].

Futhi ngenxa yalokhu, izithunywa (ukuthula makube kuzo), kusukela kuNowa kuya kuMuhammad (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye), zazibizela izizwe zazo ekukholwelweni ebunyeni buka-Allah nasekukhonzeni Yena yedwa ongenamhlanganyeli. Futhi u-Allah oPhezukonke ukwenzile kwaba yize ukuzithathela kwabahlanganyeli onkulunkulu ababebakhonza kanye Naye oNgcwele noPhakeme, befuna usizo kubo, futhi bekhala kubo becela ukuhlengwa, lokho ngobufakazi obubili obusekelwe engqondweni:

Okokuqala: ukuthi kulaba onkulunkulu abazithathileyo akukho lutho lwezimpawu zobuNkulunkulu; bona bayizidalwa, abadali, abalethi nzuzo kulabo ababakhonzayo, abasusi kubo ingozi, futhi abanaphathi bokuphila noma kokufa noma kokuvuswa. Njengoba wathi oPhezukonke:

﴿وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا﴾^(A3)

“Futhi bazithathele ngaphandle Kwakhe onkulunkulu abangadali lutho, kanti bona bayadalwa, futhi abanawo amandla okuzilethela umonakalo noma inzuzo, futhi abanawo amandla phezu kokufa, nokuphila, nokuvuswa.”

[Al-Furqan: 3].

Okwesibili, ukuthi laba bahlanganisi babevuma ukuthi u-Allah oPhezukonke unguMdali noMhleli wezindaba Yedwa, futhi lokhu kwakudinga ukuthi bamkhonze Yena yedwa, njengoba babemvuma njengeNkosi eyedwa. Njengoba wathi oPhezukonke:

﴿قُلْ لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾^(A3) سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ^(A9) قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ^(A1) سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ^(AY) قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ

تَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

"Yithi, kungokabani umhlaba nalabo abakuwo, uma niyazi. (84)

Bazothi: 'Okuka-Allah.' Isho: 'Ngakho-ke anikhumbuli yini na?' (85)

Yisho: "Ubani iNkosi yamazulu ayisikhombisa neNkosi yeSihlalo Sobukhosi esikhulu?" (86)

Bayothi: "Okuka-Allah." Yisho: "Ngakube anesabi na?" (87)

Yisho: "Ngubani lowo esandleni sakhe kunombuso wayo yonke into, futhi Yena uyavikela kodwa akekho ovikelwayo Kuye, uma ngabe niyazi." (88)

Bayothi: Okuka-Allah. Yisho: Pho nidukiswa kanjani na?" (89) [Al-Muminoon: 84-89] Uma bevuma Ubunye bobuNkosi, kuba yisibopho kubo ukuthi bakhonze Yena yedwa, oPhezukonke, futhi bangamhlanganisi namuntu ekukhonzeni Kwakhe.

3- Ukukholwa kumagama nezimfanelo:

Okusho ukuthi: ukuqinisekisa lokho u-Allah aziginisekisile encwadini yaKhe, noma kwagunyazwa kuye yiSithunywa sika-Allah ﷻ KwiSunnah yakhe; phakathi kwamagama nezimfanelo, ngendlela efanele ku-Allah oPhezukonke, Ngaphandle kokuhlanakezela, futhi ngaphandle kokuchitha, futhi kungekho ukunikeza

isimo, futhi kungekho ukufanisa, Wathi oPhezukonke:

﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ (١٨)

“Futhi u-Allah unamagama amahle kakhulu, ngakho-ke mbizeni ngawo; futhi bayekeni labo abahlanekezela emagameni aKhe. Bayothola umvuzo walokho ababekwenza” (180) [Al-A'raf: 180], Wathi oPhezukonke:

﴿...لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

“...Akukho lutho olufana Naye, futhi Yena ungoZwayo, oBonayo.” [Ash-Shura: 11].

Izigaba zeShirk zintathu:

1- iShirk enkulu.

2- iShirk encane.

3- iShirk efihliweyo.

1- iShirk enkulu:

Ummiso wakhona: wukulinganisa omunye ngaphandle kuka-Allah no-Allah kulokho okuyizimpawu zika-Allah kuphela. Njengoba wathi oPhezukonke:

﴿إِذْ نُسَوِّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (٩٨)

“Lapho sanilinganisa neNkosi yemihlaba”

[Al-Shua'raa: 98]

Futhi lokhu kuhlenganisa: ukuqondisa

ukukhonza kokunye ngaphandle kuka-Allah oPhezukonke, Noma ukuphambukisa okunye kwako komunye ngaphandle kwaKhe Odunyisiweyo; njengeDu'ā, ne-Istighāthah, neNadhr, kanye neDhabh, nezinye izinhlobo zokukhonza.

Noma kuqukethe: ukwenza kube semthethweni lokho u-Allah, oMninimandla noBukhosi, akwenqabele, noma ukwenqabela lokho Akuvumele, Noma ukususa lokho u-Allah, oPhakeme ngamandla noMkhulu, akwenzile kwaba yisibopho, Njengokugunyaza lokho okunqatshelwe ngokucacile enkolweni; njengokugunyaza iZina, noma utshwala, noma ukudelela abazali, noma iRiba, noma okunye okufana nalokho.

Noma ukwenqabela izinto ezinhle u-Allah azivumelile, Noma ukulahla lokho u-Allah akubeke njengesibopho; Njengokukholwa ukuthi iSalāh ayisiyona isibopho, noma ukuthi iSiyam ayisiyona isibopho, noma ukuthi iZakat ayisiyona isibopho.

Futhi i-Shirk enkulu iholela ekuchithweni kwemisebenzi, nasekuhlaleni ingunaphakade eMlilweni kulowo ofela kuyo, Njengoba wathi oPhezukonke:

(...وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ)

"Futhi ukube babenza inhlanganyelo, ngabe

kwachitheka kubo lokho ababekwenza.”

[Al-Ana'am: 88].

Nokuthi lowo ofela kuko, u-Allah akayikumthethelela, futhi iZulu lingatshelwe kuye, Njengoba wathi oPhezukonke:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ...﴾

“Ngempela u-Allah akakuthetheleli ukuthi enzelwe umhlanganyeli, futhi uthethelela okungaphansi kwalokho kulowo amthandayo...” [An-Nisā': 48], Wathi oPhezukonke:

﴿...إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَهُ النَّارُ...﴾

"Ngempela, lowo ohlanganisa abanye no-Allah, ngakho-ke u-Allah umenqabele iZulu, futhi indawo yakhe yokuhlala uMlilo..." [Al-Ma'idah: 72].

2- i-Shirk encane:

Yilokho okuqinisekisiwe yimibhalo ukuthi kubizwa nge-shirk, kodwa okungakafinyeleli ezingeni le-Shirk Enkulu; ngakho-ke lokhu kubizwa ngokuthi yi-shirk encane; Njengokufana nokufunga ngomunye ngaphandle kuka-Allah oPhezukonke; Njengokufunga ngeKa'aba, nangabaPhrofethi, nangokwethembeka, nempilo kasibanibani, nokunye okunjalo, Njengoba wathi uMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

﴿مَنْ حَلَفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ كَفَرَ أَوْ أَشْرَكَ.﴾

«Noma ngubani ofunga ngomunye ngaphandle kuka-Allah, usuke eséphikile noma esenzele u-Allah abahlanganyeli»¹.

Futhi kungaba kukhulu kuye ngokuthi yini esehliziyweni yomnikazi wayo. Ngakho-ke uma enhliziyweni yalowo ofungayo ngoMprofethi noma uSheik othile kukhona ukuthi yena ufana noNkulunkulu, noma ukuthi yena uyacelwa ngaphandle kuka-Allah, noma ukuthi yena uphatha izindaba zendalo yonke; khona-ke lokho kuba yi-shirk enkulu, Kodwa uma lowo ofunga ngaphandle kuka-Allah engaqondile, kodwa kuphume nje olimini lwakhe ngoba sekungumkhuba; lokho kuyi-shirk encane. Lokhu kwenzeka kakhulu kwezinye izindawo, ngakho-ke kuphoqelekele ukuqaphela lokho, nokuxwayisa ngakho, ukuze kulondolozwe ubunye buka-Allah futhi buvikelwe.

3- i-Shirk lefihlekile:

Yilokho okuba sezinhliziyweni kokuzenzisa; Njengalowo othandazayo noma ofundayo ukuze abonwe ngabantu, noma odumisayo ukuze bamdumise, noma onikelayo ukuze bamtuse, Lokhu kuchitha isenzo asenze ngobuzenzisi, hhayi izenzo ezisele azenze ngobuqotho ku-Allah oPhezukonke.

¹ Ilandiswe ngu-Ahmad ku-Musnad yakhe, ngenombolo (6072), kanye no-Tirmidhi ngenombolo (1535), wathi: i-hadith enhle.

Wathi uMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«الشَّرْكُ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ أَخْفَى مِنْ دَبِيبِ النَّمْلَةِ السَّودَاءِ عَلَى الصَّفَاةِ السَّودَاءِ فِي ظُلْمَةِ اللَّيْلِ، وَكَفَّارَتُهُ أَنْ يَقُولَ: "اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَشْرِكَ بِكَ شَيْئًا وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ مِنَ الذَّنْبِ الَّذِي لَا أَعْلَمُ».

Ukwenza izihlobo no-Allah kulesi sizwe kufihleke kakhulu kunokukhasa kwentuthwane emnyama phezu kwetshe elimnyama ebumnyameni bobusuku, futhi isihlawulelo sako wukuthi umuntu athi: "O -Allah, ngiphephela Kuwe ekukwenzeleni izihlobo nganoma yini engiyaziyo, futhi ngicela intethelelo Kuwe ngesono engingasazi.¹

Izinhlobo zeKufr:

Uhlobo lokuqala: i-Kufr enkulu:

Futhi yikho okubangela ukuhlala ungunaphakade emlilweni, futhi kunezinhlobo ezinhlanu:

1- I-Kufr yokuphika:

Yinkolelo yokuphika izithunywa, Futhi lokhu kuyivelakancane kubaphiki; ngoba u-Allah oPhakeme noMkhulu wasekela izithunywa zakhe

¹ Yabikwa ngu-al-Bukhari ku-Adab al-Mufrad ngenombolo (716), no-Ahmad ku-Musnad ngenombolo (19606), no-ad-Diya' al-Maqdisi ku-Ahadith al-Mukhtarah (1/ 150), futhi yaqinisekiswa ngu-al-Albani ku-Sahih al-Jami' as-Saghir ngenombolo (3731).

ngobufakazi obucacile, Futhi isimo salabo baphiki sinjengoba u-Allah wabachaza:

﴿وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا...﴾

"Futhi baziphika nakuba imiphefumulo yabo yayiqinisekile ngazo, ngokungalungi nangokuzidla..." [An-Nahl: 14].

2- Ukungakholwa kokwenqaba nokuzikhukhumeza:

Lokhu kufana nokungakholwa kuka-Iblis, ngoba akazange aphike umyalo ka-Allah futhi akazange awenqabe, kodwa kunalokho wahlangabezana nawo ngokwenqaba nokuzidla. Wathi oPhezukonke:

﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٥﴾﴾

﴿٣٥﴾

"Futhi khumbula ngenkathi sithi ezingelosini, "Khothamelani u-Adamu," base bekhothama ngaphandle kuka-Iblis; wenqaba futhi waziphakamisa, futhi waba ngomunye wabangakholwayo." [Al-Baqarah: 34].

3- Ukungakholwa kokufulathela:

Lokhu kungenxa yokuthi ufulathela ngezindlebe zakhe nenhliziyo yakhe ekulandeleni iqiniso, ngakho akalibheki, futhi akalinaki. Wathi oPhezukonke:

﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ﴾

"Futhi akekho ongenabulungiswa ukudlula lowo okhunjuzwayo ngamavesi eNkosi yakhe, bese ewafulathela. Ngempela Thina siyophindisela kubenzi bokubi." [As-Sajdah:22].

Ngokuqondene nokunganaki okuyingxenye; kuwukona hhayi ukungakholwa; njengalowo ofulathelayo ukufunda ezinye zezibopho zenkolo; njengemithetho yokuzila ukudla noma iHajj nokunye okunjalo.

4- I-Kufr kokungabaza:

Lokho ngokuba ananaze, angabi nesiqiniseko ngeqiniso, kodwa kunalokho alingabaze, njengasezwini laKhe oPhakeme:

﴿وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِّدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾﴾

"Wangena ensimini yakhe engumoni emphefumulweni wakhe, wathi, "Angicabangi ukuthi lena ingabhubha naphakade" (35)

"Futhi angicabangi ukuthi iHora liyokwenzeka, futhi uma ngibuyiselwa kuNkosi yami, impela ngiyothola indawo yokubuyela engcono kunayo."(36) [Al-Kahf: 35-36].

5- Ukungakholwa kobuzenzisi:

Wukubonakalisa ngolimi lwakhe ukukholwa, nokufihla enhliziyweni yakhe ukuphika, Wathi oPhezukonke:

﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَيَأْتِيهِمُ الْآخِرُ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾⁽⁸⁾

"Futhi phakathi kwabantu kukhona abathi, "Sikholwa ku-Allah nasosukwini lokugcina," kanti abasibo abakholwayo." [Al-Baqarah: 8].

Lezi yizona izinhlobo zeKufr enkulu ekhiphayo eNkolweni.

Uhlobo lwesibili: i-Kufr okuncane:

Futhi lolu hlobo alubangeli ukuhlala phakade emlilweni, Futhi yilokho okubalulwe kwiNcwadi naseSunnah okubizwa ngokuthi ubuphiki, obungacacisiwe ngokuqondile, kodwa obuvele bungaqondile, Futhi izibonelo zakhona ziningi, okubalwa kuzo: Okubikwe ngu-Abu Hurayrah (u-Allah akajabule ngaye), owathi: Sathi isiThunywa sika-Allah (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«اِثْنَتَانِ فِي النَّاسِ هُمَا بِهِمْ كُفْرٌ: الطَّعْنُ فِي النَّسَبِ، وَالتَّيَاحَةُ عَلَى الْمَيِّتِ».

«Zimbili izinto ebantwini eziwukungakholwa: ukuhlambalaza uzalo, nokukhihla isililo ngomufi»¹.

¹ Ibikwe nguMuslim ngenombolo (121), kanye noAhmad eMusnad ngenombolo (10434).

2) Ukukholelwa eziNgelosini:

Nabo bayisidalwa esingabonakali, Wazidala u-Allah Ophakeme ngokukhanya, Futhi bangabakhonzi buka-Allah Ophakeme, Futhi abanalo lutho lwezimfanelo zobuNkosi nobonkulunkulu. Futhi abamphikisi u-Allah kulokho abayale ngakho, Futhi benza lokho abayalelwa kona, Futhi bayisibalo esikhulu, akekho ongababala ngaphandle kuka-Allah uMninimandla onke.

Ukukholwa ezingelosini kuhlenganisa izinto ezine:

1- Ukukholwa ngokuba khona kwabo.

2- Ukukholelwa kulabo esiwaziyo amagama abo; njengo: Gabriyeli, Mikayeli, Israfil, nabanye. Nalowo esingalazi igama lakhe, sikholelwa kuye ngokwehlanganisa.

3- Ukukholwa ezimfanelweni zabo esizifundisiwe, ezivela eNcwadini naseSunnah; Ngokwesimo sikaGabriyeli, uMprofethi ﷺ wazisa ukuthi wambona esesimweni sakhe u-Allah uMninimandla onke amdala kuso, futhi unamaphiko angamakhulu ayisithupha, ayesevale umkhathizwe.

4- Ukukholelwa kulokho esikwaziyo ngezenzo zabo; njengokudumisa kwabo u-Allah uMninimandla onke, nokumkhonza ebusuku

nasemini ngaphandle kokudinwa noma ukukhathala.

Ngokwesibonelo: uGabriyeli: Umgcini othembekileyo wesambulo.

Futhi u-Israfil: Ophathiswe ukushaya icilongo.

Ingelosi Yezokufa: Ophathiswe ukuthatha imiphefumulo ngesikhathi sokufa.

NoMalik: ungumgcini woMlilo. NoRidwan: ungumgcini weziNgadi, kanye nabanye.

3) Ukukholwa ezincwadini:

Okushiwo ngeziNcwadi: yiziNcwadi zasezulwini u-Allah oPhezukonke azembula kuzithunywa zaKhe, Isiqondiso esintwini nomusa kubona, ukuze bafinyelele enjabulweni yakulomhlaba nakwelizayo.

Ukukholwa kuzincwadi kubandakanya izinto ezine:

1- Ukukholwa ukuthi zembulwe ngempela zivela ku-Allah.

2- Ukukholwa kulezo esaziswa amagama azo; njengeQur'an eyehliselwa kuMuhammad ﷺ, Futhi iTorah eyehliselwa kuMose, ukuthula makube kuye, Kanye neVangeli eyehliselwa kuJesu, ukuthula kube kuye, kanye neZabur eyanikwa uDavide (ukuthula makube kuye).

Kanti lokho esingalazi igama lako; sikholelwa kukho konke.

3- Ukukholelwa ezindabeni zazo; njengezindaba zeQur'an, kanye nezindaba zalokho okungaguquliwe ezincwadini zangaphambilini.

4- Ukwenza ngokwezimiso zayo ezingakachithwa, kanye nokweneliseka nokuzinikela kuzo, noma ngabe sibuyondisisile ubuhlakani baKhe noma singabuyondisisanga. Futhi zonke izincwadi ezandulelayo zichithiwe yiQur'an eNkulu, Akukavumeleki ukusebenza nganoma yisiphi isahlulelo esivela ezincwadini zangaphambili, ngaphandle kwalokho okuyiqiniso kuzo, futhi okuvunyiwe yiQur'an eNgcwele noma iSunnah yoMprofethi.

4) Ukukholwa ezithunyweni, ukuthula makube phezu kwabo:

Izithunywa: ubuningi besithunywa; futhi nguyena ovela esintwini okwembulwa kuye umthetho futhi wayalwa ukuba awudlulisele. Futhi owokuqala kubo nguNowa, ukuthula makube kuye, nowokugcina kubo nguMuhammad, ukuthula nezibusiso makube kuye. Futhi bona bangabantu, bayizidalwa, Abanalo lutho lwezimfanelo zobuNkosi nobunkulunkulu.

Ukukholwa ezithunyweni kuhlanganisa:

1- Ukukholwa ukuthi umyalezo wabo uyiqiniso oluvela ku-Allah, Lowo ophika isigijimi sesisodwa kuzo, usuke eziphike zonke.

2- Ukukholwa kulabo esazi amagama abo ngokuqondile, njengo: Muhammad, no-Abrahama, noMose, noJesu, noNowa, ukuthula nezibusiso makube kubo. Futhi bona bangabaThunywa abanokuzimisela okukhulu.

Kepha labo esingawazi amagama abo; siyakholwa kubo ngokuphelele, Wathi oPhezukonke:

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ

عَلَيْكَ...﴾

"Futhi ngempela sathumela izithunywa ngaphambi kwakho, phakathi kwabo kukhona esikuxoxele ngazo, futhi phakathi kwabo kukhona esingakuxoxelanga ngazo..." [Ghafir: 78]

3- Ukukholwa lokho okuyiqiniso okuvela ezindabeni zabo, ukuthula makube kubo.

4- Ukusebenza ngomthetho walowo othunyelwe kithina kubo, futhi onguyena owokugcina wabo, uMuhammad (ukuthula makube kuye).

5) Ukukholwa ngosuku lokugcina:

Yilusuku lokuvuka kwabafileyo, lapho abantu beyovuswa khona ukuzokwahlulelwa nokuvuzwa, Laqanjwa ngalelo gama ngoba akukho suku olulandelayo, lapho abantu baseZulwini bezinza emakhaya abo, nabantu baseSihogweni emakhaya abo.

Nokukholelwa oSukwini Lokugcina kuqukethe izinto ezintathu:

a- Ukukholwa ngokuvuka kwabafileyo:

Futhi kungukuvuswa kwabafileyo lapho kushaywa icilongo okwesibili, Abantu bayosukuma beme phambi kweNkosi yemihlaba, bengahambeli ngezinyawo, benqunu, bengasokile. Wathi oPhezukonke:

﴿كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدَّا عَلَيْهَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ﴾ (١٤)

"Njengoba saqala indalo yokuqala siyoyibuyisela, isithembiso esiyisibopho kithina. Ngempela thina singabenzi." [Al-Anbiya: 104].

B- Ukukholwa ekwahlulelweni nasemvuzweni:

Lapho inceku izoziphendulela ngezenzo zayo, bese ivuzwa ngazo, wathi oPhezukonke:

﴿إِنَّا إِلَيْنَا إِيَابُهُمْ﴾ (١٥) ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ (١٦)

"Ngempela, ukubuya kwabo kukuthina.

Bese ngempela kuthina ukubalwa kwabo."

[Al-Ghashiyah: 25-26].

c- Ukukholwa ngeZulu nangeSihogo:

Nokuthi kokubili kuyindawo yokugcina yaphakade yezidalwa; Ngakho-ke iZulu liyikhaya lobumnandi elungiselelwe ngu-Allah ophakeme labakholwayo abalungileyo, labo abalalela u-Allah

nesiThunywa saKhe ﷺ, Kukuyo lokho iso elingakaze likubone, nendlebe engakaze ikuzwe, futhi okungakaze kungene enhliziyweni yomuntu.

Umlilo-ke; Iyindawo yokuhlushwa, leyo u-Allah oPhezukonke ayilungiselele abangakholwa, labo abaphika u-Allah futhi bangalaleli izithunywa zaKhe. Kuyo kunezinhlobo zokuhlushwa nesijeziso esinonya okungakaze kungene engqondweni yomuntu.

6) Ukukholwa kwiQadar, okuhle kwalo nokubi kwalo:

Futhi okuhloswe ngeQadar: Ukulinganisela kuka-Allah kokuzoba khona, ngokuhambisana nolwazi lwakhe olwandulelayo nokudingwa ukuhlakanipha kwakhe.

Futhi ukukholwa kwiQadar kuhlanganisa izinto ezine:

1- Ulwazi: wukukholwa olwazini luka-Allah oPhezukonke, nokuthi wazi lokho okwaba khona nalokho okuzoba khona, nokuthi kuzoba kanjani, ngokugcwele nangemininingwane, kusukela endulo kuze kube phakade. Futhi Yena unguMazi walokho okungakaze kube khona, ukuthi ukube kwakukhona, kwakuyoba njani. Njengoba washo oPhakeme:

{وَلَوْ رُدُّوْا لَعَادُوْا لِمَا نُهُوْا عَنْهُ ...}

"Futhi noma ngabe babuyiselwa, babezobuyela kulokho ababenqatshelwe kukho..." [Al-An'am: 28].

2- Ukubhala: okungukuthi u-Allah oPhezukonke wabhala izimiso zazo zonke izinto kuze kube usuku lweQiyamah, Njengoba wathi oPhezukonke:

﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ (٧٠)

"Awazi yini ukuthi u-Allah wazi okusezulwini nasemhlabeni? Ngempela, lokho kusencwadini. Ngempela, lokho ku-Allah kulula." [Al-Hajj:70].

3- Ukumisela: wukukholwa ukuthi akukho okwenzekayo kule ndalo ngaphandle kwalokho okumiselwe ngu-Allah oPhezukonke, Wathi oPhezukonke:

﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ...﴾

"Futhi iNkosi yakho udala lokho aythandayo, futhi uyakhetha..." [Al-Qasas: 68]. Futhi umuntu unentando engekho ngaphandle kwentando ka-Allah, njengoba wathi u-Allah oPhezukonke:

﴿وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ (٩٨)

"Futhi anifisi ngaphandle kokuba kufise uMvelinqangi, iNkosi yemihlaba." [At-Takwir: 29].

4- Ukudalwa: okungukukholwa ukuthi u-Allah oPhezukonke wadala izidalwa kanye nezenzo zazo, kokuhle nokubi, Wathi oPhezukonke:

﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾

"UMvelinqangi unguMdali wako konke, futhi Yena unguMphathi phezu kwako konke."

[Az-Zumar: 62].

La mazinga ahlanganiswe kuleli vesi:

Ulwazi, ukubhala kweNkosi yethu, intando yaKhe *** Nendalo yaKhe, okungukuveza nokubumba.

Isihloko lwesithathu: Al-Ihsan:

i-Ihsān: iyinsika eyodwa; ukuthi ukhonze u-Allah sengathi uyamubona, ngokuba uma ungamboni, Yena uyakubona.

Okusho ukuthi, umuntu wenza inkonzo ayimiselwe ngu-Allah ngokungathi umi phambi kuka-Allah (oNamandla noMkhulu), Futhi lokho kudinga ukuhlonipha okuphelele nokuphendukela kuye, oDunyiswayo. Futhi kudinga ukuthi ukukhonza kwenziwe ngokuhambisana neSunnah kaMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah kube kuye).

Futhi i-Ihsan inamazinga amabili, nabalungileyo basezikhundleni ezimbili ezihlukene kwi-Ihsan:

Isigaba sokuqala: futhi yisona esiphakeme kakhulu, isigaba sokuzibonela; Kuwukuthi inceku isebenze kube sengathi ubona u-Allah (oMninimandla noPhakeme) ngenhliziyo yakhe,

khona-ke inhliziyi ikhanyiselwe yi-īmān, kuze okungabonwayo kube njengokubonwayo.

Isigaba sesibili: isigaba se-Al-Ikhlās ne-Al-Muraqabah, Kuwukuthi inceku isebenzele ukuhlala ekhumbula ukuthi u-Allah uyambona futhi uyazi ngaye, ngakho-ke uma ekukhumbula lokhu, usuke iqotho ku-Allah oPhezukonke.

Isihloko Sesine: Isifinqo esifushane mayelana nezisekelo ze-Ahlus-Sunnah wal- Jama'ah:

Okokuqala: Ukulandela lokho okuvela eNcwadini naseSunnah ngaphakathi nangaphandle, Nokungabekwa phambili kwezwi lanoma yimuphi umuntu ngaphezu kwezwi lika-Allah oMninimandla noPhakeme, kanye nezwi lesiThunywa saKhe (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye).

Okwesibili: Ukuhlanzeka kwezinhliziyi zabo nezilimi zabo kubangane besiThunywa sika-Allah (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye), Futhi babona ukuthi iKhalifa ngemuva kwesiThunywa sika-Allah (ukuthula nezibusiso zika-Allah kube kuye) ngu-Abu Bakr, kwalandela u-Umar, kwalandela u-Uthman, kwalandela u-Ali, (u-Allah akajabule ngabo bonke).

Okwesithathu: Ukuthanda umndeni

wesiThunywa sika-Allah (ukuthula nezibusiso zika-Allah kube kuye), nokubaqotho kubo; futhi umndeni wakhe (ukuthula nezibusiso zika-Allah kube kuye): ngabalungileyo babo ikakhulukazi.

Okwesine: Ukungavukeli abaholi nababusi, ngisho noma bengenzi ubulungiswa. Futhi bayathandazelwa ukulunga nenhlalakahle, Futhi abakhulekelwa kabi. Futhi ukulalela kwabo kuyisibopho esiphuma ekulaleleni ku-Allah oPhezukonke, inqobo nje uma bengayali ngokungalaleli. Uma beyala isono; ngakho-ke akufanele balalelwe kukho, Futhi ukulalelwa kwabo kokulungile kusala kwezinye izinto.

Okwesihlanu: ukukholelwa ezimangalisweni zabangcwele; Okuyizenzakalo ezephula imikhuba u-Allah azenza zenzeke ngezandla zabo.

Okwesithupha: Ababathathi abantu beQiblah njengabangakhulwa ngenxa yazo zonke izono nezono ezinkulu, Njengoba kwenza amaKhawarij, Kunalokho, ubuzalwane bokukholwa abupheli ngenxa yezono, Futhi bathi ngongalaleli: ungumkholwa ngokukholwa kwakhe, uyisoni ngesono sakhe esikhulu.

Isahluko Sesibili: Okumayelana Nezinkonzo

Ingxenye yokuqala: Ukuhlanzeka:

Ukuhlanzeka ngokolimi: Inhlanzeko
nobumsulwa ezinsileni ezibonakalayo
nezingabonakali.

Futhi ngokomthetho: ukuphakanyiswa kwesimo sokungahlanzeki, nokunyamalala kobungcola. Futhi ukuhlanzeka yisihluthulelo somthandazo, Ngenxa yalokho, ukuyifunda kungeminye yemisebenzi emikhulukazi yezindaba zenkolo okuyisibopho kubo bonke amaMuslim ukuzifunda nokuzinakekela.

Okokuqala: Izinhlobo zamanzi:

1- Ukuhlanzeka; kusemthethweni ukuzihlanza ngakho, Noma ngabe lusesesimweni saso sendalo; njengamanzi ezimvula noma imifula noma izilwandle, Noma kuxutshwe kuwo into ehlanzekile engawahlulanga, futhi engawaphucanga igama lawo.

2- Okungahlanzekile; akuvunyelwe ukusetshenziswa, Ngakho-ke akususi ukungahlanzeki, Futhi akuqedi ukungcola, Yilokho okuguquke umbala lwayo noma iphunga lwayo noma ukunambitheka kwayo ngokungcola.

Okwesibili: Ukungcola:

Ukungcola: wubungcola obuthile, Uhlobo lwaso luvimbela umthandazo; Njengomchamo, indle, igazi kanye nokunye, futhi kuba semzimbeni, endaweni, nasesambathweni.

Futhi isisekelo ezintweni: wukuvunyelwa nokuhlanzeka, Ngakho-ke lowo obanga ubungcola bento ethile, kumele alethe ubufakazi. Futhi akubalwa kokungcolile: isikhohlela, izithukuthuku zomuntu, nezithukuthuku zembongolo; kunalokho kuhlanzekile, nakuba kuyisixuku. Konke okunengekayo kuyinsila, kodwa hhayi ngokuphambene.

Futhi ukungcola kunamazinga amathathu:

Eyokuqala: ukungcola okukhulu;

Njenge: ubungcola balokho okukhothwe yinja, Nendlela yokuyihlambulula: iwukuthi igezwe kasikhombisa, olokuqala lube ngomhlabathi.

Okwesibili: Ukungcola okuncane:

Njengomchamo womfana osancelayo uma uthinta isembatho nokufana nakho. Indlela yokuyihlanza: iwukuthi ifafazwe ngamanzi aze ayigubuzele, futhi akudingi ukuhlikihla noma ukukhama.

Okwesithathu: Ukungcola okumaphakathi:

Njengomchamo nendle yomuntu, neningi lezinto ezingcolile, uma ziwela emhlabathini noma

engutsheni nokunye okunjalo. Indlela yokuyihlanza: ngokususa isiqu sensila uma sikhona, nokuhlanza indawo yayo ngamanzi noma ezinye izindlela zokuhlanza.

Futhi phakathi kwalokho okumiselwe ubufakazi bobungcolile bakho:

1- Umchamo kanye nendle yomuntu.

2- Al-Madhy no-Al-Wady¹.

3- Amalongwe alokho inyama yako engadliwa.

4- Igazi lokuya esikhathini kanye nelokopha kwangemva kokubeletha.

5- Amathe enja.

6- Incuba, futhi okukhishiwe kuyo:

a- Umuntu uma esefile.

b- Okufileyo kwenhlanzi nesikhonyane.

j- Isidumbu salokho okungenagazi eligelezayo; njengempukane, nentuthwane, nenyosi, nokunye okunjalo.

d- Ithambo lesidumbu, uphondo lwaso, uzipho lwaso, uboya baso, kanye nezimpaphe zaso.

Futhi indlela yokuhlanza ukungcola iba:

1- Ngamanzi, okuwuyisisekelo ekuhlanzeni

¹ (I-Madhy): Uketshezi oluncane olungenambala oluphuma lapho kudlalwana ngothando, noma kukhunjulwa ukuya ocansini, noma ukukufisa, noma ukubuka, noma okunye okunjalo, futhi luphuma ngamaconsi, futhi ngezinye izikhathi umuntu akaluzwa luphuma. (I-Wady): Uketshezi olujiyile olumhlophe oluphuma emva kokuchama, noma lapho kuthwelwe into esindayo.

ukungcola, ngakho-ke akufakwa okunye esikhundleni sayo.

2- Lokho okumiselwe ngumthetho wezenkolo mayelana nendlela yokuhlanza izinto ezingcolile noma ezingcolisiwe:

a- Isikhumba sesilwane esifile siyahlanjululwa ngokushukwa.

b- Ukuhlanza isiqukathi uma inja ixhaphe kuso; sigezwe kasikhombisa; esokuqala ngomhlabathi.

c- Ukuhlanza ingubo uma ifikelwe yigazi lokuya esikhathini; ngokuyikhuhla, bese icikicwa ngamanzi, bese iyafafazwa, futhi uma kusele umkhondo emva kwalokho akulimazi.

d- Ukuhlanjululwa komphetho wengubo yowesifazane; ngomhlabathi ohlanzekile olandelayo.

e- Ukuhlanza ingubo emchomeni wosana lomfana ngokufafaza; nasemchomeni wosana lwentombazane ngokugeza.

f- Ukuhlanza ingubo kwi-madhy; ngokufafaza amanzi kuleyo ndawo.

g- Ukuhlanza umthelela wesicathulo, ngokuwusula emhlabathini ohlanzekile.

h- Ukuhlanza umhlabathi ekungcoleni; ngokuthela ibhakede lamanzi kuleyo ndawo, noma ukuwuyeka uze wome elangeni noma emoyeni, uma umkhondo wokungcola ususukile, usuke

usuhlanzekile.

Okwesithathu: Izinto ezenqatshelwe kumuntu ongenaso isithambo:

Izinto ezenqatshelwe kumuntu onesimo sokungahlanzeki esincane noma esikhulu:

1- Noma ngabe iSalah iyisibopho noma ingeyokuzithandela; Ngokulandisa kuka-Ibn Umar (u-Allah akajabule ngabo bobabili), ukuthi uMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube phezu kwakhe) wathi:

«لَا يَقْبَلُ اللَّهُ صَلَاةً بِغَيْرِ طَهْوٍ».

«u-Allah akamukeli umthandazo ngaphandle kokuhlanzekaka»¹.

2- Ukuthinta iMus-haf (iQuran); Njengoba kuvela encwadini eyabhalwa uMthunywa (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye) yaya ku-Amr ibn Hazm, futhi kuyo kunesisho sakhe:

«لَا يَمَسُّ الْقُرْآنَ إِلَّا طَاهِرٌ».

"IQur'an ayithintwa ngaphandle kohlanzekileyo"²

3- Ukuzungeza iNdlu eNdala; Ngokusho

¹ Ilandiswe nguMuslim, ngenombolo (224).

² Yabikwa nguMalik eMuwatta ngenombolo (680 no 219), no-Ad-Darimi ngenombolo (312) no-Abdurrazzaq kwiMusannaf yakhe ngenombolo (1328), futhi yaqinisekiswa ngu-Al-Albani kwi-Irwa' al-Ghalil ngenombolo (122).

kwakheﷺ:

«الطَّوَّافُ بِالْبَيْتِ صَلَاةٌ، إِلَّا أَنَّ اللَّهَ أَبَاحَ فِيهِ الْكَلَامَ».

“Ukuzungeza iNdlu (iKaaba) kuwi-Salah, ngaphandle kokuthi u-Allah ukuvumele ukukhuluma kuwo.”¹ Futhi uMphrofethi (ukuthula makube naye) wayenza i-wudhu ngenxa yeTawāf, Futhi kuqinisekisiwe kuye (ukuthula nezibusiso zika-Allah kube kuye) ukuthi wenqabela owesifazane osesikhathini ukwenza iTawaf eNdlu aze ahlanzeke.

Futhi ngokuqondene nezinto ezinqatshelwe ngokukhethekile kulowo osesimweni sokungahlanzeki okukhulu, yilezi:

1- Ukufunda iQur'an; Nge-hadith ka-Ali (u-Allah makathokoze ngaye): "Akukho okwakumvimba - okusho uMprofethi ﷺ - kwiQur'an, ngaphandle kweJanabah."².

2- Ukuhlala eMusjid ngaphandle kwe-wudhu; Ngenxa yezwi laKhe oPhezukonke:

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ﴾

¹ Ilandiswe ngu-An-Nasā'ī ngenombolo (12808), kanye no-Ahmad ngenombolo (15423), futhi yaqinisekiswa ngu-Al-Albānī ku-Irwā' al-Ghalīl ngenombolo (121).

² Kulandiswe ngu-Ibn Majah ngenombolo (594), kanye no-Ibn Hibban ngenombolo (799), futhi yachazwa njengobuthakathaka ngu-al-Albani ku-Da'if Sunan at-Tirmidhi ngenombolo (146).

وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّى تَغْتَسِلُوا...

"O nina enikholwayo! Ningasondeli emthandazweni nidakiwe kuze nazi enikushoyo, kanjalo nasesimweni sokungahlanzeki ngaphandle kwabendlulayo endleleni, kuze nigeze..."

[An-Nisā': 43].

Ngakho-ke, uma lowo onokungcola okukhulu ethatha i-wudhu; kuvumelekile kuye ukuhlala eMusjid, kanjalo kuvumelekile kulowo onokungcola okukhulu ukudlula eMusjid ngenjongo nje yokudlula kuyo, ngaphandle kokuhlala phansi kuyo.

Okwesine: Izinkambiso zokuzikhulula:

Kunconywa laphe kuzikhululwa:

1- Ukuqhela nokuzisitha kubantu ngesikhathi sokuzikhulula.

2- Ukufunda iDu'a yokungena, okuyile:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ».

"O -Allah wami, ngiphephela Kuwe koshayathani besilisa nabesifazane"¹.

Futhi kuyimpoqo ngesikhathi sokuzikhulula:

1- Ukuzihlanza kumchamo.

2- Ukusitha ubunqunu.

Futhi kwenqatshelwe ngesikhathi sokuya

¹ Yabikwa nguBukhari, ngenombolo (142), kanye noMuslim, ngenombolo (122).

ngasese:

1- Ukuqonda ngaseQiblah noma ukuyifulathela.

2- Ukuzikhulula ezindleleni zabantu kanye nasezindaweni zabo zomphakathi.

3- Ukuchama emanzini amileyo.

Futhi akuthandeki ngesikhathi sokuzikhulula:

1- Ukuthinta ilungu lobudoda ngesandla sokunene ngesikhathi sokuzikhulula.

2- Ukwenza i-Istinjaa' kanye ne-Istijmaar ngesandla sokudla.

3- Akuthandeki ukukhuluma, ikakhulukazi ngokukhumbula u-Allah (oMninimandla noPhakeme), ngesikhathi sokuzikhulula.

Okwesihlanu: Imithetho ye-Istinja' ne-Istijmar:

I-Istinjā': Ukususa umkhondo wensila emigudwini emibili ngamanzi.

I-istijmār: Wukususa umkhondo walokho okuphumayo ezindleleni ezimbili ngaphandle kwamanzi; njengamatshe namathishu.

Imibandela yalokho okusulwa ngakho:

1- Kumele kuvunyelwe.

2- Kumele kuhlanzeke.

3- Kumele kube msulwa.

4- Kungabi ithambo noma ubulongwe.

5- Ukuba kungabi ngento ehloniphekile; njengamaphepha aqukethe igama lika-Allah

uMninimandla oPhezukonke.

Futhi kuvumelekile ukwanela nge-Istijmar ngemibandela emibili:

1- Ukungadluli kokuphumayo ngale kwendawo yako evamile.

2- Ukuthi i-istijmar ibe ngamatshe amathathu ahlanzayo kuya phezulu.

Okwesithupha: Imithetho ye-wudhu:

I-wudhu iyisibopho ezinkonzweni ezintathu:

1- ISalah; noma ngabe iyisibopho noma ingeyokuzithandela.

2- Ukuthinta iMushaf.

3- I-Tawaf.

Imibandela ye-wudhu:

1- I-Islam.

2- Inggondo.

3- Ukukwazi ukwehlukanisa.

4- Inhloso: indawo yayo isenhliziyweni, futhi ukuyiphimisela kuyi-bid'ah (ukuqanjwa kwento entsha enkolweni), Futhi wonke umuntu ofuna ukuthatha i-wudhu, usuke esehlosile, Ukogeza izitho ze-wudhu ngenhloso yokuphola noma yokuzihlanza; akusilo i-wudhu.

5- Ukulondoloza isimo sako: ngokuthi angabi nenhloso yokukunqamula kuze kuphelele ukuhlanzeka kwakhe.

6- Ukunqamuka kwalokho okuphoqa i-wudhu,

Futhi kukhishwa kulokho: lowo onokuvuza okungapheli, nowesifazane onokopha okungavamile.

7- Ukuzihlanza ngamanzi noma ukuzisula kuqala, kulowo ophunyelwe umchamo noma indle.

8- Ubumsulwa bamanzi, kanye nokuvunyelwa kwayo.

9- Ukususa lokho okuvimbela ukufinyelela kwamanzi esikhumbeni.

10- Ukungenwa kwesikhathi se-Salah kulowo onesigameko esiqhubekayo.

Izimpoqo ze-wudhu:

1- Ukugeza ubuso, okufaka phakathi: ukuxubha umlomo nokuhogela amanzi ngekhalala.

2- Ukugeza izandla kanye nezindololwane.

3- Ukusula lonke ikhanda, kuhlanganisa nezindlebe.

4- Ukugeza izinyawo namaqakala.

5- Ukulandelanisa izitho ze-wudhu.

6- Ukulandelanisa: akahlukanisi phakathi kwezitho ngekhefu elide.

Incazelo ze-wudhu:

1- I-Tasmiyah.

2- Ukugeza izandla kathathu.

3- Ukugeza ubuso kathathu, okuhlanganisa ukuxubha umlomo nokuhogela amanzi ekhaleni.

4- Ukugeza izandla kuze kube sezindololwaneni

kathathu, kuqalwe ngesandla sokunene bese kuba esokunxele.

5- Ukusula ikhanda kanye nezindlebe.

6- Ukugeza izinyawo kuze kufike emaqakaleni kathathu, kuqalwe ngolwesokudla bese kuba olwesinxele.

Izichithi ze-wudhu:

1- Okuphumayo ezindleleni ezimbili zangasese, njengokuthi: umchamo, umoya, nendle.

2- Ukungcola okudlulele okuphuma emzimbeni.

3- Ukusuka kwengqondo ngokulala noma okunye.

4- Ukuthinta izitho zangasese ngesandla, kungaba sangaphambili noma sangemuva, ngaphandle kwesivikelo.

5- Ukudla inyama yekameli.

6- Ukuhlubuka enkolweni ye-Islam, sengathi u-Allah angasivikela thina namaMuslim kulokho.

Okwesikhombisa: Imithetho yokusula phezu kwamasokisi esikhumba namasokisi:

1- Ikhuff: Yilokho okugqokwa ezinyaweni okwenziwe ngesikhumba kanye nokufana nakho.

2- I-jawrab: yimpahla egqokwa ezinyaweni eyenziwe ngowuli noma ukotini nokunye okunjalo.

Imibandela yokwesula phezu kwazo:

1- Ukuzigqoka ngemuva kokuphelela kokuhlanzeka.

2- Ukumboza izinyawo kanye namaqakala.

3- Ukuthi zombili zibe zihlanzekile.

4- Ukuba ukusula kube sesikhathini esinqunyiwe.

5- Ukuba ukusulwa kube okwe-wudhu, kungekhona okugheza.

6- Ukuthi isokisi lesikhumba nokunye okufana nalo kumele kube okusemthethweni. Uma lintshontshiwe noma lenziwe ngosilika endodeni; akuvumelekile ukusula phezu kwalo, ngoba into enqatshelwe ayinakusetshenziselwa ukuthola imvume ekhethekile.

Isikhathi sokusula:

Kohlalayo: usuku nobusuku, kosohambweni: izinsuku ezintathu nobusuku bazo.

Indlela yokusula:

Umanzisa isandla ngamanzi, bese esula ingaphezulu lamasokisi noma lama-khuff, kusukela ezinzwaneni kuze kufike emlenzeni, kanye.

Izinto ezichithayo ukusula:

1- Ukuphela kwesikhathi sokuhlola.

2- Ukukhumula amasokisi, noma elilodwa lawo.

3- Ukwenzeka kwesigameko esikhulu.

Umthetho wokusula phezu kwamasokisi esikhumba:

Kuyimvume, futhi ukukwenza kungcono kunokukhumula amakhokho nokugeza izinyawo;

ngokwamukela imvume ka-Allah uMninimandla onke noPhakeme, nokulandela isibonelo soMprofethi ﷺ, nokuphikisana nabasunguli bezinto ezintsha enkolweni.

3- Ukusula phezu kwamasplinti, izibopho, kanye nezinamatheliso:

Al-Jaba'ir: Yizinto eziboshelwa ezindaweni eziphukile; njengojibusi noma izinti nokunye okufana nakho.

Izibopho: yilokho okuboshwa enxebeni, noma emuzweni, noma ekusheni; ngendwangu nokunye okufana nayo.

Isinamathelisi: yilokho okunamatheliswayo phezu kwezilonda noma amathumba ngenjongo yokwelapha.

Isinqumo sokusula phezu kwazo:

Kuvumelekile: uma kunesidingo sokuthi kuhlale, ngombandela wokuthi kungedluli indawo yesidingo.

Akuvumelekile: uma isidingo sayo siphelile, noma uma ukuyikhumula kwayo kungabangeli ubunzima noma ukulimala.

Indlela yokusula phezu kwazo:

Ugeza okuyizungezile, asule phezu kwayo kuzo zonke izinhlangothi, Akasuli okweqa indawo ye-wudhu.

Okwesishiyagalombili: Izinqumo zeTayammum:

I-Tayammum: Kungukusula ubuso nezandla ngomhlabathi ohlanzekile, ngenhloso yokuhlanzeka, ngendlela ekhethekile.

Isigwebo saso:

Kuyisibopho ukwenza iTayammum esikhundleni se-wudhu ne-Ghusl lapho kungekho amanzi, noma lapho kungekho mandla okuwasebenzisa.

Ukuhlakanipha kokumiswa kwalo:

I-Tayammum ingesinye sezici ezikhethekile zesizwe sikaMuhammad, ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye, Futhi kwakungaziwa ezizweni ezedlule, kuyisandiso somusa esivela ku-Allah kulesi sizwe, nobuhle obuvela kuYe kuso.

Izimo lapho kumiselwe khona i-Tayammum:

1- Uma eswele amanzi, kungakhathaliseki ukuthi usekhaya noma usohambeni, futhi ewafunile kodwa engawatholanga.

2- Uma enamanzi awadingayo ukuze aphuze noma apheke, futhi lokho kuyisidingo esingalimala uma engazihlambulula ngawo, kangangokuthi esabe ukoma yena uqobo, noma ukoma komunye umuntu noma isilwane esihloniphekile.

3- Uma esaba ukuthi amanzi angamlimaza ngenxa yesifo sakhe, noma abambezele

ukwelulama kwakhe.

4- Uma ehluleka ukusebenzisa amanzi ngenxa yokugula okumenza angakwazi ukunyakaza, futhi engenaye ongamthathisa i-wudhu, futhi esaba ukuphuma kwesikhathi.

5- Uma esaba amakhaza ngokusebenzisa amanzi, futhi engatholi lutho lokuwafudumeza, wenza i-tayammum abese enza iSalāh.

Indlela ye-Tayammum:

Ukushaya uthuli ngezandla zakhe ehlukanise iminwe, bese esula ubuso bakhe ngaphakathi kweminwe yakhe, futhi asule izandla zakhe ngezintende zakhe, futhi ahlanganise ubuso nezandla zombili ngokusula.

Izichithi ze-Tayammum:

1- Ukuba khona kwamanzi, uma i-tayammum yayingenxa yokungekho kwawo, noma amandla okukusebenzisa uma i-Tayammum beyingenxa yokuntula amandla okukusebenzisa.

2- Kuchitheka ngesinye sezichitho ze-wudhu, noma ngesinye sezibangeli ze-ghusl, okuyi-janābah, ne-haydh, kanye ne-nifās.

Isinqumo salowo ongenamandla okusebenzisa amanzi kanye neTayammum:

Lowo ongenamanzi nomhlabathi, noma ofike esimeni lapho engakwazi khona ukuthinta isikhumba ngamanzi noma ngomhlabathi;

uyothandaza ngokwesimo akuso, ngaphandle kwe-wudhu noma i-tayammum; ngoba u-Allah akathwesi umphefumulo umthwalo ongaphezu kwamandla awo. Futhi uma kukaliwe ukuthi uthola amanzi nomhlabathi emva kwalokho, noma abe namandla okuwasebenzisa; akaphindi lokho akuthandazile; ngoba wenze lokho ayalwe ngakho, Ngokusho Kwakhe oPhezukonke:

{...فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ...}

"...Khona-ke sabani u-Allah ngokusemandleni enu..." [At-Taghabun: 16], Futhi nezwi lakhe (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«إِذَا أَمَرْتُكُمْ بِأَمْرٍ فَأَتُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ».

"Uma nginiyala ngento, yenzani kuyo ngokusemandleni enu"¹."

Inzuzo: Uma enze i-tayammum ngenxa ye-janābah, bese ethola amanzi; kumele ageze.

Okwesishiyagalolunye: Imithetho ye-haydh neNifas:

Okokuqala: i-haydh:

Yigazi lemvelo elingokudalwa, eliphuma ekujuleni kwesibeletho ngezikhathi ezaziwayo. Futhi ngokuvamile wayephuma inyanga ngayinye

¹ Ilandiswe ngu-al-Bukhari, ngenombolo (7288), kanye noMuslim, ngenombolo (6066).

izinsuku eziyisithupha noma eziyisikhombisa, futhi kwakungenzeka zande noma zinciphe. Inyanga yowesifazane iyadepha iphinde ibe yimfishane; ngokwendlela u-Allah oPhezukonke amumise ngayo ngokwemvelo.

Imithetho zowesifazane osesikhathini:

1- Owesifazane osesikhathini akathandazi futhi akazili ngesikhathi sokuya kwakhe esikhathini, futhi akwamukelekile lokho kuye.

2- Owesifazane osesikhathini ubuyisela iSawm kodwa hhayi iSalāh, uma esehlangezile kwi-haydh yakhe.

3- Akavunyelwe ukwenza i-Tawaf eKaaba, Futhi agafundi iQur'an, Futhi agahlali eMasjid. 4- Kwenqatshelwe kumyeni wakhe ukuhlangana naye esithweni sangasese kuze kunqamuke ukuya esikhathini bese eyageza.

5- Kuvumelekile kumyeni ukuba azithokozise nonkosikazi wakhe osesikhathini ngaphandle kokuhlangana naye ngokobulili esithweni sangasese, njengokuqabula, ukuthinta, nokunye okufana nalokho.

6- Akuvumelekile kumyeni wakhe ukumhlukanisa ngesikhathi esesikhathini.

Futhi ukuhlanzeka wukunqamuka kwegazi, ngakho uma igazi linqamuka; usuke esehlangezile, futhi isikhathi sakhe se-haydh sisuke sesiphelile,

ngakho kuba yisibopho kuye ukwenza i-ghusl, Bese eqhubeka nalokho abevinjelwe kukho ngenxa ye-haydh.

Futhi uma ebona ngemva kokuhlanzeka ukuphuma okunsundu noma okuphuzi; akakunaki.

Okwesibili: i-Nifas:

Yigazi elikhishwa isibeletho ngesikhathi sokubeletha nangemva kwaso, futhi liyinsalela yegazi ebeligodliwe esikhathini sokukhulelwa.

Futhi isinefo sinjengokuya esikhathini kulokho okuvumelekile; njengokuzithokozisa ngaye ngaphandle kwesitho sangasese.

Futhi kulokho okunqatshelwe; njengokuhlangana ngokocansi, nokuzila ukudla, nomthandazo, nesehlukaniso, neTawaf, nokufundwa kweQur'an, nokuhlala eMusjid, Futhi kunesibopho sokwenza i-Ghusl laphe igazi lakhe linqamuka, njengowesifazane osesikhathini.

Futhi kuyimpoqo kuye ukuthi ayikhokhe iSiyam ngaphandle kweSalāh, ngakho-ke akayikhokhi njengowesifazane osesikhathini.

Futhi isikhathi saso eside kakhulu yizinsuku ezingamashumi amane, Uma ukopha kwe-nifas kuphela ngaphambi kwezinsuku ezingamashumi amane, kusuke sekuphelile isikhathi sakhe se-nifas; bese eyageza, akhuleke, futhi aqhubeke nalokho abevinjelwe kukho ngenxa ye-nifas.

Isahluko Sesibili: iSalah:

Okokuqala: Izimiso ze-Adhan ne-Iqamah:

I-Adhan yamiswa onyakeni wokuqala weHijrah yoMphrofethi, Isizathu sokugunyazwa kwayo: ukuthi lapho sekwaba nzima kubo ukwazi izikhathi, bakhulumisana ngokumisa uphawu lwazo, Wase eboniswa u-Abdullah ibn Zayd, u-Allah angajabula ngaye, le Adhan ephusheni, futhi yaqinisekiswa yiWahi.

Futhi i-Adhan iyisimemezelo sokungena kwesikhathi se-Salah. I-Iqamah: wukwazisa ngokumiswa komthandazo.

I-Adhan ne-Iqamah ziyisibopho esihlanganyelwe kwiqoqo labesilisa kumithandazo eyimpoqo, Futhi zombili ziyizimpawu ze-Islam ezisobala, ngakho-ke akuvumelekile ukuziyeka.

Izimiso ze-Adhan:

1- Ukuthi ummemezeli kumele kube ngowesilisa.

2- Ukuba i-Adhan ibe ngokulandelana.

3- Ukuthi i-Adhan ibe ngokulandelana.

4- Ukuthi i-Adhan ibe ngemuva kokungena kwesikhathi, Okukhishwe kulokhu: i-Adhan yokuqala yeFajr neyeJumu'ah.

AmaSunnah we-Adhan:

1- Ubeka iminwe yakhe ezindlebeni zakhe.

2- I-Adhan ekuqaleni kwesikhathi.

3- Ukuphendukela ngakwesokudla nangakwesobunxele ngesikhathi sama-Hay'ala amabili.

4- Ukuba abe nephimbo elihle.

5- Ukungasheshi ngamazwi e-Adhan, ngaphandle kokudonsa noma ukuwelula okweqile.

6- Ukuma kulo ngalinye lamabinzana alo.

7- Ubheka ngase-Qiblah ngesikhathi se-Adhan.

Futhi i-Adhan iyimisho eyishumi nanhlanu, njengoba uBilal (u-Allah akajabule ngaye) wayememeza ngayo njalo phambi kwesiThunywa sika-Allah ﷻ.

Amazwi we-Adhan:

(-Allahu Akbar): kane.

(Ngiyafakaza ukuthi akekho unkulunkulu ngaphandle kuka-Allah): kabili.

(Ngiyafakaza ukuthi uMuhammad uyisiThunywa sika-Allah): kabili.

(Wozani emthandazweni): kabilli.

(Phuthumani Empumelelweni): kabili.

Bese ethi: -Allahu Akbar kabili.

Bese ephetha ethi: (Akekho unkulunkulu ngaphandle kuka-Allah): kanye.

Futhi uyenezela kuFajr emva kwe-Hayya 'ala al-Falah: (Umthandazo ungcono kunobuthongo) kabili; Ngoba yisikhathi abantu abalala ngaso imvamisa.

Futhi i-Iqamah iyimisho eyishumi nanye esheshiswayo; ngoba ingeyokwazisa abakhona, ngakho-ke asikho isidingo sokuzotha kuyo.

Futhi ukubekwa kwayo kanje:

(-Allahu Akbar): kabili.

(Ngiyafakaza ukuthi akekho unkulunkulu ngaphandle kuka-Allah): kanye.

(Ngiyafakaza ukuthi uMuhammad uyisiThunywa sika-Allah): kanye.

(Wozani emthandazweni): kanye.

(Wozani empumelelweni): kanye.

(Umthandazo usuqalile): kabili.

(-Allahu Akbar): kabili.

(Akekho unkulunkulu ngaphandle kuka-Allah): Kanye.

Kuyathandeka kulowo ozwa i-Adhan ukuthi asho okufana nalokho okushiwo uMmemezeli (uMuazzin), ngaphandle kokuthi ku-(Hayya 'ala as-Salah), naku-(Hayya 'ala al-Falah), lapho-ke ethi: (La hawla wa la quwwata illa billah), Bese ekhulekela uMphrofethi ﷺ. Bese ethi emva kwalokho:

«اللَّهُمَّ رَبِّ هَذِهِ الدَّعْوَةُ النَّامَّةُ، وَالصَّلَاةُ الْقَائِمَةُ، آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ،
وَابْعَثْهُ مَقَامًا مُحَمَّدًا الَّذِي وَعَدْتَهُ، إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ».

«O -Allah, Nkosi yalolu bizo oluphelele, ne-Salah osuzomiswa, phana uMuhammad i-Wasilah ne-

Fadilah, futhi mvuse esikhundleni esidunyiswayo omethembise sona, ngempela Wena awusephuli isithembiso»¹.

Futhi ethi:

«رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ نَبِيًّا».

(Ngenelisekile ngo-Allah njengeNkosi, nange-Islam njengenkolo, nangoMuhammad ﷺ njengoMprofethi)².

Kwenqatshelwe ukuphuma eMusjid ngemuva kwe-Adhan ngaphandle kwesizathu noma inhloso yokubuya.

Futhi uma kuhlangukiswa imithandazo emibili, kwanele nge-Adhan eyodwa kanye ne-Iqamah yomthandazo ngamunye.

Okwesibili: Isikhundla seSalah nobuhle bayo:

Umthandazo yinsika ye-Islam eqinisekisiwe kakhulu ngemva kwama Shahada amabili, Futhi inesikhundla esikhethekile, Lapho u-Allah ayenza yaba yisibopho esiThunyweni sakhe ﷻ ngobusuku be-Mi'raj ezulwini, Ngakho-ke lokhu kufakazela ubukhulu bayo, nokuqinisekiswa kwesibopho sayo,

¹ Uthe umfundisi uAbdul Aziz bin Baz(umusa ka-Allah ubenaye) emqulwini wakhe wama-fatwa (29/141): (Wanezela u-al-Bayhaqi ngokulandisa okuhle okuvela kuJabir, ngemuva kwenkulumo yakhe ethi: «leso omthembise sona», wathi: «ngempela awusephuli isethembiso»)

² Yabikwa ngu-At-Tirmidhi, ngenombolo (2635).

nesikhundla sayo ku-Allah oPhakeme ngamandla noBukhulu.

Futhi kuye kwavela ama-hadith amaningi ngobuhle bayo kanye nokuphoqeleka kwayo kumuntu ngamunye, Futhi ububopho bayo buyaziwa enkolweni ye-Islam njengento eyisisekelo.

Futhi phakathi kwalokho okubonisa ububopho bayo nokuqinisekiswa kwayo yimibhalo eminingi evela eNcwadini naseSunnah, okubalwa kuyo:

1- Wathi oPhezukonke:

﴿...إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا﴾

"...Ngempela, umthandazo uyimpoqo kubakholwayo ngezikhathi ezimisiwe." [An-Nisā': 103]. Okungukuthi: okuyimpoqo ezikhathini ezacaciswa yiSiThunywa sika-Allah (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye).

2- Futhi ukusho Kwakhe oPhakemeyo:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ...﴾

"Futhi abayalelwanga ngaphandle kokuba bakhonze u-Allah, benikela inkolo kuye yedwa ngobuqotho, bemile eqinisweni, futhi bamise umthandazo..." [Al-Bayyinah: 5].

3- Futhi isisho saKhe oPhezukonke:

﴿فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَأِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ...﴾

"Uma bephenduka, bamise umthandazo, futhi bakhiphe iZakat, khona-ke bangabafowenu enkolweni..." [At-Tawbah: 11].

4- Ibikwe nguJabir (u-Allah akajabule ngabo bobabili) ukuthi isiThunywa sika-Allah (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye) wathi:

«إِنَّ بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ وَالْكُفْرِ تَرَكُّ الصَّلَاةِ».

«Okuphakathi komuntu neShirk noma i-Kufr wukushiya umthandazo»¹.

5- Futhi kusuka kuBuraydah (u-Allah makathokoze ngaye) wathi: Wathi uMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ، فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ».

«Isivumelwano esiphakathi kwethu nabo yiSalāh, ngakho-ke lowo oyishiyayo ngempela ube engakholwa»².

Futhi izazi zivumelene ukuthi lowo ophika ubunyanze bayo akakholwa, Kepha lowo oyishiyayo ngenxa yobuvila nokunganaki, okuyikho kakhulu ukuthi naye uphuma enkolweni, ngenxa ye-hadith eyiqiniso eshiwo ngaphambili, kanye nokuvumelana kwamaSahābah kulokho.

¹ Ilandiswe nguMuslim, ngenombolo (82).

² Yabikwa ngu-At-Tirmidhi ngenombolo (265), wathi: i-Hasan Sahih Gharib, futhi yagunyazwa ngu-Al-Albani ku-Sahih at-Targhib wat-Tarhib.

Okwesithathu: Imibandela yeSalāh:

1- Ukungena kwesikhathi sayo:

Ngokusho kwaKhe oPhezukonke:

﴿...إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا﴾

"...Ngempela umthandazo wawuyisibopho phezu kwabakholwayo ngezikhathi ezimisiwe." [An-Nisā'] Okusho ukuthi: kuyimpoqo ngezikhathi ezibekiwe.

Izikhathi zemithandazo emisiwe yilezi ezilandelayo:

a- I-Fajr: Kusukela ekuphumeni kokusa kuze kube ukuphuma kwelanga.

b- I-Dhuhr: Kusukela ekudluleni kwelanga emini bebade kuze isithunzi sayo yonke into silingane nayo ngobude.

c- I-Asr: Kusukela ekupheleni kwesikhathi seDhuhr kuze kube sekuphuzukeni kwelanga, kanti isikhathi sokuphoqeka sinwebeka kuze kube sekushoneni kwalo.

d- Maghrib: Kusukela ekushoneni kwelanga kuze kunyamalale ukufiphala okubomvu.

e- Isha: Kusukela ekupheleni kwesikhathi seMaghrib kuze kube phakathi nobusuku.

2- Ukumboza ubunqunu:

Yilokho okumele kusitshekelwe, okuyihlazo ukuba kubonakale, nokuletha amahloni, Ubunqunu

bendoda busuka enkabeni kuya edolweni, Owesifazane, wonke umzimba wakhe uyi-`awrah` kwi-Salāh, ngaphandle kobuso bakhe, Futhi uyasibekela ubuso bakhe uma ephambi kwamadoda angabazi kuye, okusho ukuthi: abangesibo ama-mahram akhe.

3- Ukugwema ukungcola:

Ubungcolile: Wuhlobo oluthile lokungcola, uhlobo lwako luvimbela iSalah; njengomchamo nendle negazi nokunye, futhi buba semzimbeni, nasendaweni, nasengutsheni.

4- Ukuqonda ngaseQiblah:

IQiblah yiKa'bah ehloniphekile, yabizwa ngeQiblah ngenxa yokuqonda kwabantu kuyo.

Umthandazo awuvumelekile ngaphandle kokuqonda ngaseQiblah, Ngokwesisho saKhe oPhezukonke:

{...وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ...}

"...futhi noma ngabe nikuphi, khona-ke bhekisani ubuso benu ngakuso..."

[Al-Baqarah: 144].

5- I-Niyyah:

Ngokolimi: yinhloso, futhi ngokomthetho wezenkolo: wukuzimisela ukwenza isenzo sokukhonza ngenjongo yokusondela ku-Allah oPhezukonke. Indawo yayo isenhliziyweni,

ngakho-ke akudingeki ukuyiphimisela, kunalokho kona kuwukuqamba.

Okwesine: Izinsika zeSalah:

Futhi yizinsika eziyishumi nane:

Insika yokuqala: Ukuma ngokwamandla.

Ngenxa yezwi laKhe oPhezukonke:

﴿...وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ﴾

"...futhi yimani ku-Allah nithobela" [Al-Baqarah: 238], Futhi i-hadith yoMphrofethi elandiswe ngu-Imran (u-Allah akajabule ngaye):

«صَلِّ قَائِمًا، فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ فَقَاعِدًا، فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِعْ فَعَلَى جَنْبٍ».

"Thandaza umile, kepha uma ungakwazi, khona-ke uhleli, kanti uma ungakwazi, khona-ke ngohlangothi"¹.

Kodwa uma engakwazi ukuma ngenxa yokugula; makathandaze ngokwesimo sakhe, ehlezi phansi noma elele ngohlangothi, Futhi ofana nesiguli ngowesabayo, nohamba-ze, nalowo odinga ukuhlala noma ukulala phansi ngenxa yokwelashwa okudinga ukungami. Ngokunjalo, uyaxolelwa ngokungami lowo okhuleka ngemuva kwe-Imam oqokiwe ongakwazi ukuma. Uma ikhuleka ihlezi phansi, labo abangemuva kwayo nabo bakhuleka behlezi phansi, belandela i-Imam

¹ Kulandiswe ngu-al-Bukhari, ngenombolo (1117).

yabo. Kuyavunyelwa ukwenza imithandazo yokuzithandela umuntu ehleli, noma ngabe ekwazi ukuma, kepha umvuzo wawo awulingani nowalowo ome.

Insika yesibili: i-Takbir yokuqala ekuqaleni kwawo:

Ngenxa yokusho kwakhe ﷻ:

«ثُمَّ اسْتَقْبِلَ الْقِبْلَةَ، وَكَبَّرَ».

«Bese ubhekana neQiblah, bese uletha i-Takbir»¹.

Futhi indlela yokuyisho wukuthi athi: (-Allahu Akbar), futhi akwamukelekile okunye esikhundleni sayo.

Insika yesithathu: Ukufunda i-Al-Fatihah:

Ngenxa yokusho kwakhe ﷻ:

«لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ».

(Awukho umthandazo kulowo ongafundi iSivulo SeNcwadi)².

Insika yesine: Ukukhothama kuzo zonke ama-Rakah:

Ngokwezwi laKhe oPhezukonke:

¹ Kulandiswe nguBukhari, ngenombolo (6251), kanye noMuslim, ngenombolo (884).

² Kulandiswe nguBukhari, ngenombolo (756), kanye noMuslim, ngenombolo (872).

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا...)

"O nina enikhohwayo! khothamani futhi niguqe..." [Al-Hajj: 77]

Insika yesihlanu neyesithupha:

Ukuvuka kwi-Ruku', nokuma uqonde njengesimo sangaphambili, ngoba uMphrofethi ﷺ wahlala ekwenza.

Futhi wathi ﷺ kulowo ongayenzanga kahle iSalāh(umthandazo wakhe):

«ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَعْتَدِلَ قَائِمًا».

«Bese uphakama uze ume uqonde»¹.

Insika Yesikhombisa: Ukwenza i-Sajdah ngezitho eziyisikhombisa:

Isiphongo kanye nekhala, izandla, amadolo, kanye nezihloko zezinyawo, Ngenxa yezwi lakhe (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«أَمَرْنَا أَنْ نَسْجُدَ عَلَى سَبْعَةِ أَعْظُمٍ: الْجَبْهَةِ، وَأَشَارَ بِيَدِهِ عَلَى أَنْفِهِ، وَالْكَفَّيْنِ، وَالرُّكْبَتَيْنِ، وَأَطْرَافِ الْقَدَمَيْنِ».

"Sayayalwa ukuba siguqe ngezitho eziyisikhombisa: iphaphu, (wakhomba ikhala lakhe ngesandla sakhe), nezandla zombili, namadolo omabili, kanye namaphethelo ezinzwane

¹ Kulandiswe nguBukhari, ngenombolo (793), kanye noMuslim, ngenombolo (398).

zezinyawo zombili."¹.

Insika yesishiyagalombili: Ukuphakama ekuguqeni kanye nokuHlala phakathi kwama-Sajdah amabili:

Ngenxa yokulandisa kuka-Aisha (u-Allah makathokoze ngaye):

«كَانَ النَّبِيُّ ﷺ إِذَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ السَّجْدَةِ، لَمْ يَسْجُدْ حَتَّى يَسْتَوِيَ جَالِسًا».

(UMphrofethi ﷺ, uma ephakamisa ikhanda lakhe evela kwi-Sajdah, wayengakhothami aze ahlale aqonde)².

Insika yesishiyagalolunye: Ukuzinza kuzo zonke izinsika:

Futhi yikho ukuzola ngisho noma kukuncane, ngenxa yokusho kwakhe ﷺ kulowo ongayenzanga kahle iSalāh(umthandazo wakhe):

«حَتَّى تَطْمَئِنَّ».

«Uze uzinze»³.

Izinsika ezimbili: eyeshumi neyeshumi nanye:

I-Tashahhud yokugcina nokuhlala kwayo: ngenxa yehadith ka-Ibn Mas'ud رضي الله عنه eyethulwe kuMphrofethi ﷺ:

«إِذَا صَلَّى أَحَدُكُمْ فَلْيَقُلْ: التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ

¹ Kulandiswe nguBukhari, ngenombolo (812), kanye noMuslim, ngenombolo (490).

² Ilandiswe nguMuslim, ngenombolo (498).

³ Ibikwe nguBukhari, ngenombolo (724), kanye noMuslim, ngenombolo (398).

أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

«Uma omunye wenu ekhuleka, makasho: Konke ukudumisa, zonke izikhuleko, nakho konke okuhle kungokuka-Allah. Ukuthula makube phezu kwakho O Mhprofethi, nomusa ka-Allah nezibusiso zakhe. Ukuthula makube phezu kwethu, naphezu kwezinceku zika-Allah ezilungileyo. Ngiyafakaza ukuthi akukho okukhonzwayo ngokweqiniso ngaphandle kuka-Allah, futhi ngiyafakaza ukuthi uMuhammad uyinceku yakhe nesithunywa sakhe»¹.

Insika yeshumi nambili: Ukumcelela uMphrofethi iwk osisubizi ﷺ-Tashahhud yokugcina:

Athi:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ».

«O -Allah, yetha izibusiso phezu kukaMuhammad»², Futhi okwengeziwe phezu kwalokho kuyiSunnah.

Insika yeshumi nantathu: Ukulandelana phakathi kwezinsika:

Ngoba uMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube phezu kwakhe) wayeyenza ngokulandelana, Wathi:

¹ Kulandiswe nguBukhari, enombolweni (797), kanye noMuslim, enombolweni (402).

² Yabikwa ngu-At-Tirmidhi, ngenombolo (839).

«صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي».

"Thandazani njengoba ningibone ngithandaza."¹ Futhi wazifundisa kulowo ongayenzanga kahle iSalāh (umthandazo wakhe) zihlelekile nge-«thumma».

Insika yeshumi nane: Ukuzinikela:

Ngenxa yezwi lakhe (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«وَخَتَمُهَا التَّسْلِيمُ».

"Futhi isiphetho sayo wukubingelela." Futhi isisho sakhe:

«وَتَحْلِيلُهَا التَّسْلِيمُ».

"Futhi isiphetho sayo yi-Taslim."²

Okwesihlanu: Izibopho zeSalah:

Futhi ziyisishiyagalombili:

1- Zonke izi-Takbir ngaphandle kwe-Takbir yokuqala.

2- Ukusho "Udumo malube seNkosini yami, oMkhulukazi" kanye ekukhothameni, Futhi kuyatuswa ukwengeza kube kathathu, okuyizinga eliphansi lokuphelela, Futhi nakweshumi, okuyisigaba sakhona esiphezulu.

3- Ukusho: "U-Allah uyamuzwa lowo

¹ Ilandiswe ngu-al-Bukhari, ngenombolo (6008).

² Kulandiswe ngu-al-Bukhari, ngenombolo (1110).

omdumisayo" lapho kuphakanywa kusukwa ekukhothameni, okwe-Imam kanye nalowo othandaza yedwa.

4- Ukusho: «Nkosi yethu, udumo lungolwakho» lapho usukuma ekukhothameni.

5- Ukuthi: "Makadunyiswe iNkosi yami, Ophakeme Kakhulu" ekukhothameleni kanye, Kungokwe-Sunnah ukwengeza kuze kube kathathu.

6- Ukusho: "Nkosi yami, ngithethelele" phakathi kwezikhothamo ezimbili kanye, Kunconywa ukwengeza kuze kube kathathu.

7- I-Tashahhud yokuqala; okuyile:

«الْحَيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ».

«Konke ukudumisa kungokuka-Allah, nemikhuleko nakho konke okuhle. Ukuthula makube phezu kwakho O Mhprofethi, nomusa ka-Allah nezibusiso zakhe. Ukuthula makube phezu kwethu, naphezu kwezinceku zika-Allah ezilungileyo. Ngiyafakaza ukuthi akukho okukhonzwayo ngokweqiniso ngaphandle kuka-Allah, futhi ngiyafakaza ukuthi uMuhammad

uyinceku yakhe nesithunywa sakhe»¹.

8- Ukuhlala kwe-Tashahhud yokuqala.

Okwesithupha: AmaSunnah we-Salah:

Futhi amaSunnah we-Salah, ukushiywa kwawo akuwuchithi umkhuleko, Futhi yona iyizigaba ezimbili: iSunnah yokukhuluma, kanye neSunnah yezenzo.

Okokuqala: amaSunnah ayizisho:

1- iDu'a yokuvula, enezinhlobo ezahlukene, ezinye zazo yilezi:

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا غَيْرُكَ».

"Uphakeme kude nezici O -Allah, futhi udumo lonke lungolwakho, libusisiwe igama lakho, buphakeme ubukhosi bakho, futhi akekho onokukhonzwa ngokweqiniso ngaphandle kwakho."².

2- I-Isti'adhah ngaphambi kweFatihah, Yizwi elithi: (Ngiphephela ku-Allah kuSathane oqalekisiweyo).

3- i-Basmalah ngaphambi kokufunda, Okungukuthi: Egameni lika-Allah, Onomusa, Onesihawu.

4- Okungaphezu kokukodwa ekudumiseni

¹ Ilandiswe ngu-Al-Bukhari, ngenombolo (835).

² Kulandiswe nguBukhari, ngenombolo (743), kanye noMuslim, ngenombolo (399).

kokukhothama nokuguqa.

5- Okungaphezu kokukodwa kwesitatimende:

«رَبِّ اغْفِرْ لِي».

"Nkosi yami, ngithethelele" Phakathi kwezigujwa ezimbili.

6- Isisho:

«مِلءَ السَّمَاوَاتِ، وَمِلءَ الْأَرْضِ، وَمِلءَ مَا بَيْنَهُمَا، وَمِلءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ».

«Olugcwalisa amazulu nomhlaba, nolugcwalisa okuphakathi kwako, nolugcwalisa noma yini oyifisile ngale kwalokho», Ngemuva kwesisho:

«رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ».

«Nkosi yethu, udumo lungolwakho»¹.

7- Ukufunda ngemva kweFatiha.

8- Isisho:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ».

(O -Allah wami, ngiphephela Kuwe esijezisweni sasesihogweni(Jahannam), nasesijezisweni sethuna, nasekulingweni kwempilo nokufa, nasesilingweni sika-Al-Masih Ad-Dajjal)². Futhi

¹ Yabikwa ngu-At-Tirmidhi, ngenombolo (266).

² Ilandiswe nguMuslim, ngenombolo (588).

ukunxusa okwengeziwe ngaphezu kwalokho kwi-Tashahhud yokugcina.

Okwesibili: AmaSunnah ezenzo:

1- Ukuphakamisa izandla zize zilingane namahlombe noma nezindlebe ezindaweni ezine:

a- Ngesikhathi se-Takbir yokuqala

b- Ngesikhathi sokukhothama.

c- Ngesikhathi sokuphakama esuka kwiRuku.

d- Uma esukumela iRak'ah yesithathu.

2- Ukubeka isandla sokudla phezu kwesokunxele esifubeni ngesikhathi sokuma ngaphambi kokukhothama nangemva kwayo.

3- Ukubheka endaweni ye-Sajdah.

4- Ukuhlukanisa izingalo ezingenhla ezinhlangothini ngesikhathi se-Sajdah.

5- Ukuhlukanisa isisu emathangeni ngesikhathi sama-Sajdah womabili.

6- I-iftirash kuzo zonke izikhathi zokuhlala kwiSalah, ngaphandle kwase-Tashahhud yokugcina yomkhuleko onama-rak'ah amathathu kanye nowama-rak'ah amane.

7- I-Tawarruk kwi-Tashahhud yokugcina kwiSalah onama-rak'ah amathathu noma amane.

Okwesikhombisa: Incazelo yeSalah:

1- uMphrofethi ﷺ wayethi uma eqala iSalah, aqonde ngaseQiblah, aphakamise izandla zakhe, abhekise amaphethelo eminwe yakhe ngaseQiblah,

abesethi:

«اللَّهُ أَكْبَرُ».

«-Allahu Akbar»

2- Bese ebamba esakhe sobunxele ngesakhe sokunene, azibeke esifubeni sakhe.

3- Bese efunda isicelo sokuvula, futhi wayengaphikeleli kusicelo sokuvula esisodwa, Ngakho-ke zonke izicelo zokuvula ezaqiniswa kuye, kuvumelekile ukuvula ngazo, futhi okubalwa kuzo:

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا غَيْرُكَ».

(Uphakeme kude nezici O -Allah, futhi udumo lonke lungolwakho, libusisiwe igama lakho, buphakeme ubukhosi bakho, futhi akekho onokukhonzwa ngokweqiniso ngaphandle kwakho).

4- Bese ethi:

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ».

«Ngicela u-Allah angivikele kuSathane oqalekisiweyo, Egameni lika-Allah, Onomusa, Onesihawu».

5- Bese efunda iFatihah, mase eseyiqedile, athi: «Ameen».

6- Bese efunda lokho okulula kwiQur'an, Futhi ufunda ngokuzwakalayo kweyeFajr, nakwezimbili zokuqala zeMaghrib nelSha, Futhi afunde buthule

kukho konke okunye. Wenza iRak'ah yokuqala yawo wonke umthandazo ibe yinde kuneyesibili.

7- Bese uphakamisa izandla zakhe njengoba eziphakamisile ekuvuleni, Bese ethi: "-Allahu Akbar", Bese ungena kwiRuku, Ubeka izandla zakhe phezu kwamadolweni akhe ehlukanise iminwe, aziqinise, alule umhlane wakhe, enze ikhanda lakhe liqondane nawo; engaliphakamisi futhi engalehlisi, Futhi ethi:

«سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ» مرةً.

"Udumo malube seNkosini yami, oMkhulukazi." kanye, Ubuncane bokuphelela: izikhathi ezintathu, njengoba sekudlulile.

8- Bese uphakamisa ikhanda lakhe ethi:

«سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ».

"U-Allah uyamuzwa lowo omdumisayo", Uphakamisa izandla zakhe njengoba enza ngesikhathi seRuku.

9- Uma esemi eqondile, bese ethi:

«اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ، مِلْءَ السَّمَاءِ، وَمِلْءَ الْأَرْضِ، وَمِلْءَ مَا بَيْنَهُمَا، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ، أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُنَّا لَكَ عَبْدٌ، لَا مَانِعَ لِمَا أُعْطِيتَ، وَلَا مُعْطِي لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ».

«O -Allah, Nkosi yethu, udumo lungolwakho,

udumo oluningi, olumsulwa, nolubusisekile, olugcwalisa amazulu nomhlaba, nolugcwalisa okumaphakathi kwakho, nolugcwalisa noma yini oyifisile ngale kwalokho, Wena ofanelwe indumiso nobukhosi, kuyiqiniso elikhulu lokho okushiwo yinceku, futhi sonke siyizinceku zakho, akekho onqabelayo kulokho okuphile, futhi akekho ophayo kulokho okugodlile, futhi ingcebo yocebileyo ayinamsizi phambi kwakho»¹. Wayekwenza kube kude lokhu kulinganisela.

10- Bese usho iTakbir, awe phansi enze i-Sajdah, Futhi akaphakamisi izandla zakhe, Futhi uyenza i-Sajdah ngephaphu lakhe kanye nekhala lakhe, ngezandla zakhe, nangamadolo akhe, kanye nangamaphethelo ezinzwane zezinyawo zakhe, Futhi ubhekisa iminwe yezandla nezinzwane zezinyawo ngase-Qiblah, Futhi ulinganisa ekukhothameni kwakhe, Umissa ibunzi lakhe nekhala lakhe phansi, Usekela ngezintende zezandla zakhe, aphakamise izindololwane zakhe, uhlukanisa izingalo zakhe ezingenhla ezinhlangothini zakhe, Futhi aphakamise isisu sakhe emathangeni akhe, namathanga akhe emilenzini yakhe, Bese ethi kwi-Sajdah sakhe:

«سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى».

¹ Yabikwa ngu-Abu Dawud, ngenombolo {5168}.

«Inkazimulo ingeyeNkosi yami oPhakeme Kakhulu» kanye, Futhi okuphansi kokuphelela kuba kathathu, njengoba kwandulelwe, Futhi unxusa ngalokho okulandisiwe.

11- Uphakamisa ikhanda lakhe ethi: -Allahu Akbar, Futhi andlale unyawo lwakhe lwesinxele, ahlale phezu kwalo, amise olwesokudla, Ubeka izandla zakhe phezu kwamathanga akhe bese ethi

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاجْعَلْ بَيْنِي، وَاهْدِنِي، وَارْزُقْنِي».

(O -Allah, ngithethelele, ungihawukele, ungilungise, ungihole, futhi ungiphe)¹.

12- Bese esho iTakbir enze i-Sajdah, futhi wenza kweyesibili njengoba wenze kweyokuqala.

13- Bese ephakamisa ikhanda lakhe esho iTakbir, asukume phezu kwezingxenye ezingaphambili zezinyawo zakhe, esekela ngamadolo nangamathanga akhe.

14- Uma esemi ngokuphelele, uqala ukufunda, Wenza iRak'ah yesibili njengeyokuqala.

15- Bese ehlala kwi-Tashahhud yokuqala njengoba ehlala phakathi kwama-Sajdah amabili, Abeke isandla sakhe sokudla phezu kwethanga lakhe lesokudla, nesandla sakhe sobunxele phezu kwethanga lakhe lesobunxele, Futhi ubeka isithupha sakhe sokunene phezu komunwe wakhe

¹ Yabikwa ngu-At-Tirmidhi, ngenombolo (284).

ophakathi, enze okuyindilinga, Futhi ukhomba ngomunwe wakhe wokukhomba, abheke kuwo, Futhi ethi:

«الْحَيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ».

"Konke ukudumisa, yonke imikhuleko, nakho konke okuhle kungokuka-Allah. Ukuthula makube phezu kwakho O Mphrofethi, nomusa ka-Allah nezibusiso zakhe. Ukuthula makube phezu kwethu, naphezu kwezinceku zika-Allah ezilungileyo. Ngiyafakaza ukuthi akukho okukhonzwayo ngokweqiniso ngaphandle kuka-Allah, Yedwa, akanaye umhlanganyeli, futhi ngiyafakaza ukuthi uMuhammad uyinceku yakhe nesithunywa sakhe." Futhi wayekwenza kube kufushane lokhu kuhlala.

16- Bese esukuma esho iTakbir, bese ekhuleka eyesithathu neyesine, ezenza zibe mfushane kunalezi zokuqala ezimbili, Bese efunda kuzo zombili iSivulo SeNcwadi.

17- Bese ehlala kwiTashahhud yokugcina enza i-tawarruk. I-Tawarruk wukuthi alalise unyawo lwakhe lwesobunxele alukhiphele ngasohlangothini lwesokudla, amise olwesokudla, abeke izinqe zakhe emhlabathini.

18- Bese efunda i-Tashahhud yokugcina, okuyi-

Tashahhud yokuqala, Futhi uyenezela:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ
مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ».

«O -Allah, yetha izibusiso phezu
kukaMuhammad naphezu komndeni
kaMuhammad, njengoba wethe izibusiso phezu
komndeni kaAbrahama; ngempela Wena
unguDunyiswayo, Okhazimulayo. Futhi busisa
uMuhammad nomndeni kaMuhammad, njengoba
Wabusisa umndeni kaAbrahama; ngempela Wena
unguDunyiswayo, Okhazimulayo».

19- Futhi uphephela ku-Allah esijezisweni
sasesihogweni(Jahannam), nasesijezisweni
sethuna, nasekulingweni kwempilo nokufa,
nasesilingweni sika-Al-Masih Ad-Dajjal. Futhi
uyanxusa ngemithandazo yokunxusa ebikiwe
eNcwadini naseSunnah.

20- Bese ebingelela ngakwesokudla sakhe, esho
ethi:

«السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ».

"Ukuthula makube kini nomusa ka-Allah",
Nangakwesobunxele sakhe ngokunjalo; Uqala
isibingelelo ebheke ngase-Qiblah, futhi asiqede
lapho eseqedile ukuphenduka.

**Okwesishiyagalombili: Izenzo
ezingathandeki zomthandazo:**

- 1- Ukuqalaza ngaphandle kwesidingo.
- 2- Ukuphakamisa amehlo esibhakabhakeni.
- 3- Ukucimeza amehlo ngaphandle kwesidingo.
- 4- Ukwendlala imikhono ekukhothameni.
- 5- Ukumboza umlomo nekhala ngaphandle kwesidingo.
- 6- Ukukhuleka uzibambe umchamo noma indle, noma kukhona ukudla okufiswayo.
- 7- Ukusula iphaphu lakhe kanye nekhala lakhe kulokho okunamathele kuzo okuwumphumela kwi-Sajdah; akukho nkinga ngokusula lokho ngemva kokuqeda umkhuleko.
- 8- Ukuncika odongeni nokunye okufana nalo ngesikhathi sokuma ngaphandle kwesidingo.

**Okwesishiyagalolunye: Izichitho
zomkhuleko:**

- 1- Ukudla nokuphuza.
- 2- Inkulumo engaphandle kwayo.
- 3- Ukhuleka kanye nokuqhuma ngensini.
- 4- Ukushiya ngamabomu enye yezinsika zayo noma yezibopho zayo.
- 5- Ukwengeza ngamabomu insika noma iRak'ah.
- 6- Ukwenza ngamabomu iSalam ngaphambi kwe-Imam.
- 7- Ukunyakaza okuningi okulandelanayo

okungesona isenzo somthandazo, ngaphandle kwesidingo.

8- Ukwenza okuphambene nomunye wemibandela yomthandazo; njengokuchitheka kwe-wudhu, nokwembula i-'Awrah ngamabomu, nokuphambuka kakhulu ngomzimba kwiQiblah ngaphandle kwesidingo, nokunqamula inhloso.

10- i-Sajdah yokukhohlwa:

As-Sahw: Ukukhohlwa, futhi uMphrofethi ﷺ wakhohlwa kwiSalah; ngoba ukukhohlwa kuyingxenye yemvelo yobuntu, Futhi ukukhohlwa kwakhe kwakuyingxenye yokugcwaliseka kobubele buka-Allah esizweni sakhe kanye nokupheleliswa kwenkolo yabo, ukuze balandele isibonelo sakhe kulokho akubamisele kona uma bekhohlwa.

Izizathu okumiselwe zona ukuguqa kokukhohlwa:

1- Isimo sokuqala:

Ukwengeza kwiSalah, okungaba ukwengeza kwezenzo noma kwamazwi:

a- Ukwengeza izenzo: Uma ukwengeza kuyisenzo sohlobo lomthandazo: njengokuma endaweni yokuhlala, nokuhlala endaweni yokuma, noma engeze ukukhothama noma ukuguqa, uma ekwenza lokho ngokukhohlwa; khona-ke wenza i-Sajdah yokukhohlwa.

b- Ukwengezwa kwamazwi: njengokufunda

kwiRuku nase kwi-Sajdah,

Uma enze lokho; kuyathandeka kuye ukuba enze i-Sajdah yokukhohlwa.

2- Isimo sesibili:

Ukushoda kwiSalah ngokukhohlwa, kuba ngenye yezinto ezimbili:

A- Ukushiya insika: Uma le nsika kuyi-Takbir yokuqala, iSalah lakhe awubanga khona, futhi lokho akulungiswa i-Sajdah lokukhohlwa. Futhi uma kuyinsika engeyona iTakbirat al-Ihram, njengeRuku' noma iSujud, bese ekhumbula engakaqali ukufunda enye iak'ah; kuyisibopho kuye ukuba abuyele emuva, bese enza yona nalokho okulandelayo.

Futhi uma ekukhumbula lokho ngemva kokuqala ukufunda enye iRak'ah, leyo Rak'ah ayishiye kuyo iyachitheka, bese iRak'ah elandelayo ithatha indawo yayo.

b- Ukushiya isibopho: Njenge: ukukhohlwa i-Tashahhud yokuqala, noma i-Tasbih kwiRuku. Kulesi simo: uzokwenza i-Sajdah ye-Sahw.

3- Isimo sesithathu: Ukungabaza:

Isibonelo: Uma engabaza ukuthi uthandaze kathathu noma kane emthandazweni weDhuhr, kulesi simo:

1- Uma kukhona okuba qatha kuye; wenza ngakho, futhi wenza i-Sajdah yeSahw.

b- Ukuthi akukho okucacile kuye; wakha phezu kwesiqiniseko, futhi wenza i-Sajdah yeSahw.

Uma ukungabaza kube ngemuva komkhuleko, noma uma evame ukungabaza; makangakunaki lokho kungabaza.

Iphuzu eliwusizo: I-Sajdah yeSahw yenziwa ngaphambi kwe-Taslim: uma kungenxa yokushiyeke, noma ngenxa yokungabaza lapho kungekho okucace kakhudlwana kuye. Futhi kuba ngemva kwe-Salam: uma kungenxa yokwenezela, noma ngenxa yokungabaza lapho enze khona ngokusekelwe kokunamandla, Kukhona inkululeko kulokho, uma u-Allah Ophakeme ethanda.

Okweshumi nanye: Izikhathi ezinqatshelwe zokuthandaza:

Isimiso siwukuthi iSalah ivumelekile ngazo zonke izikhathi, Kepha umthetho wezenkolo weza nokwenqatshelwa komthandazo ngezinye izikhathi, futhi yilezi ezilandelayo:

1- Kusukela ngemva komthandazo weFajr kuze kube ilanga liphuma lize liphakame ngobude bomkhonto ngaphezu komhlaba ngokokubona kweso.

2- Uma ilanga seliphakeme bha esibhakabhakeni lize liqale ukuthambeka, futhi yisona sikhathi esifushane kunazo zonke sezikhathi ezenqatshelwe.

3- Kusukela kwiSalah yeAsr kuze kushone ilanga, futhi lesi yisona sikhathi eside kunazo zonke sokwenqabela.

AmaSalah evumelekile ukwenziwa ngezikhathi zokwenqatshelwa:

1- Ukukhokha izimfanelo eziphuthelwe.

2- ISalah enezizathu ezikhethekile, njenge: umthandazo wokubingelela iMasjid, amaRak'ah amabili eTawaf, umthandazo weKusuf, nomthandazo weJanazah.

3- Ukubuyisela i-Sunnah yeFajr ngemuva komkhuleko weFajr.

Okweshumi nambili: ISalah webandla:

Kuyisiko elikhulu le-Islam, okuwumthandazo webandla owenziwa kuma-Musjid. Ngempela amaMuslim avumelene ukuthi ukwenziwa kweMithandazo emihlanu emaMasjid kungenye yezenzo zokukhonza eziqinisekisiwe kakhulu nezindlela ezinkulu zokusondela ku-Allah; empeleni, kuwuphawu olukhulu kunawo wonke lwe-Islam.

1- Isahlulelo seSalah yebandla:

I-Salah wasebandleni uyisibopho eMusjid emithandazweni (Salah) emihlanu kumadoda anamandla, Ekuhlaleni nasekuhambeni, Ekuphepheni nasekwesabeni, njengesibopho somuntu ngamunye.

Futhi okufakazela ububopho bomkhuleko weJama'ah: yiNcwadi (iQur'an) neSunnah, kanye nesenzo samaMuslim izizukulwane ngezizukulwane, abalandelayo bethatha kwabandulelayo.

Futhi phakathi kweNcwadi yizwi laKhe oPhezukonke:

﴿وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلَتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ...﴾

"Futhi nxa uphakathi kwabo bese ubaholela umthandazo, khona-ke makusukume iqembu elithile kubo nawe..." [An-Nisā': 102]. Njengoba ivesi liqinisekisa ubumpoqo bomthandazo webandla, Njengoba kungavunyelwanga kumaMuslim ukuyishiya esimweni sokwesaba, Ukube beyingesona isibopho, ngabe esiphambili ezababeni zokuwa kwayo kube yilesa soksaba. Nokushiya iSalah wasebandleni nokuzindela wona kungezinye zezimpawu ezidume kakhulu zamaMunafiq.

Futhi phakathi kweSunnah kutholakala amaHadeeth amaningi, phakathi kwazo:

Okulandiwe kuSahih Muslim

أَنَّ رَجُلًا أَعْمَى قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، لَيْسَ لِي قَائِدٌ يَقُودُنِي إِلَى الْمَسْجِدِ، فَسَأَلَهُ أَنْ يُرَخِّصَ لَهُ أَنْ يُصَلِّيَ فِي بَيْتِهِ، فَرَخَّصَ لَهُ، فَلَمَّا وَلَّى دَعَاهُ فَقَالَ: «هَلْ تَسْمَعُ النَّدَاءَ؟» قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: «فَأَجِبْ».

ukuthi indoda eyimpumputhe wathi: O siThunywa sika-Allah, anginaye umuntu ongiholayo ongangiyisa eMusjid, wamcela ukuba amvumele ukuthi athandaze endlini lakhe, wamumela. Kuthe esehamba wambiza wathi: (Uyalizwa ubizo?) Wathi: Yebo, Wathi: (Ngakho-ke, phendula)¹.

Ngakho uMphrofethi ﷺ wamyala ukuba aye eMusjid ukuze enze iSalah webandla futhi aphenndule ubizo, yize ayeyimpumputhe kanye nobunzima ayebhekene nabo, Ngakho-ke lokho kukhombisa ububopho bomkhuleko wasebandleni.

2- Okuficwa ngakho ibandla:

Ibandla litholakala ngokuthola i-rak'ah eyodwa kwiSalah ne-Imam, Ngenxa yezwi lakhe (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«مَنْ أَدْرَكَ رُكْعَةً مِنَ الصَّلَاةِ فَقَدْ أَدْرَكَ الصَّلَاةَ».

"Lowo oficelela i-rak'ah yeSalah, usuke eyificelele iSalah"².

3- Lokho iRak'ah eficwa ngakho:

I-Rak'ah izuzwa ngokufica iRuku, Uma umuntu ofike sekwephuzile efica i-Imam yakhe kwiRuku: kuyisibopho ukuba alethe i-Takbir yokuqala esemi, bese ekhothama esho enye i-Takbir yeRuku, Futhi

¹ Ilandiswe nguMuslim, ngenombolo (1484).

² Ibikwe nguBukhari, ngenombolo (609), noMuslim, ngenombolo (602).

uma egcina kwi-Takbir yokuqala ngesikhathi sokuma kwakhe, iyamanele esikhundleni ngeTakbir yeRuku.

4- Izaba ezivumela umuntu ukushiya iSalah lebandla:

1- Ukugula uma kwenza kube nzima ukuya eJumu'ah nebandla.

2- Ukuzibamba umchamo noma indle; ngenxa yokulahleka kwe-Khushu' eSalāh okubangelwa yikho, kanye nangenxa yomonakalo okukuwo emzimbeni.

3- Ukuba khona kokudla lapho umuntu elambile, noma uma umphefumulo wakhe ulangazelela ukudla, kodwa lokhu akumele kuthathwe njengomkhuba noma iqhinga lokugwema umkhuleko webandla.

4- Ukwesaba okuqinisekisiwe ngempilo, noma ingcebo, noma okunye.

Okweshumi Nantathu: iSalah yokwesaba:

Imisiwe iSalah yokwesaba kuko konke ukulwa okuvumelekile, njengokulwa nabangakholwa, izihlubuki, nabalwi, ngenxa yezwi laKhe oPhezukonke:

﴿...إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا...﴾

"...uma nesaba ukuthi labo abangakholwa banganihlupha..." [An-Nisā': 101], Futhi linganisela

ngakho abasele kulabo okuvumelekile ukulwa nabo.

Umthandazo wokwesaba uyabekwa ngemibandela emibili:

1) Ukuthi isitha sibe ngesivumelekile ukulwa naso.

2) Ukwesaba ukuhlaselwa kwamaMuslim ngesikhathi seSalāh.

Incazelo yeSalah yokwesaba:

Inezimpawu eziningi, futhi edume kakhulu kuzo yileyo njengoba kwashiwo kwiHadith ka-Sahh (sengathi u-Allah angajabula ngaye):

أَنَّ طَائِفَةً صَفَّتْ مَعَ النَّبِيِّ ﷺ، وَطَائِفَةٌ وَجَّاهُ الْعَدُوَّ، فَصَلَّى بِأَلَّتِي مَعَهُ رُكْعَةً، ثُمَّ ثَبَّتَ قَائِمًا، وَأَتَمُّوا لِأَنْفُسِهِمْ، ثُمَّ أَنْصَرَفُوا، وَصَفُّوا وَجَّاهُ الْعَدُوَّ، وَجَاءَتِ الطَّائِفَةُ الْآخَرَى، فَصَلَّى بِهِمُ الرُّكْعَةَ الَّتِي بَقِيَتْ مِنْ صَلَاتِهِ، ثُمَّ ثَبَّتَ جَالِسًا، وَأَتَمُّوا لِأَنْفُسِهِمْ، ثُمَّ سَلَّمَ بِهِمْ.

Ukuthi iqembu elilodwa lahlela umugqa noMphrofethi ﷺ, kanti elinye iqembu libhekene nesitha, wase ekhuleka nalelo ayenalo i-rak'ah eyodwa, bese esala emi, base beyiqedela ngokwabo, base behamba, bayokuma emgqeni bebhhekene nesitha, kwase kufika elinye iqembu, wase ekhuleka nabo i-rak'ah eyayisele emthandazweni wakhe, bese esala ehlezi, base beyiqedela

ngokwabo, bese enza i-Taslim nabo¹.

Futhi sifunda kuSalāh yokwesaba:

1- Ukubaluleka komkhuleko kwi-Islam, kanye nokubaluleka iSalah yebandla, ngokuba awuyekwa kulezi zimo ezibucayi.

2- Ukususwa kobunzima kulesi sizwe, ubulula be-Sharia nokufaneleka kwayo kuzo zonke izikhathi nezindawo.

3- Ukuphelela koMthetho lwe-Islam, nokuthi umisela isimo ngasinye lokho okusifanele.

Okweshumi nane: ISalah lweJumu'ah:

Okokuqala: Isahlulelo sayo:

ISalah lweJumu'ah iyisibopho kubo bonke amaMuslim engowesilisa, esekhulile, ephilile engqondweni, engesona isihambi, nengenaso isizathu.

Ngokokusho kwaKhe oPhezukonke:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾﴾

"O nina enikholwayo! Nxa kubizelwa emthandazweni ngosuku lweJumu'ah, khona-ke phuthumani ekukhumbuleni u-Allah futhi shiyani ukuthengisa. Lokho kungcono kini, uma benazi." [Al-Jumu'ah: 9].

¹ Kulandiswe nguBukhari, ngenombolo (4130), kanye noMuslim, ngenombolo (842).

Futhi ngenxa yesisho sakhe (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«لَيَنْتَهِيَنَّ أَقْوَامٌ عَنْ وَدْعِهِمُ الْجُمُعَاتِ، أَوْ لَيَخْتِمَنَّ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ، ثُمَّ لَيَكُونَنَّ مِنَ الْغَافِلِينَ».

«Abantu mabayeke ngempela ukudebeselela amaJumu'ah, noma u-Allah uzobeka uphawu ezinhliziyweni zabo, bese bayokuba kwabanganaki»¹.

Okwesibili: Imibandela yokuba semthethweni komthandazo weJumu'ah:

1) Isikhathi: Sinjengesikhathi seSalāh yase-Dhuhr, Ngakho-ke ayilungile ngaphambi kwesikhathi sayo, noma ngemuva kokuphuma kwaso.

2) Ukuthi yenziwe yibandla, futhi ubuncane bebandla ngabathathu ngokombono oqondile, Kanjalo akulungile kumuntu oyedwa, noma kwababili.

3) Ukuthi abathandazayo babe ngabahlali abazinze ezindlini ezakhiwe ngendlela evamile, Noma ngabe lokho kungokokhonkolo oqinisiwe noma okwamatshe noma okodaka nokunye, Ngalokho-ke, akwemukelekile kubantu basogwadule, abanikazi bamatende nezindlu zoboya, abangazinzi endaweni engaguquki, kepha

¹ Ilandiswe nguMuslim, ngenombolo (865).

bayafuduka belandela amadlelo ezifuyweni zabo.

4) Ukuthi yandulelwe yizintshumayelo ezimbili, ngoba uMprofethi ﷺ wayephikelela kuzo.

Okwesithathu: Izinsika zezintshumayelo ezimbili zeJumu'ah:

1- Ukudumisa u-Allah kanye Nezifakazo Ezimbili.

2-Umkhuleko phezu kukaMphrofethi ukuthula makube naye).

3- Isiyalo nge-Taqla ka-Allah.

4- Ukufunda ingxenye yeQur'an.

5-Isiyalo.

Okwesine: Izenzo ezinconywayo zamaKhutbah amabili lweJumu'ah:

1- IKhutbah isepulatifomu.

2- Ukwehlukanisa phakathi kwamaKhutbah amabili ngokuhlala okufushane. 3- Ukuthandazela amakholwa(Muslim) kanye nabaphathi babo kuzo zombili.

4- Ukwehluleka kwabo.

5- Ukubingelela kukaKhatib kubantu ngesikhathi sokwenyukela epulatifomu.

Okwesihlanu: Izenzo ezincomekayo zosuku lweJumu'ah:

1- Ukuhlanza nge-siwak.

2- Ukugcoba amakha uma etholakala.

3- Ukushesha ukuya emkhulekweni weJumu'ah.

- 4- Ukuya eMasjid ngezinyawo, nokungagibeli.
- 5- Ukusondela ku-Imam.
- 6- iDu'a.
- 7- Ukufunda iSurah Al-Kahf.
- 8- Izidumo phezu koMphrofethi (ukuthula makube naye).

Okwesithupha: Okunqatshelwe kulowo ohambele iJumu'ah:

1- Kunqatshelwe ukukhuluma i-Imam eshumayela ngosuku lweJumu'ah, ngenxa yesisho sikaMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«إِذَا قُلْتَ لِصَاحِبِكَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ: أَنْصِتْ، وَالْإِمَامُ يَخْطُبُ، فَقَدْ لَعَوْتُ».

(Uma uthi kumngane wakho ngosuku lweJumu'ah: 'Thula,' kanti i-Imam uyashumayela, usuke wenze ize)¹. Okungukuthi: ukuba mbalwa kwenkulumo eyize, futhi inkulumo eyize iyisono.

2- Kuyinto engathandeki ukweqa izintamo zabantu, ngaphandle uma eyi-Imam, noma ukweqela esikhaleni esingafinyeleleki ngaphandle kokwenza kanjalo.

Ukufica iJumu'ah:

Ofica i-Ruku' ne-Imam kwi-rak'ah yesibili yomthandazo weJumu'ah; usuke eyificile iJumu'ah,

¹ Ibikwe nguBukhari, ngenombolo (934), kanye noMuslim, ngenombolo (851).

futhi uyiqedela ibe ngama-rak'ah amabili, Futhi uma engayificanga iRuku' ye-rak'ah yesibili, usephuthelwe yiJumu'ah, bese eyiqedelela njengeDhuhr enama-rak'ah amane. Kanjalo nalowo omphuthele umkhuleko weJumu'ah ngenxa yokulala noma okunye; uthandaza iSalah lweDhuhr.

Okweshumi nanhlanu: Umkhuleko wabantu abanezaba:

Okokuqala: ISalah lwesiguli:

Okokuqala: Kuyisibopho esigulini ukwenza umkhuleko ngokwamandla aso, Futhi akuvumelekile kuye ukuyilibazisa ize iphume esikhathini sayo, inqobo nje uma ingqondo yakhe isekhona.

Okwesibili: Indlela yokuthandaza lwesiguli:

1- Kumele isiguli sithandaze sime uma sinamandla okuma ngaphandle kobunzima noma ingozi, sikhothame futhi siguqe.

2- Uma iRuku noma i-Sajdah kuyamlimaza, kanti ekwazi ukuma; makaqophe ngeRuku esemi, nange-Sajdah esehleli.

3- Uma engakwazi ukuthandaza emi, makathandaze ehlezi, Futhi ngokwe-Sunnah makahlale ethayela esikhundleni sokuma, enze ishayara yeRuku, bese eguqa emhlabathini uma kungenzeka; kungenjalo, enze ishayara yokuguqa,

futhi kumele ibe ngokuphansi kweRuku.

4- Uma engakwazi ukuthandaza ehlezi, makathandaze elele ngohlangothi, ubuso bakhe bubheke eQibla. Futhi uhlangothi lwesokudla lungcono uma kungenzeka, futhi uyokwenza uphawu lokukhothama nolokuguqa.

5- Uma engakwazi ukuthandaza elele ngohlangothi lwakhe; makathandaze elele ngomhlane wakhe, izinyawo zakhe zibheke ngase-Qiblah, bese enza isenzo esingumfuziselo se-Ruku' ne-Sujud.

6- Uma kungelula kuye ukukhombisa ngomzimba wakhe kwi-Ruku nakwi-Sujud; makakhombise ngekhandakhe. Uma lokho kunzima kuye; lokho kukhombisa kuyasuswa kuye, abese enza isenzo zomkhuleko ngenhliziyo yakhe, ehlose isenzo zomkhuleko ezinjenge-Ruku, i-Sujud, nokuhlala esesimweni akuso, futhi asho ama-Adhkar awo.

7- Ogulayo wenza lokho akwaziyo emibandeleni yomthandazo, njengoku: ukuqonda ngaseQiblah, ukwenza i-wudhu ngamanzi, noma i-Tayammum uma ehluleka, nokuhlanzeka ekungcoleni. Futhi uma ehluleka ukwenza okunye kwalokho, akusabi yisibopho kuye; bese ethandaza ngokwesimo sakhe, futhi akumele awuhlehlise umthandazo ngaphandle kwesikhathi sawo.

8- ISunnah wukuthi isiguli sihlale isifociya endaweni yokuma nokukhothama, bese sandlala unyawo lwaso lwesinxele kukho konke okunye.

Okwesibili: Umthandazo womhambi:

1- Phakathi kwalabo abanezizathu ezivumelekile kukhona umhambi, kumisiwe kuye ukufinyeza umkhuleko wama-rak'ah amane, usuke kwamane uye kwamabili, Ngenxa yesisho saKhe oPhezukonke:

﴿وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ...﴾

"Futhi nxa nihamba ezweni, khona-ke akukho cala phezu kwenu ukuba nifinyeze umthandazo..." [An-Nisā': 101].

Futhi ngokuka Anas bin Malik (u-Allah makathokoze ngaye) wathi:

«خَرَجْنَا مَعَ النَّبِيِّ ﷺ مِنَ الْمَدِينَةِ إِلَى مَكَّةَ، فَكَانَ يُصَلِّي رُكْعَتَيْنِ رُكْعَتَيْنِ، حَتَّى رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ».

(Sahamba noMphrofethi ﷺ sisuka eMadinah siya eMakkah, wayethandaza ama-rak'ah amabili, ama-rak'ah amabili, kwaze kwaba sibuyela eMadinah)¹.

Ukufinyeza kuqala ngokuphuma kwesihambi endaweni enabantu yedolobha lakhe; ngoba u-

¹ Ilandiswe ngu-Al-Bukhari, ngenombolo (1081), kanye noMuslim, ngenombolo (693).

Allah ukuvumele ukufinyeza kulowo osuke esohambweni, Futhi ngaphambi kokuphuma edolobheni lakhe, akabhekwa njengosohambweni, futhi ngoba uMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah kube kuye) wayefinyeza kuphela uma eseqalile uhambo.

2- Ibanga lapho sekuvumeleke khona kumhambi ukuthi afinyeze umthandazo licishe libe ngamakhilomitha angamashumi ayisishiyagalombili.

3- Isihambi sivumelekile ukufinyeza ekubuyeni kwaso size singene edolobheni laso elaphuma kulo.

4- Uma umhambi efika endaweni futhi ehlose ukuhlala kuyo; kunezimo ezintathu:

a) Ukuba nenhloso yokuhlala izinsuku ezingaphezu kwezine; kufanele aphelelise umthandazo kusukela osukwini lokuqala azinze ngalo, futhi akavunyelwe izimvume zohambo.

b) Ukuhlose ukuhlala izinsuku ezine noma ngaphansi; kuvumelekile kuye ukufinyeza nokusebenzisa izimvume zokuhamba.

c) Ukuthi angabi nenhloso yokuhlala isikhathi esinqunyiwe, kepha angahlala usuku noma izinsuku eziyishumi ngokufaneleka kwendawo kuye, noma enenjongo yokwelashwa noma yokulandelela, futhi uma isiphelile injongo yakhe, ubuyela ezweni lakhe; Ngakho-ke kuvumelekile

kuye ukufinyeza imithandazo nokusebenzisa izimvume zohambo aze abuye, noma ngabe isikhathi sakhe sokuhlala sedlula izinsuku ezine.

5- Uma isihambi sithandaza ngemuva kuka-Imam ohlalayo; kuyisibopho kuso ukuqedela umkhuleko, ngisho noma singamficanga naye ngaphandle kwe-Tashahhud yokugcina.

6- Uma umuntu ohlala endaweni ethandaza ngemuva kwesihambi esifinyeza umkhuleko; kuyisibopho kuye ukuqedela umkhuleko wakhe ngemuva kwe-salam ka-Imam.

16- Umthandazo wama-'Eid amabili:

Imikhosi yamaMuslim iyimikhosi yobuNkulunkulu, ayimisile u-Allah oPhezukonke kubo, futhi abayimisanga bona ngokwabo, Futhi banemikhosi emibili kuphela, okungukuthi: i-Eid al-Fitr, ne-Eid al-Adha. Ngokwehlukile emikhosini yabangakhulwa noma emikhosini eyasungulwayo engamiselwanga u-Allah Ophakeme futhi engayalelwanga ngayo, kepha bayimisela bona ngokwabo.

Isahlulelo somthandazo wama-'Eid amabili:

Isibopho somphakathi (i-Fard Kifayah), uMphrofethi ﷺ wayenamathela kuso, futhi namaKhalifa Aholwa Ngokulunga ayenamathela kuso, u-Allah akajabule ngabo bonke, Futhi ingezinye zezimpawu zenkolo nezinkonzo zayo

ezibonakalayo.

Isikhathi somthandazo wama-'Eid Amabili: Isikhathi sawo siqala lapho ilanga seliphakeme ngesilinganiso somkhonto, okusho ukuthi: cishe imizuzu eyishumi nanhlanu ngemva kokuphuma kwalo, bese siphela ngokudlula kwelanga emini.

Indlela yomthandazo wama-Eid amabili:

1- Usho i-Takbirat al-Ihram kwi-rak'ah yokuqala, bese efunda iDu'a yokuvula, bese esho ama-Takbir ayisithupha, ephakamisa izandla zakhe nge-Takbir ngayinye, edumisa u-Allah futhi ambabaze, ecelela noMphrofethi ﷺ izibusiso phakathi kwama-Takbir, bese enza i-Ta'awwudh ne-Basmalah, bese eqala ukufunda.

2- Usho ama-takbir amahlanu kwiRak'ah yesibili ngemva kwe-takbir yokuguquka, bese ecelela isivikelo ku-Allah kuSathane bese esho i-Bismillah, bese eqala ukufunda. Futhi kuyinto ethandekayo (mustahabb) ukuthi kwiRak'ah yokuqala afunde iSurah Al-A'la ngemva kweFatiha, kanti kweyesibili afunde iSurah Al-Ghashiyah.

3- Uma i-Imam esenze i-Taslim; uyakhuphukela kwi-Minbar, abese eshumayela ama-khutbah amabili, ahlale phakathi kwawo ukuhlala okufushane, njengoba kwenziwa kwi-khutbah ye-Jumu'ah.

AmaSunnah we-Eid:

a- I-Ghusl.

b- Ukuzihlanza nokuziqhola.

c- Ukudla ngaphambi kokuphuma nge-Eid al-Fitr, nangemva kwako nge-Eid al-Adha emhlatshelweni wakhe uma enomhlatshelo.

d- Ukuphuma ngokuhamba.

e- Ukuya ngendlela, nokubuya ngenye indlela.

f- Ukushesha ukuya endaweni yokuthandaza okomlandeli (uMa'mum), hhayi i-Imam.

i-Takbir:

KuyiSunnah ukuletha i-Takbir ngobusuku bama-Eid amabili, nasezinsukwini eziyishumi zikaDhul Hijjah, nasezinsukwini ze-Tashreeq, futhi iyizinhlobo ezimbili:

Uhlobo lokuqala: Itakbīr engakhawulelwe: yileyo engakhawulelwanga ngesikhathi esibekiwe.

1- KweFitr: kusukela ekushoneni kwelanga ngobusuku be-Eid kuze kube ukuqala komkhuleko we-Eid.

2- Nge-Adha: Kusukela ekushoneni kwelanga kobusuku bokuqala beDhul Hijjah, kuze kube sekushoneni kwelanga kosuku lokugcina lwezinsuku zeTashreeq.

Uhlobo lwesibili: I-Takbir ekhawulelwe: Yileyo ekhawulelwe ngemva kwemithandazo eyisibopho.

1- Kwongewona umhambi: Kusukela kwiFajr yosuku lwase-Arafah kuze kube yi-Asr yosuku

lokugcina lwezinsuku zeTashreeq.

2- Okwalowo oyi-Muhrim: kusukela kumkhuleko weDhuhr ngosuku lwe-Eid kuze kube yi-Asr yosuku lokugcina lwezinsuku ze-Tashriq.

17- ISalah lweKusuf:

Incazelo yeKhusuf neKusuf:

Al-Khusuf: wukunyamalala kokukhanya kwenyanga noma okunye kwakho ebusuku.

Futhi i-Kusuf: wukushabalala kokukhanya kwelanga noma ingxenye yako emini.

Isinqumo somkhuleko weKusuf:

iSunnah egcizelelwe, okufakazelwa isenzo soMphrofethi ﷺ, njengoba ayithandaza ngesikhathi ilanga lisitheka esikhathini sakhe ﷺ, Kanjalo kukhonjiswa umyalo wakhe ngayo, futhi izazi zavumelana ngokusemthethweni kwayo.

Isikhathi sayo:

Kusukela ekuqaleni kokusitheka kwelanga noma kwenyanga, kuze kube sekwembulekeni, okungukuthi ukusuka kokusitheka kwenyanga noma kwelanga.

Incazelo yayo:

Ama-rak'ah ayo amabili, kufundwa kuwo ngokuzwakalayo, futhi isimo sayo sinjengokulandelayo:

a- Uletha i-Takbir yokungena emkhulekweni, afunde i-Du'a yokuvula, afune isiphephelo, athi i-

Basmalah, afunde i-Fatihah, bese enza ukufunda okude.

b- Bese wenza i-Rakah ende.

c- Bese ephakama evela kwiRuku', esho ethi: (Sami'a -Allahu liman hamidah), bese efunda iFatiha, bese efunda ukufunda okude okufushane kunokokuqala.

d- Bese enza i-Rakah ende, okufushane kuno kwe-Rakah elokuqala.

e- Bese ephakama esuka kwiRuku, ethi: (Sami'a - Allahu liman hamidah).

f- Bese wenza ama-Sajdah amabili amade.

g- Bese esukuma aye kwi-Rakah yesibili, futhi ifana ne-Rakah yokuqala, kodwa imfushane kunayo.

AmaSunnah ayo:

a) Ukubizelwa kwayo ngokuthi: (Umthandazo uyinhlanganisela).

b) Ukuthi kuthandazwe ngokuhlanganyela.

c) Ukwelula iSalāh ekumeni kwayo, kwiRuku kwayo naseku Sajdah kwayo.

d) Ukuthi i-Rakah yesibili ibe mfushane kuneyokuqala.

e) Isiyalo emva kwayo kanye nesigqugquzelo sokwenza izenzo zokulalela nokuyeka izenzo ezinyanyekayo.

Futhi ukwandisa ukunxusa, nokuncenga,

nokucela intethelelo, kanye nomnikelo.

**Okweshumi nesishiyagalombili: ISalah ye-
istisqa (wokucela imvula):**

1) I-Istisqā': kuwukucela ukwehliswa kwemvula ku-Allah (oPhakeme) ngesikhathi sesomiso.

Isikhathi lapho iSalāh ye-Istisqa' iba semthethweni:

Umthandazo wokucela imvula umiswa uma umhlaba usomile, imvula ingani, bese kuba nomonakalo ngenxa yokunqamuka kwayo. Ngakho-ke, abanayo enye indlela ngaphandle kokuncenga iNkosi yabo, bayicele imvula, futhi bafune usizo lwayo ngezindlela ezahlukeni zokuzithoba.

a- Ngezinye izikhathi ngokukhuleka njengeqembu, noma ngawodwana.

b- Kanti ngezinye izikhathi uKhatib uyacela kwiKhutbah yeJumu'ah, bese amakholwa(Muslim) bethi -Ameen- kwiDu'a yakhe.

j-Futhi ngezinye izikhathi ngokunxusa nganoma isiphi isikhathi, ngaphandle komthandazo noma intshumayelo.

Isahlulelo seSalāh yokucela imvula:

ISunnah eqinisekisiwe uma kunesizathu sayo, ngenxa yesenzo sikaMphrofethi ﷺ, njengoba kushiwo kwihadith ka-Abdullah bin Zayd رضي الله عنه wathi:

«خَرَجَ النَّبِيُّ ﷺ إِلَى الْمُصَلَّى، فَاسْتَسْقَى، وَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ، وَقَلَبَ رِدَاءَهُ، وَصَلَّى رُكْعَتَيْنِ».

«UMphrofethi ﷺ waphuma waya eMusalla, wacela imvula, wabheka iQiblah, waphendula ingubo yakhe, wathandaza ama-rak'ah amabili»¹.

Indlela yomthandazo wokucela imvula:

Indlela yeSalah we-Istisqa ekwenziweni kwawo ifana nomkhuleko we-Eid. Kunconyiwe ukuyenza eMusalla njengomthandazo we-'Eid, nezimiso zayo zifana nezimiso zomthandazo we-'Eid; enanini lama-rak'ah, nasekufundeni ngezwi eliphezulu, nasekubeni yenziwa ngaphambi kweKhutbah, nakuma-takbīr engeziwe ku-rak'ah yokuqala neyesibili ngaphambi kokufunda, Njengoba sekuchaziwe phambilini kwiSalah yama-Eid amabili. Futhi wenza ikhutbah eyodwa.

Okweshumi Nesishiyagalolunye: Imithetho Yemingcwabo:

Okokuqala: Kulowo obhekene nosekufeni:

1- KuyiSunnah kulowo okhona kumuntu ofayo ukumfundisa: «Akekho unkulunkulu ngaphandle kuka-Allah».

2- Futhi kuyi-Sunnah ukuthi aqonde ngaseQiblah.

¹ Kulandiswe nguBukhari, ngenombolo (1012), kanye noMuslim, ngenombolo (894).

3- Kuyathandeka ukuba avale amehlo akhe.

4- Kuyi-Sunnah ukumboza umufi ngemva kokushona kwakhe ngendwangu.

5- Kufanele kusheshiswe ukulungiselelwa kwakhe.

6- Kuyimpoqo ukusheshisa ukukhokha izikweletu zakhe.

7- Umufi uyagezwa futhi uyasongwa, futhi kokubili kuyisibopho somphakathi.

Okwesibili: Imithetho lweSalah womufi:

Ukwahlulelwa kwayo: Isibopho somphakathi.

Imibandela yayo:

1) Ukuqonda ngaseQiblah.

2) Ukusitha iAwrah.

3) Ukugwema ukungcola.

4) Ukuhlanzeka kwalowo othandazayo nalowo othandazelwayo.

5) UbuIslam bomthandazi kanye nomthandazelwa.

6) Uhambela iJanaazah uma isedolobheni.

7) Ukuba abe ngonesibopho.

Izinsika zayo:

1) Ukuma kuyo.

2) Ama-Takbir amane.

3) Ukufunda iSurah Al-Fatihah.

4) Izindumiso phezu kukaMphrofethi (ukuthula makube naye).

5) iDu'a yokuthandazela umufi.

6) Ukulandelana.

7) i-Taslim.

AmaSunnah ayo:

1) Uphakamisa izandla zakhe nako konke ama-Takbir.

2) Ukukhosela.

3) Ukuzithandazela wena kanye nokuthandazela amaMuslim.

4) Ukufundela phansi.

5- Ume kancane ngemva kwe-Takbir yesine nangaphambi kwe-Taslim.

6) Ukubeka isandla sokudla phezu kwesandla sobunxele esifubeni.

7) Ukuphenduka ngakwesokudla ekubingeleleni.

Isimo sayo:

I-Imam kanye nalowo othandaza eyedwa kumele ame ngasesifubeni somuntu wesilisa naphakathi nendawo kowesifazane, enze i-Takbir yokuqala umthandazo, afune isiphephelo, angenzi umthandazo wokuvula, asho i-Basmala, bese efunda i-Fatihah.

Bese eletha i-Takbir, bese emva kwayo acelele uMphrofethi ﷺ izibusiso, bese eletha i-Takbir, anxusele umufi ngalokho okubikiwe; Njengokusho kwakhe (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube

kuye):

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيَّتِنَا وَمَيِّتِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكْرِنَا وَأُنثَانَا، وَشَاهِدِنَا وَعَائِدِنَا،
اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الْإِيمَانِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِسْلَامِ، اللَّهُمَّ
لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ».

"O -Allah, thethelela abaphilayo bethu nabafileyo bethu, nabancane bethu nabadala bethu, nabesilisa bethu nabesifazane bethu, nabakhona bethu nabangekho bethu. O -Allah, noma ngubani omphilisayo phakathi kwethu, mphilise phezu kokholo, futhi noma ngubani omthathayo phakathi kwethu, mthathe esephezu kobuSulumane. O -Allah, ungasincishi umvuzo wakhe, futhi ungasidukisi emva kwakhe."¹

Futhi isisho sakhe:

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مَدْخَلَهُ، وَاعْسِلْهُ
بِالْمَاءِ وَالخَلْجِ وَالْبَرْدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ
دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ،
وَأَعِزَّهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ».

"O -Allah, mthethelele, mhawukele, mphilise, mxolele, wenze isihlaliso sakhe sibe sihle, wandise indawo yakhe yokungena, mgeze ngamanzi, neqhwa, nesichotho, futhi mhlambulule ezonweni

¹ Yabikwa ngu-Abu Dawud ngenombolo (3201), no-At-Tirmidhi ngenombolo (1024), futhi wathi: iyi-hadith elihle eliyiqiniso.

njengoba uhlanza ingubo emhlophe ensileni, mshintshele indlu engcono kunendlu yakhe, nomndeni ongcono kunomndeni wakhe, nomlingani ongcono kunomlingani wakhe, mngenise eJannah, futhi mphephise esijezisweni sethuna, nasesijezisweni soMlilo."¹. Bese esho i-Takbir, eme isikhashana, bese ebingelela kanye ngakwesokudla sakhe.

Isihloko sesithathu: I-Zakah:

1- Incazelo yeZakah nesikhundla sayo:

iZakat ngokolimi: ukukhula nokwanda.

iZakat ngokwenkolo: Yisabelo esiyisibopho esimisiwe engcebweni ebekiwe esinikwa iqembu elikhethekile.

Futhi iyona insika yesithathu yezinsika ze-Islam, Futhi yona ikhankanywe kanye noMthandazo (Salah) kwiQur'an ezindaweni ezingamashumi ayisishiyagalombili nambili, okubonisa ubukhulu bokubaluleka kwayo.

Wathi oPhezukonke:

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ...﴾

"Futhi misani iSalāh, futhi nikelani iZakāh..."

[Al-Baqarah: 43].

Wathi (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube

¹ Ibikwe nguMuslim, ngenombolo (962).

kuye):

«بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامَ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ، وَحَجَّ الْبَيْتِ، وَصَوْمَ رَمَضَانَ».

"i-Islam yakhelwe phezu kwezinto ezinhlanu: ukufakaza ukuthi akukho ofanele ukukhonzwa ngeqiniso ngaphandle kuka-Allah, nokuthi uMuhammad uyisiThunywa sika-Allah, nokumisa iSalāh, nokukhipha iZakat, nokwenza iHajj yaseNdlini, nokuzila ngeRamadhan"¹.

Futhi amaMuslim avumelana ngokuba yisibopho kwayo, Futhi ekungakholweni kwalowo ophika ububopho bayo, Nokulwa nalabo abavimbela ukukhishwa kwayo.

2- Imibandela yokuphoqeleka kweZakat:

a) Inkululeko: Ngakho ayibophekile esigqilini; ngoba akanayo impahla, futhi lokho akuphethe kungokwenkosi yakhe, ngakho iZakat yakhona isemthwalweni wenkosi yakhe.

b) i-Islam: Ayibophekile kongakholwa; ngoba iwukukhonza nokulalela, futhi ongakholwa akayena owabakhonzayo nabalalelayo.

c) Ubunikazi be-Nisab: Ayibanga yisibopho kulokho okungaphansi kwe-Nisab, okuyisilinganiso esaziwayo semali.

¹ Kulandiswe nguBukhari, ngenombolo (8), kanye noMuslim, ngenombolo (111).

d) Ubunikazi obuphelele: Ukuthi ingcebo ibe ngeyomuntu ngobunikazi obugcwele nobuphelele, ngakho-ke ayikho iZakat engcebweni ubunikazi bayo obungakazinzi, njengesikweletu se-kitaba.

e) Ukudlula konyaka phezu kwemali: Kwi-hadith elandiswa u-Aisha (u-Allah makathokoze ngaye) evela kuMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«لَا زَكَاةَ فِي مَالٍ حَتَّى يَحُولَ عَلَيْهِ الْحَوْلُ».

"Ayikho iZakat empahleni kuze kube kudlule unyaka phezu kwayo"¹.

3- Izimali okufanele kukhishwe kuzo iZakat:

Okokuqala: Izilwane ezifuywayo,

Okuyiwona amakamela, izinkomo, kanye nezimvu nezimbuzi, futhi iZakat iba yisibopho kuzo ngemibandela emibili:

1- Ukuthi ifuyelwe okobisi nenzalo, hhayi okomsebenzi.

2- Ukuba ibe yi-Sā'imah (okungukuthi: eklabayo), Ngakho-ke iZakat ayiphoqelekile emifuyweni ephakelwa ngokudla umnikazi wayo akuthengile, noma akuqoqile emadlelweni noma kwenye indawo, Futhi ayikho iZakat kulezo eziklabayo ingxenye yonyaka, hhayi wonke unyaka

¹ Yabikwa ngu-Ibn Majah ngenombolo (1792), no-At-Tirmidhi ngenombolo (63) no (631).

noma iningi lawo.

4- Izilinganiso zemfuyo:

1- IZakat yamakhamela:

Uma imibandela isigcwalisekile; kuphoqelekile imvu eyodwa kumakamele onke amahlanu, nezimvu ezimbili kwayishumi, nezimvu ezintathu kwayishumi nanhlanu, nezimvu ezine kwamashumi amabili, Njengoba lokho kufakazelwa yiSunnah ne-Ijma'. Uma zifinyelela emashumini amabili nanhlanu, kukhishwa i-bint makhāḍ, okuyikamelikazi eliqede unyaka owodwa selingene kowesibili, uma-ke lingekho, kwanele esikhundleni salo u-ibn labūn.

Futhi uma amakameli efinyelela kumashumi amathathu nesithupha; kuba yisibopho kuwo i-bint labun. Yona-ke: yileyo esiqedile iminyaka emibili.

Uma isifinyelele kumashumi amane nesithupha; kufuneka kukhishwe i-hiqqah, yona okuyileyo esiqedile iminyaka emithathu.

Uma-ke amakamela esefinyelele kwangamashumi ayisithupha nanye; kuba yisibopho kuyo i-jadh'ah, okuyileyo esihlanganise iminyaka emine.

Uma-ke isamba samakameli sifinyelela kumashumi ayisikhombisa nesithupha; kuba yisibopho ama-bint labun amabili.

Ngakho-ke uma amakamela efinyelela

emashumini ayisishiyagalolunye nanye; kuba yisibopho kuwo ama-hiqqah amabili.

Uma-ke inani lamakameli lidlula ikhulu namashumi amabili ngokukodwa, kuba yimpoqo kuwo ama-bint labun amathathu, bese kuthi kuwo wonke amashumi amane kube yi-bint labun, nakuwo wonke amashumi ayisihlanu kube yi-hiqqah.

2- iZakat yezinkomo:

Kuba yisibopho kuyo uma imibandela isifeziwe, nalapho zifinyelela kumashumi amathathu: i-tabī' noma i-tabī'ah; okuyisilwane esesiqede unyaka owodwa sangena kowesibili.

Futhi akukho lutho kokungaphansi kwamashumi amathathu.

Uma-ke zifinyelela emashumini amane; kuyimpoqo kuyo inkomo esikhulile, okuyiyo: leyo eseyiqede iminyaka emibili.

Uma isibalo sezinkomo sidlula amashumi amane; kuzo zonke ezingamashumi amathathu zazo kukhishwa ithole elinonyaka owodwa, nakuzo zonke ezingamashumi amane kukhishwa isithole esineminyaka emibili.

3- iZakat yezimvu nezimbuzi:

Uma isibalo esiphelele sezimvu nezimbuzi sifinyelela emashumini amane, kukhishwa imvu eyodwa kuso, okuyiwundlu eliduna, noma imbuzi

yensikazi.

Ayikho iZakah ezimvini uma inani lazo lingaphansi kwamashumi amane. Lapho inani lezimvu lifinyelela ekhulwini namashumi amabili nanye; kuphoqeleka izimvu ezimbili. Uma-ke isifinyelele kumakhulu amabili nanye; kuba yimpoqo kuyo izimvu ezintathu.

Bese isibopho simiswa ngemva kwalesi silinganiso, sekuba yisibopho kuzo zonke izimvu eziyikhulu, ngakho-ke kwezingamakhulu amane kube yizimvu ezine, njalo njalo.

Okwesibili: iZakat yalokho okuphuma emhlabeni:

Okuphuma emhlabeni kunezinhlobo ezimbili:

1) Izinhlamvu nezithelo.

2) Izimbiwa.

Uhlobo lokuqala: Izinhlamvu nezithelo:

iZakat iyimpoqo ezinhlamvini zokusanhlamvu; njenge: ukolweni, nebhali, nerayisi. Futhi ezithelweni; njenge: amasundu nomzombolili, Futhi akubophekele kwezinye izitshalo; njengemidumba nemifino.

Izimiso zokuphoqeleka kweZakat kokusanhlamvu nezithelo:

1) Ukuba yinto egcinwayo: ayikho iZakat kulokho okungagcinwa njengezithelo nemifino.

2) Kufanele kube okukalwa ngomthamo: ayikho iZakat ezintweni ezidayiswa ngokubalwa noma

ngesisindo; njengamakhabe, u-anyanisi, amapomegranati, nokunye.

3) Ukuba kufinyelele i-nisab: okungama-wasq amahlanu, ngakho-ke akukhokhwa Zakat kulokho okungaphansi kwalokho.

4) Ukuthi i-Nisab ibe ngephethwe ngesikhathi sokuphoqeleka kwe-Zakat.

Ngakho-ke lowo oba ngumnikazi wayo ngemva kwesikhathi sokuba iZakat ibe yisibopho, iZakat ayibi yisibopho kuye, njengokungathi uyithengile noma uphiwe yona ngemva kokuvunwa kwayo.

Isikhathi sokuphoqeleka kweZakat yayo:

IZakat iba yisibopho kokusanhlamvu nezithelo uma seziqala ukuvuthwa, Futhi uphawu lokubonakala kokulunga lungokulandelayo:

a- Ekusanhlamvini: Uma sekuqinile, kwaba lukhuni, futhi kwaba qatha.

b- Ezithelweni zamasundu: ngokuthi zibe bomvu noma zibe phuzi.

c- Emagilebhisini: abe ethambile, abe mnandi.

iNisab yayo:

INisab yokusanhlamvu nezithelo: ama-Awsuq amahlanu, Futhi i-Wasaq ingama-Sa' angamashumi ayisithupha, Ngakho-ke iNisab ingamaSa'a obuPhrofethi angamakhulu amathathu, kanti iNisab ngamakhilogremu ilingana no: cishe u-900 kg.

Isilinganiso seZakah eyisibopho kuyo:

Kuyimpoqo ingxenywe yeshumi kulokho okuniselwe ngaphandle komzamo nezindleko; njengalokho okuniselwa ngamanzi ezimvula nemithombo.

Futhi ingxenywe yeshumi iyisibopho kulokho okuniselwe ngomzamo nezindleko; njengalokho okuniselwa ngamanzi apontshwayo avela emithonjeni nasemifuleni kusetshenziswa izilwane noma imishini yesimanje.

Uhlobo lwesibili: Izimbiwa:

Ezinhlotsheni zalokho okuphuma emhlabathini kubalwa: izimbiwa, Yikho lokho okukhishwa emhlabeni okungesona isakhiwo sawo; njengegolide, isiliva, insimbi namagugu.

Isikhathi sokuba yisibopho kweZakat kuyo:

Uma eseyitholile futhi isiseyakhe; ukhipha iZakat yayo ngokushesha, ngoba akubekelwe umbandela wokudlula konyaka, I-nisab yayo yinisa yegolide neyesiliva, futhi kukhishwa kuyo ingxenywe yesine yeshumi yenani layo.

Okwesithathu: iZakah yezimali:

Izimali ziyigolide, isiliva kanye nemali engamaphepha, futhi iZakat yazo iyisibopho, Futhi ubufakazi yizwi lakhe oPhezukonke:

﴿...وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ

"Futhi labo abaqongelela igolide nesiliva futhi bengakukhiphi endloleni ka-Allah, ngakho-ke bamemezelele isijeziso esibuhlungu."

[At-Tawbah: 34].

Futhi kwiHadith:

«مَا مِنْ صَاحِبٍ ذَهَبٍ وَلَا فِضَّةٍ لَا يُؤَدِّي فِيهَا حَقَّهَا؛ إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صُفِّحَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ».

"Akekho umnikazi wegolide nesiliva ongakhiphi ilungelo lazo; ngaphandle kokuthi ngoSuku Lovuko uyokhandelwa amacwecwe omlilo"¹.

Futhi izazi zavumelana ngazwi linye ngesibopho seZakat egolidini nasesiliveni, futhi imali yamaphepha inomthetho ofanayo nowegolide nesiliva; ngoba isithathe indawo yazo ekusebenzelaneni ngemali.

INisab yeZakat engcebweni yemali, kanye nesilinganiso esiyisibopho kuyo:

YiNisab yegolide noma yesiliva; ngoba yona (imali yephepha) ithathe indawo yazo zombili ngenani, ngakho-ke uma ifinyelela iNisab yodwa yazo, iZakat iba yisibopho kuyo, futhi okuvamile namuhla ukuthi iNisab yemali yephepha ilinganiswe ngesiliva; ngoba sona sishibhile

¹ Ibikwe nguBukhari, ngenombolo (1402), noMuslim, ngenombolo (2287).

kunegolide, ngakho sifinyelela iNisab yaso ngaphambi kwalo. Uma iMuslim liphethe okulingana nenani lama-gram angu-(595) esiliva, bese kuphela unyaka kukho, iZakat iba yisibopho kuko. Futhi inani legremu lesiliva liyashintsha ngezikhathi ezithile, ngakho-ke lowo onemali encane engazi ukuthi ngabe isifinyelele kuNisab noma cha, kufanele abuze abahwebi besiliva ngenani legremu lesiliva, bese eliphindaphinda ngo-(595), futhi umphumela yiNisab.

Iphuzu eliwusizo: Uma umuntu efuna ukukhipha iZakat yengcebo yakhe; uhlukanisa iNisab ngamashumi amane, bese isibalo esiphumayo siba yisona silinganiso esiyisibopho.

Okwesine: iZakah yezimpahla zokuhweba:

Yilokho okulungiselelwe ukudayiswa nokuthengwa ngenhloso yenzuzo, Impahla yokuhweba ihlanganisa zonke izinhlobo zempahla engeyona imali; njengezimoto, nezingubo, nezindwangu, nensimbi, nezingodo nokunye okulungiselelwe ukuhweba.

Imibandela yesibopho seZakah ezimpahleni zokuhweba:

1- Ukuyizuza ngesenzo sakhe; njengokudayisa, nokuqashisa, nezinye izindlela zokuzuza.

2- Ukuba nayo ngenhloso yokuhweba; okungukuthi ahlose ukuzuza ngayo, ngoba izenzo

zingokwezinhloso, futhi ukuhweba kuyisenzo, ngakho-ke kuyisibopho ukuthi inhloso ihambisane nakho njengazo zonke ezinye izenzo.

3- Ukuba inani layo lifinyelele i-Nisab yolunye lwezimali ezimbili.

4- Ukuphela konyaka phezu kwayo, okungukuthi ukudlula konyaka.

Indlela yokukhishwa kweZakat yezimpahla zokuhweba:

Ukuthi impahla yokuhweba iyalinganiswa inani layo ekupheleni konyaka ngenye yezimali ezimbili, igolide noma isiliva, Uma isilinganisiwe yafinyelela i-nisab ngenye yezimali ezimbili; makukhishwe ingxenye yesine yeshumi yenani layo.

Okwesihlanu: iZakah yeFitr:

Yi-Sadaqah eyisibopho ekupheleni kwenyanga lweRamadan, Yabekwa njengempoqo ngonyaka wesibili weHijra.

Isigwebo sayo:

IZakat al-Fitr iyisibopho kubo bonke amaMuslim elinokudla ngosuku lwe-Eid nobusuku balo okwedlula lokho okumanele lona nomndeni walo. Futhi kuphoqeleke kubo bonke amaMuslim; owesilisa noma owesifazane, omncane noma omdala, okhululekile noma inceku, Ngenxa yeHadith:

«فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ زَكَاةَ الْفِطْرِ عَلَى الْعَبْدِ وَالْحُرِّ، وَالذَّكَرِ وَالْأُنْثَى، وَالصَّغِيرِ

وَالْكَبِيرِ، مِنَ الْمُسْلِمِينَ».

«IsiThunywa sika-Allah ﷺ samisa iZakat al-Fitr njengesibopho phezu kwesigqila nokhululekileyo, owesilisa nowesifazane, omncane nomdala, phakathi kwamaMuslim»¹. Futhi iFard, okungukuthi: ukuphoqelesa nokwenza isibopho.

Ukuhlakanipha kokugunyazwa kwayo:

Wathi u-Ibn Abbas, u-Allah makathokoze ngabo bobabili:

«فَرَضَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ زَكَاةَ الْفِطْرِ؛ طُهْرَةً لِلصَّائِمِ مِنَ اللَّغْوِ وَالرَّفَثِ، وَطُعْمَةً لِلْمَسَاكِينِ».

“UmThunywa ka-Allah (ukuthula nezibusiso zika-Allah kube kuye) wamisa iZakat al-Fitr; njengokuhlanza ozilileyo enkulumweni eyize neneyihlazo, futhi njengokudla kwabampofu»².”

Isikhathi sokuphoqelesa kwayo nokukhishwa kwayo:

IZakat al-Fitr iba yisibopho ngokushona kwelanga kobusuku be-Eid. Kuyathandeka ukuyikhipha ngosuku lwe-Eid ngaphambi kokuya emthandazweni we-Eid. Futhi akuvumelekile

¹ Kulandiswe nguBukhari, ngenombolo (1432), kanye noMuslim, ngenombolo (984).

² Kulandiswe ngu-Abu Dawud ngenombolo (1609), kanye no-Ibn Majah ngenombolo (1827), futhi yaqinisekiswa ubuqiniso bayo ngu-Al-Albani ku-Sahih Abi Dawud ngenombolo (1609).

ukuyilibazisa ngemva komthandazo we-Eid, Kepha uma eyilibazisa ngemuva komkhuleko we-Eid, kuba yisibopho kuye ukuyikhipha njengesikweletu (qadhā'), futhi uba nesono ngokuyilibazisa kwayo ngale kwesikhathi esibekiwe.

Futhi kuvumelekile ukuyethula usuku olulodwa noma izinsuku ezimbili ngaphambi kwe-Eid.

Isilinganiso sayo kanye nalokho ekhishwa kukho:

iSa'a yokudla okujwayelekile kwabantu bendawo; njengelayisi, namasundu, nokolo noma okunye. Isilinganiso seSa'a cishe singamakhilogremu amathathu. Futhi akuvumelekile ukukhokha inani eliyimali esikhundleni saso; ngoba kuphambene nomyalo kaMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye).

Ukukhishwa kweZakat nezindawo zayo:

Isikhathi sokuyikhipha:

Kuyisibopho ukukhipha iZakat ngokushesha uma kufika isikhathi sesibopho sayo, Futhi akuvunyelwe ukuyibambezela ngaphandle kwesidingo esiphuthumayo, njengokuba imali isezweni elikude naye futhi kungekho muntu angamthuma.

Indawo yokukhishwa kwayo:

Okungcono kakhulu wukukhipha iZakat ezweni okukulo imali, Futhi kuyavumeleka ukuyidlulisa

isuka ezweni elinengcebo iye kwelinye izwe ezimeni:

a- Uma kungabikho ezweni umuntu odinga iZakat.

b- Uma kutholakala isihlobo esidingayo kwelinye izwe.

c- Uma kutholakala inzuzo esemthethweni ngokwenkolo edinga ukuba idluliselwe, njengokuthi: ukuyidlulisela ezindaweni zamakholwa (Muslim) abahlukunyeziwe yizindlala nezikhukhula.

IZakat iyisibopho empahleni yengane kanye nalowo ongaphilile engqondweni, ngenxa yobufakazi obujikelele, futhi umqaphi wabo wempahla nguyena ophatha ukuyikhipha esikhundleni sabo. Futhi akuvunyelwe ukukhipha iZakat ngaphandle kwenhloso, Ngenxa yesisho sakhe ﷺ:

«إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ».

«Impela izenzo zincike ezinhlosweni»¹.

Abafanele iZakat:

Izinhlobo ezinikwa iZakah ziyisishiyagalombili:

Isigaba Sokuqala: Abampofu:

Yibo labo abaswele okudingekayo okuyisisekelo

¹ Kulandiswe nguBukhari, ngenombolo (1), kanye noMuslim, ngenombolo (1907).

kokuhlala, kokudla, kanye nokokugqoka, Isilinganiso seZakat abayinikezwayo yilesi esibanele bona kanye nabondliwa babo isikhathi esingunyaka.

Isigaba sesibili: Abaswelayo:

Yibona labo abathola okwanele kakhulu, kodwa bengakutholi ukuphelele kwakho, njengomuntu onomholo kodwa ongamanele unyaka.

Isilinganiso abanikwa sona seZakah: yilokho okubanele ngokuphelele bona kanye nalabo ababondlayo unyaka wonke.

Uhlobo lwesithathu: Abasebenzi abayiphatayo:

Bona yilabo abathweswa umsebenzi nguMphathi wokuqoka iZakat, noma abaphethe ukuyilonda noma ukuyihambisa kwabaswele.

Isilinganiso abanikezwa sona somnikelo wengcebo: silingana nomholo wabo womsebenzi wabo, uma bengenabo umholo noma iholo elivela kuhulumeni.

Isigaba sesine: Abahlanganiswa izinhliziyi zabo:

Yibo bonke labo okuthenjwayo ngokunikwa kwabo: ubuIslam babo, noma ukuqina kokukholwa kwabo, noma ukunqandwa kobubi babo kumaMuslim.

Isilinganiso seZakah abanikezwa sona: ngokwesilinganiso okufezwa ngaso ukuhlanganiswa kwabo.

Isigaba sesihlanu: Ar-Riqab:

Kusho: ukukhululwa kwezigqila kanye nalezo ezinesivumelwano sokukhululwa.

I-mukatab: yinceku ezizithengile kumnikazi wakhe, Futhi kuhlenganisa ukuhlawulelwa kwabathunjwa bamaMuslim ezimpini.

Isigaba sesithupha: Abakweletini, futhi bayizinhlobo ezimbili:

Okokuqala: lowo onosikweletu ngenxa yesidingo sakhe, futhi engatholi lutho angakhokha ngalo isikweletu sakhe, Futhi unikezwa okwanele kwenkolo yakhe.

Okwesibili: lowo onesikweletu ngenxa yokubuyisana phakathi kwabantu, Futhi uyanikwa okukhokha isikweletu sakhe, noma ngabe ucebile.

Isigaba sesikhombisa: Endleleni ka-Allah:

Futhi yibo abazabalaza endleleni ka-Allah.

Isilinganiso seZakat abanikezwa sona: yilokho okubanele kuyiJihad endleleni ka-Allah; okufana nesithuthi, nesikhali, nomphako, nokunye okunjalo.

Isigaba sesishiyagalombili: Umhambi wasendleleni:

Nguye umhambi osephelelwe wumphako wakhe, noma ontshontshelwe, futhi engasenayo imali engamfikisa ezweni lakubo.

Isilinganiso abaphiwa sona kwiZakat: silingana nokungamfikisa ezweni lakubo, ngisho noma

ecebile khona.

Isihloko Sesine: Ukuzila

Ukuzila ukudla wukuthi:

Ukukhonza u-Allah ngokuzigodla ezintweni eziphula ukuzila, kusukela ekuphumeni kweFajr kuze kube sekushoneni kwelanga.

Futhi ingenye yezinsika ze-Islam, Futhi esinye sezibopho zika-Allah oPhezukonke, Kuyaziwa enkolweni ngokuyimpoqo. Futhi iNcwadi, neSunnah, nesivumelwano samaMuslim kufakazela ukuba yisibopho lwayo.

Wathi oPhezukonke:

﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى
وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ...﴾

“Inyanga kaRamadan yiyona okwehliswa kuyo i-Qur’an, iyisiqondiso kubantu nobufakazi obucacile besiqondiso kanye nokwehlukanisa. Ngakho-ke lowo phakathi kwenu oyifika inyanga...” [Al-Baqarah: 185].

Izimiso zokuba yisibopho kokuzila kweRamadan:

- 1- I-Islam, akwamukeleki kongakhohla.
- 2- Ukuthomba, akusona isibopho komncane, Ukuzila kwengane esikwazi ukwahlukanisa kuyamukeleka, futhi kuyona kuba

okokuzithandela.

3- Ingqondo, ngakho ukuzila akubophekile kohlanyayo, futhi akusemthethweni kuyena; ngenxa yokungabikho kwe-Niyyah.

4- Amandla okukwenza, Ngakho-ke isiguli esingakwazi asiphokelekile, Futhi hhayi kumhambi, Futhi bayakukhokha lapho isizathu sesisukile: ukugula nohambo. Futhi kuyisidingo sokwamukeleka kwako kowesifazane: ukunqamuka kwegazi lokuya esikhathini nelangemva kokubeletha.

Kuqinisekiswa ukungena kwenyanga kaRamadan ngenye yezindaba ezimbili, okuyilezi:

A- Ukubonakala kwenyanga entsha yeRamadan, Ngenxa yezwi lakhe (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«صُومُوا لِرُؤْيَيْتِهِ، وَأَفْطِرُوا لِرُؤْيَيْتِهِ».

«Zilani ngokuyibona, futhi ephulani ngokuyibona»¹.

b- Ukuqedela inyanga kaSha'ban ibe yizinsuku ezingamashumi amathathu, lokho kwenziwa uma lungabonwanga uhwezi lwenyanga kaRamadan, noma uma ukubonakala kwalo kuvinjelwe ngamafu noma uthuli noma okunye okufana nalokho, ngenxa

¹ Kulandiswe nguBukhari, ngenombolo (1810), kanye noMuslim, ngenombolo (1086).

yesisho sakhe ﷺ:

«فَإِنْ غُمَّ عَلَيْكُمْ؛ فَأَكْمِلُوا عِدَّةَ شَعْبَانَ ثَلَاثِينَ يَوْمًا».

“Uma kufihlekile kini; phelelisani isibalo seSha’ban sibe yizinsuku ezingamashumi amathathu.”¹.

Inhloso yokuzila:

Ukuzila ukudla, njengezinye izenzo zokukhonza, akwamukelekile ngaphandle kwenhloso, Isikhathi sokuphoqeleka kwenhloso ekuzileni okuyimpoqo sihlukile kunesinye, futhi incazelo yalokho imi kanje:

Okokuqala: Ukuzila okuyisibopho; njengokuzila kweRamadan noma ukukhokha izinsuku eziphuthelwe noma isifungo, inhloso yako kumele yenziwe ebusuku ngaphambi kokuntwela kokusa. Ngenxa yezwi lakhe (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«مَنْ لَمْ يُبَيِّتِ الصَّيَّامَ مِنَ اللَّيْلِ فَلَا صِيَّامَ لَهُ».

“Akukho ukuzila kulowo ongayimisanga inhloso ebusuku.”².

Okwesibili: Ukuzila kokuzithandela, futhi kuvumelekile ukuthi umuntu akuhlose phakathi nosuku. Ngombandela wokuthi akakephuli ukuzila

¹ Kulandiswe ngu-al-Bukhari, ngenombolo (1909).

² Yabikwa ngu-Ahmad ngenombolo (26457), no-Abu Dawud ngenombolo (2454), no-An-Nasā’i ngenombolo (2331), futhi lawa ngamazwi akhe.

ngemuva kokuntwela kokusa.

Izichithi zokuzila:

Okokuqala: Ukuya ocansini: Ngakho-ke uma umuntu eya ocansini ukuzila kwakhe kuyachitheka, futhi kuba yisibopho kuye ukusinxephezela lolu suku aye ocansini kulo, Futhi kumele, kanye nokubuyisela, enze inhlawulo, okuyiyo: ukukhulula isigqila. Kepha uma engatholi, kufanele azile izinyanga ezimbili ezilandelanayo, Uma engakwazi ngenxa yesizathu esisemthethweni, kufanele aphakele abantu abampofu abangamashumi ayisithupha, umuntu ngamunye ompofu athole ingxenye yeSa'a yokudla okudliwayo kulelo zwe.

Okwesibili: Ukuphuma kwesidoda: ngenxa yokuqabula, noma ukuthinta, noma ukushaya indlwabu, noma ukubuka ngokuphindaphindiwe, kumele abuyisele lolu suku kuphela ngaphandle kwesihlawulelo; ngoba isihlawulelo siqondene ngqo nokuya ocansini. Kepha olele, uma ephupha kwase kuphuma isidoda sakhe; akanacala; ngoba lokho kwenzeka engazikhethele, kumele ageze ngenxa ye-janābah.

Okwesithathu: Ukudla nokuphuza ngamabomu: Ngokusho Kwakhe oPhezukonke:

﴿...وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ۖ

ثُمَّ أَتَمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ...﴾

"...Yidlani niphuze kuze kucace kini intambo emhlophe entanjeni emnyama yokuntwela kokusa, bese niqedela ukuzila ukudla kuze kube sebusuku..." [Al-Baqarah: 187].

Kepha lowo odlile noma ephuzile ekhohliwe; akukho cala kuye; IHadith:

«مَنْ نَبِيٍّ وَهُوَ صَائِمٌ، فَأَكَلَ أَوْ شَرِبَ، فَلَيْتَمَ صَوْمُهُ، فَإِنَّمَا أَطْعَمَهُ اللَّهُ وَسَقَاهُ».

«Lowo okhohlwayo esazimile, adle noma aphuze, akaqedele ukuzila kwakhe, ngoba ngempela ngu-Allah omdlisileyo nomphuzisileyo»¹.

Okwesine: Ukukhipha ubuhlanzo ngamabomu, kepha lowo ohlulwa wukuphalaza ngaphandle kokuzithandela; akuthinti ukuzila kwakhe, Ngenxa yokusho kwakhe ﷺ:

«مَنْ ذَرَعَهُ الْقِيءُ فَلَيْسَ عَلَيْهِ قَضَاءٌ، وَمَنْ اسْتَقَاءَ عَمْدًا فَلَيْقُضْ».

"Lowo oyehlulwa wukuphalaza akukho kuye kubuyisela, kanti lowo oziphalazisa ngamabomu makabuyisele"².

Okwesihlanu: Ukukhipha igazi emzimbeni; ngokulumeke, noma ngokuchaphwa, noma ukukhipha igazi ukuze unikele ngalo ukusiza isiguli; konke lokhu kwephula ukuzila ukudla.

¹ Kulandiswe nguBukhari, ngenombolo (6669), kanye noMuslim, ngenombolo (2709).

² Ilandiswe ngu-Abu Dawud, ngenombolo (2380), kanye no-Tirmidhi, ngenombolo (719), kanye no-Ibn Majah, ngenombolo (676).

Kepha mayelana nokukhishwa kwegazi elincane lokuhlolwa; lokhu akunomthelela ekuzileni, Kanjalo nokuphuma kwegazi ngaphandle kokuzikhethela; njengokopha ngamakhala noma amanxeba noma ukukhipha izinyo; lokhu akukonakalisi ukuzila.

Obani abavunyelwe ukuphula ukuzila ngeRamadan:

Isigaba Sokuqala: Labo abavunyelwe ukwephula ukuzila, futhi okuyisibopho kubo yiQadha, okuyilaba:

Okokuqala: Isiguli esinesifo esinethemba lokwelapheka, esilinyazwa ukuzila ukudla noma kuba nzima kuso.

Okwesibili: Umhambi; kungakhathaliseki ukuthi uthola ubunzima ohambweni noma engabutholi ubunzima.

Futhi ubufakazi babo yizwi laKhe oPhezukonke:

{...وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ...}

"...kodwa noma ngabe ubani ogulayo noma osendleleni, khona-ke inani lezinsuku ezifanayo kwezinye izinsuku..." [Al-Baqarah: 185].

Okwesithathu: Owesifazane okhulelweyo noma oncelisayo, uma ukuzila ukudla kubalethela ubunzima, noma kubalimaza bona noma abantwana babo, futhi bona basesimweni somuntu

ogulayo, ngakho-ke kuvumelekile kubo ukuba bangazili ukudla, Kodwa kumele bobabili babuyisele ukuzila ngesinye isikhathi.

Okwesine: Owesifazane osesikhathini kanye nalowo osopha ngemva kokubeletha, futhi ukungazili ukudla kuyisibopho kubo bobabili, Futhi ukuzila kwabo akwamukelekile, kumele bakukhokhe ngezinye izinsuku.

Isigaba sesibili: Labo abavunyelwe ukwephula ukuzila, futhi okuyisibopho kubo yinhlawulo yokwenza iphutha ngaphandle kokubuyisela izinsuku, futhi yibo laba:

Okokuqala: Isiguli esinesifo okungathenjwa ukusinda kuso.

Okwesibili: Osekhulile ongakwazi ukuzila.

Laba-ke bayephula ukuzila, futhi bondla ngosuku ngalunye lwenyanga lweRamadan umpofu, Kepha uma osekhulile efinyelela ezingeni lokudideka kwengqondo ngenxa yokuguga, siyasuswa kuye isibopho senkolo; uyadla futhi akunasibopho kuye.

Isikhathi sokukhokha nomthetho wokukuhlehlisa:

Kumele kukhokhwe ukuzila kweRamadan phakathi kwayo neRamadan elandelayo. Futhi okungcono kakhulu wukuphuthuma ukukhokha, Akuvumelekile ukuhlehlisa ukukhokha kuze kube ngemva kweRamadan elandelayo. Futhi ngokuka

Aisha (ukujabula kuka-Allah makube kuyo) wathi:

«كَانَ يَكُونُ عَلَيَّ الصَّوْمُ مِنْ رَمَضَانَ، فَمَا أَسْتَطِيعُ أَنْ أَقْضِيَ إِلَّا فِي شَعْبَانَ
لِمَكَانِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ».

«Ngangikweleta ukuzila kweRamadan, bese
ningakwazi ukukuqeda ngaphandle
kwangoSha'ban, ngenxa yesikhundla sesiThunywa
sika-Allah ﷺ»¹.

Futhi lowo olibazisa ukukhokha ngemva
kweRamadan elandelayo, kunezimo ezimbili kuye:

1- Ukuhlehlisa ngenxa yesizathu
esisemthethweni ngokwenkolo, isibonelo: ukuthi
ukugula kuqhubeke nomuntu kuze kufike
iRamadan elandelayo, lowo muntu kumele enze i-
Qadha kuphela.

2- Ukukuhlehlisa lokho ngaphandle kwesizathu
esivumelekile ngokwenkolo, umuntu onjalo wenza
isono, futhi kuyisibopho kuye ukuba aphenduke,
akukhokhe, futhi ondle umuntu oswelayo ngosuku
ngalunye.

Ukuzila kokuzithandela kulowo okufanele
abuyisele izinsuku zokuzila.

Lowo okumele enze isibuyiselo sokuthile
kweRamadan; okungcono kakhulu wukuqala
ngakho ngaphambi kokuzila kokuzithandela,

¹ Ibikwe nguBukhari, ngenombolo (1849), kanye noMuslim, ngenombolo (1846).

Kodwa uma ukuzila kokuzithandela kungokwalokho isikhathi sako esidlulayo - njengokuzila kwe-Arafah ne-Ashura-; makakuzile lokho ngaphambi kokukhokha isikweletu; ngoba ukukhokha isikweletu kunesikhathi esibanzi, kanti i-Ashura ne-Arafah kuyadlula. Kodwa akazili izinsuku eziyisithupha zikaShawwal ngaphandle kwangemva kokwenza isibuyiselo.

Okwenqatshelwe ukuzila kwako:

1- Ukuzila ngosuku lwe-Eid al-Fitr, nosuku lwe-Eid al-Adha; ngenxa yokwenqatshelwa kwakho.

2- Ukuzila izinsuku ze-Tashreeq enyangeni kaDhul-Hijjah, Ngaphandle kwe-Mutamatti' ne-Qarin eHajj uma engasitholi isilwane somhlatshelo, Izinsuku zeTashreeq yilezi: usuku lweshumi nanye, nolweshumi nambili, nolweshumi nantathu lwenyanga kaDhul-Hijjah.

3- Usuku Lokungabaza ngenxa yokungabaza, okuyilona usuku lwamashumi amathathu kaSha'ban, Uma kungubusuku obunamafu noma obunothuli obusitha ukubonwa kweHilal.

Okusolwayo mayelana neSawm (ukuzila):

a- Ukuhlukanisa inyanga kaRajab ngokuzila. b- Ukuhlukanisa usuku lweJumu'ah ngokuzila, ngenxa yokwenqatshelwa kwalokho, Uma-ke ezila usuku ngaphambi kwalo noma ngemva kwalo, lokho kusoleka kuyaphela.

OkuyiSunnah ukuzilwa:

a- Izinsuku eziyisithupha zenyanga ka-Shawwal.

b- Ukuzila ukudla kwezinsuku eziyisishiyagalolunye zeDhul-Hijjah, futhi olugcizelelwe kakhulu kuzo Usuku lwe-Arafah, ngaphandle komhambi weHajj; akunconyiwe ukuba azile, futhi ukuzila kwalo kusula izono zeminyaka emibili. c- Ukuzila izinsuku ezintathu kuyo yonke inyanga, okunconyiwe wukuthi kube yizinsuku Ezimhlophe, okuyilezi: usuku lweshumi nantathu, nolweshumi nane, nolweshumi nanhlanu. d- Ukuzila ukudla ngoMsombuluko nangoLwesine isonto ngalinye, ngoba uMphrofethi ﷺ wayezizila; ngoba izenzo zezinceku ziyethulwa kuzo.

Ukuzila ngokuzithandela:

a- Ukuzila kukaDawud (ukuthula makube kuye), wayezila usuku, aphule ngolunye.

b- Ukuzila inyanga ka-Allah iMuharram, okuyiyona nyanga engcono kakhulu okunconywa ukuzila kuyo; futhi okugcizelelwe kakhulu kuyo wukuzila usuku lwe-Ashura, lona oluyishumi lwenyanga iMuharram, futhi azile olwesishiyagalolunye kanye nalo; ngokwamazwi akhe ﷺ:

«لَيْنَ بَقِيَّةٍ إِلَى قَابِلٍ لِأَصُومَنَّ التَّاسِعَ».

“Uma ngisaphila kuze kube unyaka ozayo, ngempela ngizoluzila usuku lwesishiyagalolunye”¹. Futhi kuhlawulela unyaka owandulelayo.

Isigaba Sesihlanu: IHajj ne-Umrah

Al-Hajj ngokolimi: inhloso. Ngokomthetho wenkolo: wukuqonda iNdlu ka-Allah eNgcwele kanye nezindawo ezingcwele ngesikhathi esinqunyiwe, ngenjongo yokwenza imisebenzi yenkolo ekhethekile.

Futhi i-Umrah: ngokulimi: ukuvakashela.

NgokweShari'ah: wukuvakashela iNdlu eNgcwele nganoma yisiphi isikhathi ukwenza iManasik ekhethekile.

IHajj ingenye yezinsika ze-Islam kanye nezisekelo zayo eziqavile, Futhi yamiselwa kunyaka wesishiyagalolunye weHijra, Futhi uMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah kube kuye) wenza iHajj eyodwa; okuyi (iHajj yokuValelisa).

IHajj iyisibopho kanye empilweni kulowo onamandla, Nalokho okweqileyo kuwukuzithandela. Kepha i'Umrah, iyisibopho ngokwezwi lezazi eziningi, Ubufakazi yisisho sakhe (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye) lapho ebuzwa: Ngabe kukhona ijihad

¹ Ilandiswe nguMuslim, ngenombolo (1134).

kwabesifazane na? wathi:

«نَعَمْ، عَلَيْهِنَّ جِهَادٌ لَا قِتَالٌ فِيهِ: الْحُجُّ وَالْعُمْرَةُ».

«Yebo, banayo iJihad okungekho ukulwa kuyo: iHajj neUmrah»¹.

Imibandela yesibopho seHajj ne-Umrah:

- 1- I-Islam
- 2- Ingqondo
- 3- Ukuthomba
- 4- Inkululeko
- 5- Amandla

Futhi kowesifazane kwengezwa umbandela wesithupha; okuwukuba khona kukaMahram ohamba naye ukuze kwenziwe, aNgoba akuvumelekile kuye ukuhamba ngeHajj noma ngenxa yokunye ngaphandle komahram, Ngenxa yezwi lakhe (ukuthula nezibusiso zika-Allah makube kuye):

«لَا تُسَافِرُ الْمَرْأَةُ إِلَّا مَعَ ذِي مَحْرَمٍ، وَلَا يَدْخُلُ عَلَيْهَا رَجُلٌ إِلَّا وَمَعَهَا مُحْرَمٌ».

«Owesifazane makangathathi uhambo ngaphandle kokuba neMahram, futhi makungani ndoda kuye ngaphandle kokuba enoMahram»².

¹ Yabikwa ngu-Ahmad ngenombolo (25198), no-An-Nasā'ī ngenombolo (2627), no-Ibn Majah ngenombolo (2901).

² Yabikwa ngu-al-Bukhari, ngenombolo (1862), noMuslim, ngenombolo (1341).

NeMaḥram yowesifazane ngu: umyeni wakhe, noma lowo enqatshelwe ukumshada ingunaphakade; Ngokozalo; njengomfowabo, noyise, nomfowabo kayise, nendodana yomfowabo, nomalume wakhe, noma ngesizathu esivumelekile; njengomfowabo wokuncelisa, noma ngobuhlobo bomshado; njengomyeni kanina nendodana yomyeni wakhe.

Amandla yikhono elingokwezimali nelingokomzimba, ngokuthi umuntu akwazi ukugibela futhi amelane nohambo, futhi abe nemali eyanele ezomenela ukuya nokubuya, Kanjalo futhi, uthola okwanele izingane zakhe kanye nalabo anesibopho sokubondla, aze abuyele kubo.

Futhi indlela yeHajj kumele ibe iphephile kuye nasempahleni yakhe.

Futhi lowo onamandla ngemali yakhe kodwa hhayi ngomzimba wakhe, ngokuba esekhulile egugile noma egula isifo esingapheliyo okungalindelekile ukuba selapheke; kuba yisibopho kuye ukuqoka umuntu ozomenzela iHajj kanye ne-Umrah.

Kulowo muntu omele omunye kuyiHajj nase-Umrah, kubekwa imibandela emibili:

1- Ukuba ngumuntu ovumelekile ukwenza isibopho seHajj, okungukuthi iMuslim elikhulile elinomqondo ophilile.

2- Kumele ngabe useyenzile iHajj yobu-Islam ngokwakhe.

AmaMawaqit e-Ihram:

Ama-Mawaqit: Ubuningi be-Miqat, okuthi ngokwolimi kube uMkhawulo. Kanti ngokwenkolo: yindawo yokukhonza noma isikhathi sayo.

I-Hajj inemikhawulo yesikhathi neyendawo:

a- Izikhathi ezimisiweyo: Wazisho u-Allah ngokuthi:

﴿الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ...﴾

“I-Hajj iyizinyanga ezaziwayo; khona-ke lowo ozibophezele nge-Hajj kuzo...” [Al-Baqarah: 197].

Lezi zinyanga yilezi: Shawwal, Dhu al-Qa'dah, nokuyishumi kuka-Dhu al-Hijjah.

b- Ama-Miqat ezindawo: Yimingcele umhambi weHajj angavunyelwe ukuyeqa eya eMecca engakangeni esimweni se-Ihram. Zimi kanje:

1- Dhū al-Ḥulayfah: imīqāt yabantu base-al-Madīnah.

2- Al-Juhfah: i-Miqat yabantu base-Ash-Sham, baseGibhithe kanye nabase Morocco.

3- Qarn al-Manazil: Manje isiyaziwa ngokuthi i-As-Sail; i-miqat yabantu baseNajd.

4- Dhat Irq: i-Miqat yabantu base-Iraq.

5- Yalamlam: iMeeqat yabantu baseYemen.

Futhi lowo indlu yakhe engaphakathi kwalawa

maMawaqit; ungenela i-Ihram yeHajj ne-Umrah esendlini yakhe. Futhi labo abangabahlali baseMakkah; bona bafaka i-ihram yabo besuka eMakkah, futhi akudingeki ukuba baphumele eMiqat ukuze bafake i-ihram. Kanti mayelana ne-Umrah; baphuma baye endaweni ye-Al-Hill eseduze, bese bengena kwi-Ihram. Futhi lowo ofisa ukwenza iHajj noma i-Umrah, kumele enze i-Ihram yazo zombili kusukela ezindaweni ezabekwa uMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah kube kuye), okungamaMawaqit ezindawo asechaziwe ngaphambili, Akuvumelekile kulowo ofuna iHajj noma i-Umrah ukuyeqa ngaphandle kwe-Ihram.

- Lowo odlula kumaMawaqit akhankanyiwe engesiyena owakhona, makangenele i-Ihram kuwo.

- Noma ngubani ondlela yakhe iya eMecca, kodwa engadluli kunoma iyiphi yama-Miqat ashiwo, kungaba ngomhlaba, ngolwandle, noma ngomoya; uzongena esimweni se-Ihram uma eseqondene ne-Miqat eseduze kakhulu naye. Ngesisho sika-Umar ibn al-Khattab (u-Allah akajabule ngaye): "Bhekani maqondana nayo endleleni yenu"¹.

- Lowo ohambela ukwenza imisebenzi yeHajj noma ye-Umrah ngendiza, kuyisibopho kuye

¹ Ilandiswe ngu-al-Bukhari, ngenombolo (1531).

ukungena kwi-Ihram uma indiza idlula iqondane neMiqat esendleleni yayo, Futhi akavunyelwe ukuhlehlisa i-Ihram kuze kube sekwehleni kwendiza esikhumulweni sezindiza.

I-Ihram:

Yinhloso yokungena kwiNusuk; KwiHajj yikho: inhloso yokungena kwiHajj, Futhi kwi-Umrah, iyinhloso yokungena kwi-Umrah. Akabi nguMuhrim ngaphandle uma ehlose ukungena kwiNusk. Ukugqoka nje izingubo ze-Ihrām ngaphandle kwenhloso akubalwa njenge-Ihrām.

Izenzo ezinconyiwe ze-Ihram:

1- Ukugeza umzimba wakhe wonke ngaphambi kwe-Ihrām.

2- Ukuziqhola kwendoda emzimbeni wakhe, hhayi ezingutsheni zakhe ze-ihram.

3- Ukungena kwakhe kwi-ihram kungokugqoka i-izār ne-ridā' ezimhlophe, kanye nezimbadada.

4- Ungena kwi-Ihram esagibele, ebheke i-Qiblah.

Izinhlobo zeNusuk:

Osesimweni se-Ihram angakhetha noma yikuphi akufunayo kumasiko amathathu, okuyile:

1- I-Tamattu'; wukuthi umuntu angene kwi-ihram ye-Umrah ezinyangeni zeHajj, ayiqede, bese engena kwi-ihram yeHajj ngonyaka ofanayo.

2- I-Ifrād; okungukuthi ukungenela i-ihram yeHajj kuphela kusukela eMīqāt, futhi uhlala ekwi-

ihrām yakhe aze enze izenzo zeHajj.

3- I-Qiran; okungukuthi ukwenza i-Ihram yeHajj ne-Umrah kanyekanye, noma ukwenza i-Ihram ye-Umrah bese efaka kuyo iHajj ngaphambi kokuqala i-Tawaf yayo, ngakho-ke wenza inhloso ye-Umrah neyeHajj esuka eMiqat, noma ngaphambi kokuqala i-Tawaf ye-Umrah, bese enza iTawaf kanye neSa'y yazo zombili.

Phezu koMutamatti' noQarin kukhona ifidiya, uma bengesiwo abahlali baseMasjid al-Haram.

Okungcono kakhulu kula maNusak amathathu yiTamattu'; ngoba uMphrofethi (ukuthula nezibusiso zika-Allah kube kuye) wayala abangane bakhe ngayo¹. Bese kulandela iQiran; ngoba iyiHajj ne-Umrah, bese kugcina nge-Ifrad.

c) Uma esengene kwi-Ihrām ngenye yalezi-Ansāk (izinhlobo zokukhonza); wenza i-Talbiyah ngemva kokungena kwakhe, abese ethi:

«لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنَّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكُ لَا شَرِيكَ لَكَ».

Ngilapha O -Allah, ngilapha. Ngilapha, awunaye umlingani, ngilapha. Ngempela, lonke udumo nomusa kungokwakho, nombuso, awunaye umlingani.²

¹ Ilandiswe nguMuslim, ngenombolo (1211).

² Kulandiswe ngu-al-Bukhari, ngenombolo (1549).

IyiSunnah, futhi kuyathandeka ukuyandisa, indoda iyenza ngezwi eliphezulu, kanti abesifazane bayenza ngezwi eliphansi.

Isikhathi sayo: Siqala emva kwe-Ihram, bese esokugcina siba ngokulandelayo:

Okokuqala: Lowo owenza i-Umrah uyayinquma ngaphambi kokuba aqale i-Tawaf.

Okwesibili: Umhambi uyayinqamula lapho eqala ukuphonsa iJamrat al-Aqaba ngosuku lwe-Eid.

Izinto ezenqatshelwe ze-Ihram:

Isenqabelo sokuqala: Ukuphuca izinwele noma ukuzisika noma ukuzisiphuna kunoma iyiphi indawo yomzimba wakhe.

Okunqatshelwe kwesibili: Ukugunda izinzipo noma ukuzisika esandleni noma onyaweni ngaphandle kwesizathu, kodwa uma luphuke uzipho walususa, akukho sihlawulo kuye.

Isenqatshelwe sesithathu: ukumboza ikhanda lowesilisa ngento enamathele kulo, njenge: i-taqiyah ne-ghutrah.

Isenqabelo sesine: Ukugqoka kowesilisa okuthungiwe emzimbeni wakhe noma engxenyeni yawo; okunjengehembe, i-imama, noma ibhulukwe. Futhi okuthungiweyo: yilokho okwenziwe ukulingana nesitho, njengamasokisi esikhumba, amagilavu, kanye namasokisi, Kepha owesifazane ugqoka izingubo azithandayo uma esesimweni se-

Ihram ngenxa yesidingo sakhe sokuzimboza, ngaphandle kokuthi akagqoki i-Burqa, futhi amboze ubuso bakhe ngokunye okufana ne-Khimar ne-Jilbab uma kudlula kuye amadoda angabazi, Futhi makangagqoki amagilavu ezandleni zakhe.

Okwenqatshelwe kwesihlanu: Amakha; ngoba kulowo osesimweni esingcwele kuyadingeka ukuba agweme ukunethezeka, umhlobiso walomhlaba kanye nobumnandi bakhona, futhi abheke e-Ākhirah.

Isenqabelo sesithupha: Ukubulala inyamazane yasendle nokuyizingela, ngakho-ke umuntu ose-Ihram akazingeli inyamazane yasendle, futhi akasizi ekuyizingeleni kwayo, futhi akayihlabil.

Akuvumelekile kulowo osesimweni se-Ihraam ukudla lokho akuzingelile, noma okuzingelelwe yena, noma asize ekuzingeleni; ngoba kufana nesilwane esifile kuye.

Kepha mayelana nokuzingela kwasolwandle; akuvinjelwe kulowo osesimweni se-Ihram ukukuzingela. Futhi akuvinjelwe kuye ukuhlaba isilwane esifuywayo njengezinkukhu nemfuyo; ngoba akuyona inyamazane.

Isenqabelo sesikhombisa: Ukuzishadela noma ukushadisa omunye, noma ukuba ngufakazi.

Okwenqatshelwe kwesishiyagalombili: Ukuya ocansini; lowo oya ocansini ngaphambi kwe-

Tahallul yokuqala, inkonzo yakhe iyonakala, futhi kuyisibopho kuye ukuqhubeka nokuqedela izenzo zayo, ayiphinde ngonyaka olandelayo, futhi ahlabe i-badanah. Futhi uma kwenzeka ngemva kokukhululwa kokuqala; inkonzo yakhe ayichitheki, futhi kumelwe enze umhlatshele.

Owesifazane kulokho ufana nowesilisa uma evuma.

Okwenqatshelwe kwesishiyagalolunye: Ukusondelana ngaphandle kokuya ocansini, ngakho akuvumelekile kwi-muhrim ukusondelana nowesifazane, ngoba kuyindlela eholela ekuyeni ocansini okwenqatshelwe, futhi okushiwo ngokusondelana: wukuthinta owesifazane ngenkanuko.

i-Umrah:

a- Izinsika ze-Umrah:

1- Ihram.

2- i-Tawāf.

3- I-Sa'i.

b- Izibopho ze-Umrah:

1- Ukungena kwi-Ihram kusukela kwi-Miqat ebekiwe.

2- Ukuphuca noma ukunciphisa.

c- Isimo se-Umrah:

Into yokuqala aqala ngayo umuntu owenza i-Umrah, wukuzungeza imizungezo eyisikhombisa,

eqala e-Al-Hajar al-Aswad bese ephetha khona. Futhi i-tawaf yakhe ibe ehlanzekile, emboze kusukela enkomeni kuze kufike edolweni, Futhi kuyiSunnah kuye ukwenza i-Idtiba' kuyo yonke iTawaf; okuwukuthi wembula ihlombe lakhe lesokunene, adlulise iRida' ngaphansi kwalo, abeke iziphetho zayo zombili phezu kwehlombe lakhe lesinxele, Uma eseqedile ishawt yesikhombisa, makayeke i-idtibā', abese emboza amahlombe akhe nge-rida' yakhe.

Futhi ubhekana ne-Hajar al-Aswad, aliqabule uma ekwazi; kodwa uma kungenjalo, uyalithinta ngesandla sakhe sokunene uma kungenzeka, bese eqabula isandla sakhe. Futhi uma kungalula kuye ukuthinta iTshe, uyalikhomba ephakamisa isandla sakhe sokunene ethi: «-Allahu Akbar» kanye, engasiqabuli isandla sakhe, futhi engami. Bese eqhubeka ne-tawaf yakhe, enza iKa'bah ibe ngakwesobunxele sakhe, futhi kuyiSunnah ukuthi enze i-ramal emizuliswaneni emithathu yokuqala, Ar-Raml: wukuhamba ngokushesha kwelekelelwaniswa izinyathelo.

Uma edlula ngeRukn Al-Yamani - okuyikhona lesine leKa'bah - uma kungenzeka kuye, makalithinte ngesandla sakhe sokunene, ngaphandle kwe-Takbir noma ukwanga. Kepha uma kungenzeki kuye ukulithinta, makaqhubeke

engakhombi kulo, futhi engenzi i-Takbir. Futhi makathi phakathi kweRukni yaseYemeni neRukni eMnyama:

﴿...رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

"Nkosi yethu, siphe kulomhlaba okuhle, nasempilweni ezayo okuhle, futhi usivikele esijezisweni somlilo" [Al-Baqarah: 201].

Uma eseqedile ngeTawaf; makathandaze amarak'ah amabili ngemuva kweMaqam Ibrahim (ukuthula makube phezu kwakhe) uma lokho kulula, kepha uma kungenjalo makawathandaze kunoma iyiphi indawo e-Al-Masjid Al-Haram, KuyiSunnah ukufunda iSurah (Al-Kafirun) kurak'ah yokuqala emva kweFatihah, Futhi kwiRak'ah yesibili ngemva kweFatihah, makafunde iSurah (al-Ikhlash), Bese eqonda ngase-al-Mas'a, futhi ahambe phakathi kwe-as-Safa ne-al-Marwah imizuliswano eyisikhombisa; ukuya kwakhe kungumzuliswano, nokubuya kwakhe kungumzuliswano.

Uqala iSa'i e-Safa, akhuphuke kuso noma ame khona, kanti ukukhuphuka e-Safa kungcono uma kulula. Bese kufundwa izwi lakhe oPhezukonke:

﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ...﴾

"Ngempela iSafa neMarwah kungezinye zezimpawu zika-Allah..." [Al-Baqarah: 158].

Futhi kuyathandeka ukuba abhekane ne-Qiblah,

amdumise u-Allah, asho i-takbir, abesethi:

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَتَجَزَّ وَعْدُهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ».

(Akekho unkulunkulu ngaphandle kuka-Allah, futhi u-Allah mkhulu, akekho unkulunkulu ngaphandle kuka-Allah Yedwa, akanaye umhlanganyeli, Owakhe umbuso, futhi okwaKhe ukudunyiswa, Uyanika ukuphila futhi uletha ukufa, futhi Nguyena onamandla phezu kwazo zonke izinto, akekho unkulunkulu ngaphandle kuka-Allah Yedwa, Wagcwalisa isethembiso saKhe, wanqobisa inceku yaKhe, futhi wahlula amabutho ahlangene Yena Yedwa)¹. Bese ekhuleka ngalokho okulula kuye, ephakamisa izandla zakhe, futhi aphinde le Dhikr kanye nale Du'a kathathu. Bese eyehla, ahambe aye eMarwah, aze afike ophawini lokuqala, bese indoda isheshisa ukuhamba ize ifike ophawini lwesibili, Kepha owesifazane, akumiselwe kuye ukusheshisa phakathi kwezimpawu ezimbili ngoba uyi-awrah; kunalokho okumiselwe kuye wukuhamba kuyo yonke i-Sa'i, Bese ehamba, enyukele eMarwah noma ame kuyo, futhi ukwenyukela kuyo kungcono kakhulu uma lokho

¹ Ilandiswe nguMuslim, ngenombolo (1218).

kulula. Usho futhi enze eseMarwah njengoba asho futhi wenza eseSafa, ngaphandle kokufunda iVesi, okuwukuthi amazwi aKhe oPhakeme:

﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ...﴾

"Ngempela iSafa neMarwah zingezinye zezimpawu zika-Allah..." Ngakho-ke lokhu kumiswe lapho kukhuphukelwa eSafa kwi-shawt yokuqala kuphela, Bese eyehla, ahambe endaweni yokuhamba, asheshe endaweni yokusheshe, aze afike eSafa, Wenza lokho kasikhombisa; ukuya kwakhe kuwushawt, nokubuya kwakhe kuwushawt. Kuyathandeka ukuthi andise emzamweni wakhe iDhikr nokunxusa ngalokho okulula kuye, Nokuba abe ohlanzekileyo ekungahlanzekini okukhulu nokuncane, futhi noma enze umzamo ngaphandle kokuhlanzeka, lokho kwanele kuye, Kanjalo, uma owesifazane engena esikhathini noma enokopha kwangemva kokubeletha ngemva kweTawāf; wenza iSa'i, futhi lokho kuyamanele; ngoba ukuhlanzeka akusiyona imfuneko kwiSa'i, kepha kunalokho kuyancomeka kuyo.

Uma esephelelisile i-Sa'y; ugunda ikhanda lakhe noma azinciphise, futhi ukugunda kungcono kowesilisa.

Ngalokhu ube esephelelisile izinkonzo ze-

`Umrah.

Al-Hajj:

a- Izinsika zeHajj:

1- i-Ihram.

2- Ukuma e-Arafah.

3- i-Tawaf ye-Ifadah.

4- i-Sa'i.

b- Izibopho zeHajj:

1- Ukwenza i-Ihram kusukela eMiqat.

2- Ukuma e-Arafah ngosuku lwesishiyagalolunye lweDhul-Hijjah kuze kube sekushoneni kwelanga, kulowo ome kuyo emini.

3- Ukuchitha ubusuku eMuzdalifah ngobusuku boshumi benyanga ka-Dhul-Hijjah kuze kube phakathi kwamabili.

4- Ukuchitha ubusuku e-Mina ngobusuku bezinsuku ze-Tashreeq.

5- Ukujikijela ama-Jimar.

6- Ukuphuca noma ukunciphisa.

7- I-Tawaf yokuvalalisa.

c- Isimo seHajj:

iMuslim makamemezele inhloso yeHajj uma efika eMiqat, eyenza iHajj yodwa uma isikhathi sincane. Uma esefikile eMakkah, makenze i-Tawaf ne-Sa'i, futhi makahlale esesimweni sakhe se-Ihram aze aqonde e-Arafat ngoSuku lwase-Arafat, okuwusuku lwesishiyagalolunye, futhi makahlale

lapho kuze kushone ilanga,

Bese esuka lapho esho iTalbiyah eya eMuzdalifah, ahlale khona aze athandaze umkhuleko weFajr, bese ehlala khona ekhumbula u-Allah, esho iTalbiyah futhi enza iDu'a kuze kukhanye bha.

Uma sekusile, uyasuka aye eMina ngaphambi kokuphuma kwelanga, bese ejikijela iJamrat al-Aqabah ngamatshe amancane ayisikhombisa, abese egunda noma ephungula, kanti ukugunda kungcono kakhulu.

Bese enza i-Tawaf al-Ifadah, futhi i-Sa'i yokuqala iyamenela, ngalokho iHajj yakhe isuke isiphelele futhi azuze i-Tahallul ephelele.

Usele nokujikijela amaJamarat ngosuku lweshumi nanye nolweshumi nambili, uma ephuthuma; bese ejikijela amaJamarat amathathu, iJamrah ngayinye ngamatshe amancane ayisikhombisa, esho i-takbir ngetshe ngalinye. Uqala ngeJamrah eNcane (al-Sughra), eseduze neMasjid al-Khayf, bese kuba ngePhakathi (al-Wusta), bese kuba yiJamrat al-'Aqabah, okuyiyona yokugcina. IJamrah ngayinye uyijikijela ngamatshe amancane ayisikhombisa. Futhi uma efuna ukuhlala ngemva kosuku lweshumi nambili, makajikijele ngosuku lweshumi nantathu ngendlela efanayo nokujikijela kwakhe ngosuku lweshumi

nambili kanye nangosuku lweshumi nanye.

Isikhathi sokujikijela: Ngemva kwemini ezinsukwini ezintathu.

Futhi uma esuka ngosuku lweshumi nambili ngaphambi kokushona kwelanga, akunacala, futhi uma ehlala aze agibisele ngosuku lweshumi nantathu ngemuva kweZawal, lokhu kungcono kakhulu, ngokwamazwi aKhe Ophakeme:

﴿...فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَى...﴾

"...Ngakho-ke lowo osheshayo ezinsukwini ezimbili, akukho sono kuye, futhi lowo olibazisayo akukho sono kuye; kulowo owesabayo..."

[Al-Baqarah: 203].

Uma ehlose ukuhamba; wenza iTawaf yokuvalalisa imizuliswano eyisikhombisa, ngaphandle kweSa'i.

Futhi okungcono kakhulu, uma engenaso isilwane somhlatshelo (hady): ukuthi angenele i-Ihram ye-Umrah ye-Tamattu', bese enza i-Talbiyah ye-Hajj ngosuku lwesishiyagalombili, futhi enze izenzo zeHajj njengoba kuchaziwe ngaphambili. Futhi uma engena kwi-Ihram yeHajj ne-Umrah kanyekanye, akunacala, futhi lokhu kubizwa nge-Qirān, okungukuthi umuntu angenele i-Ihram ye-Umrah neHajj kanyekanye nge-Tawaf eyodwa kanye ne-Sa'i eyodwa.

Isahluko sesithathu: **Okuphathelene nokuphathana**

Abofundisi, u-Allah abe nomusa kubo, bachaza ulwazi oluyisibopho somuntu ngamunye ukuba alufunde, Bakhuluma mayelana nesilinganiso okuyisibopho kwiMuslim ngalinye ukusifunda, Futhi babalule kukho: ukufunda izimiso zokuhweba kulowo osebenza kwezohwebo, ukuze angaweli kokunqatshelwe noma enzalweni yenzuzo, engazi, Futhi kukhona okulandiwe okuvela kwabanye abasahaba, u-Allah makajabule ngabo, okusekela lokho.

Wathi u-Umar bin al-Khattab (u-Allah makathokoze ngaye): «Akungathengisi emakethe zethu ngaphandle kwalowo oqonde inkolo»¹.

Futhi u-Ali ibn Abi Talib, u-Allah angajabula ngaye, wathi: «Lowo ohwebayo engakaqondisisi; ugaxeka kwiRiba, abesegaxeka, abesegaxeka. Okusho ukuthi: uwela kuRiba»².

Futhi wathi u-Ibn Abidin ecaphuna ku-Al-Allami: Kwenziwa isibopho kuwo wonke umuntu okuyisibopho kuye (mukallaf), owesilisa nowesifazane, ngemuva kokufunda ulwazi lwenkolo nokuholwa, ukuba afunde ulwazi lwe-

¹ Yabikwa ngu-At-Tirmidhi, ngenombolo (487), wathi: yi-Hasan Gharib. Futhi yahlolwa njenge-Hasan ngu-Al-Albani.

² Bheka: Mughni al-Muhtaj (2/22).

wudhu, neghusl, neSalah, neSiyam, nolwazi lweZakat kulowo oneNisab, neHajj kulowo okuyisibopho kuye, nolwazi lwezentengiselwano kubahwebi, ukuze bagweme izinto ezisolekayo nezingathandeki kukho konke ukusebenzelana, kanjalo nabangoti bemikhakha eyahlukene, futhi wonke umuntu osebenza ngokuthile kuyisibopho kuye ukwazi ulwazi nomthetho wako, ukuze agweme okungavumelekile (iHaram) kukho¹.

Futhi wathi uNawawi, u-Allah Ophakeme makamhawukele: "Kodwa mayelana nokuhweba nomshado nokufana nakho kokubili, okuyizinto ezingaphoqelekile ngokwesisekelo sazo, kwenqatshelwe ukungenela kuzo ngaphandle kokuba kuqale kwaziwe imibandela yazo"².

Lezi ngezinye zemigomo ephathelene nokusebenzelana ngokwezimali, ezeza noMthetho we-Islam:

1- Ukuvunyelwa kwayo yonke into enenzuzo emsulwa noma edlulisile; njengokuthengisa izinto ezivunyelwe nokuzithenga, nokuqashisa, nelungelo lokuthenga kuqala³.

2- Ukuba semthethweni kwazo zonke

¹ Hashiyat Ibn 'Abidin (1/ 42).

² Bheka: Al-Majmū' (1/50).

³ i-Shufah: Yilungelo lomlingani lokuhlenga isabelo somlingani wakhe kulowo esidluliselwe kuye ngenkokhelo yemali.

okuqinisekisa amalungelo abantu nokuwavikela; njengesibambiso nokufakazisa.

3- Ukuba semthethweni kwazo zonke okuzuzisa labo abenza isivumelwano; njenge-Iqalah, ne-Khiyar, kanye nemibandela ekuthengiseni.

4- Ukwenqabela konke okubandakanya ukucindezela abantu, kanye nokudla izimali zabo ngokungemthetho; njenge-Riba, ukuphanga, kanye nokugodla.

5- Ukugunyazwa kwakho konke ukubambisana ebuhleni; njengemalimboleko, ukubolekiswa, kanye nesigciniso.

6- Ukunqabela konke okubandakanya ukudla impahla ngaphandle komsebenzi, inzuzo, noma ukukhathala; njengokugembula neRiba.

7- Ukunqabela yonke intengiselwano lapho kunqoba khona ukungazi kanye nengozi; njengokuthengisa komuntu lokho okungekhona okwakhe kanye nokuthengiswa kwento engaziwa.

8- Ukunqabela konke okuyiqhinga elihoshela kokunqatshelwe; njenge-Bay' al-'Inah¹.

9- Ukunqabela lokho okuphazamisayo ekulaleleni u-Allah; njengokuthengisa emuva kobizo lwesibili lweJumu'ah.

¹ Bay' al-'Inah: Yilapho umuntu ethengisela omunye into ngenani elihlehlisiwe, ayidlulisele kuye, bese ephinde ayithenge ngaphambi kokwamukela inani ngenani eliphansi kunalelo ngokheshi.

10- Ukwenqabela konke okunokulimala, noma okubanga ubutha phakathi kwamaMuslim; njengokuthengisa izinto ezenqatshelwe, nokuthengisa komuntu phezu kokuthengisa komfowabo.

Futhi uma isahlulelo sodaba oluthile singacacile kwiMuslim, ubuza izifundiswa ngalo, futhi akangeneli kulo engakazi isahlulelo somthetho wezenkolo kulo, Njengoba wathi oPhezukonke:

{...فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ}

"...khona-ke buzani abantu bolwazi uma ningazi" [An-Nahl: 43].

Lokhu yilokho okube lula ukuqoqwa kwakho, Futhi ngu-Allah esicela kuye ukuba asiphe ulwazi olunenzuzo nezenzo ezilungileyo, ngempela Yena unguMphani oNobubele. Futhi ukuthula nezibusiso zika-Allah makube phezu kukaMphrofethi wethu uMuhammad, nomndeni wakhe nabangani bakhe, futhi makube nokuthula okuningi.

Lokho okungavumelekile kuyiMuslim ukungakwazi.....	2
Isingeniso.....	2
Isahluko sokuqala:	3
Okuphathelele nenkolelo	3
Isihloko sokuqala: Incazelo ye-Islam nezinsika zayo:	3
Ukubaluleka kweTawheed:	3
Incizelo yokufakaza ukuthi akukho ofanele ukukhonzwa ngeqiniso ngaphandle kuka-Allah:.....	5
Izimiso zomusho othi (Akekho unkulunkulu ngaphandle kuka-Allah) yilezi:.....	6
Incizelo yobufakazi bokuthi uMuhammad uyisiThunywa sika-Allah:	8
Isigaba Sesibili: Incizelo yokholo nezinsika zalo.....	10
1) Ukukholwa ku-Allah oPhezukonke kuhlenganisa izindaba ezintathu:	11
1- Ukukholwa kubuNkosi baKhe:	11
2- Ukukholwa kubunkulunkulu bakhe:	13
3- Ukukholwa kumagama nezimfanelo:.....	16
2) Ukukholelwa eziNgelosini:.....	25
3) Ukukholwa ezincwadini:	26
4) Ukukholwa ezithunyweni, ukuthula makube phezu kwabo:.....	27
5) Ukukholwa ngosuku lokugcina:	28
a- Ukukholwa ngokuvuka kwabafuleyo:	29
B- Ukukholwa ekwahlulelweni nasemvuzweni:	29
c- Ukukholwa ngeZulu nangeSihogo:	29
6) Ukukholwa kwiQadar, okuhle kwalo nokubi kwalo: ..	30
Isihloko lwesithathu: Al-Ihsan:	32

Isihloko Sesine: Isifinqo esifushane mayelana nezisekelo ze-Ahlus-Sunnah wal-Jama'ah:	33
Isahluko Sesibili: Okumayelana Nezinkonzo	35
Ingxenye yokuqala: Ukuhlanzeka:	35
Okokuqala: Izinhlobo zamanzi:	35
Okwesibili: Ukungcola:	36
Okwesithathu: Izinto ezenqatshelwe kumuntu ongenaso isithambo:	39
Okwesine: Izinkambiso zokuzikhulula:	41
Okwesihlanu: Imithetho ye-Istinja' ne-Istijmar:	42
Okwesithupha: Imithetho ye-wudhu:	43
Okwesikhombisa: Imithetho yokusula phezu kwamasokisi esikhumba namasokisi:	45
Okwesishiyagalombili: Izinqumo zeTayammum:	48
Okwesishiyagalolunye: Imithetho ye-haydh neNifas:	50
Isahluko Sesibili: iSalah:	53
Okokuqala: Izimiso ze-Adhan ne-Iqamah:	53
Okwesibili: Isikhundla seSalah nobuhle bayo:	56
Okwesithathu: Imibandela yeSalāh:	59
Okwesine: Izinsika zeSalah:	61
Okwesihlanu: Izibopho zeSalah:	66
Okwesithupha: AmaSunnah we-Salah:	68
Okwesikhombisa: Incazelo yeSalah:	70
Okwesishiyagalombili: Izenzo ezingathandeki zomthandazo:	77
Okwesishiyagalolunye: Izichitho zomkhuleko:	77
10- i-Sajdah yokukhohlwa:	78
Okweshumi nanye: Izikhathi ezingqatshelwe zokuthandaza:	80
Okweshumi nambili: ISalah webandla:	81

Okweshumi Nantathu: iSalah yokwesaba:	84
Incazelo yeSalah yokwesaba:	85
Okweshumi nane: ISalah lweJumu'ah:	86
Okwesihlanu: Izenzo ezincomekayo zosuku lweJumu'ah:	88
Ukufica iJumu'ah:	89
Okweshumi nanhlane: Umkhuleko wabantu abanezaba:	90
16- Umthandazo wama-'Eid amabili:	94
17- ISalah lweKusuf:	97
Okweshumi nesishiyagalombili: ISalah ye-istisqa (wokucela imvula):	99
Okweshumi Nesishiyagalolunye: Imithetho Yemingcwabo:	100
Isihloko sesithathu: I-Zakah:	104
1- Incazelo yeZakah nesikhundla sayo:	104
2- Imibandela yokuphoqeleka kweZakat:	105
3- Izimali okufanele kukhishwe kuzo iZakat:	106
Isihloko Sesine: Ukuzila	120
Izimiso zokuba yisibopho kokuzila kweRamadan:	120
Isigaba Sesihlanu: IHajj ne-Umrah	130
Imibandela yesibopho seHajj ne-Umrah:	131
AmaMawaqit e-Ihram:	133
I-Ihram:	135
i-Umrah:	139
Al-Hajj:	144
Isahluko sesithathu:	147
Okuphathelene nokuphathana	147

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and
the Prophet's Mosque in languages.

